

Séance plénière

du

JEUDI 16 FEVRIER 2023

Après-midi

Plenumvergadering

van

DONDERDAG 16 FEBRUARI 2023

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 22 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Karine Lalieux, Mathieu Michel, Nicole de Moor.

01 Ordre du jour

01 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 15 février 2023, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 15 februari 2023 heeft u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

02 Ordre des travaux

02 Regeling van de werkzaamheden

02.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la présidente, à 13 h, j'ai reçu l'ordre des questions qui comprend un débat sur la réforme fiscale, ce qui est vraiment une affaire du gouvernement. Il est donc important d'avoir la réponse et la position de M. De Croo à ce sujet. Malheureusement, je constate que la question a été renvoyée à la fin de l'ordre du jour vers M. Van Peteghem. Or, ce n'est pas sa position qui nous intéresse, mais bien celle du gouvernement et de M. De Croo. Va-t-il suivre M. Lachaert et renoncer à la réforme fiscale ou la Vivaldi va-t-elle mener à bien cette réforme fiscale?

02.02 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik begrijp de omstandigheden waardoor de eerste minister een beetje later is en ik gun de heer Michel zijn *moment de gloire*, maar hierna komt een reeks vragen aan mevrouw Lalieux over de pensioenhervorming. Wij hebben dat debat echter al gevoerd in de commissie en, mevrouw Lalieux kennende, kan ik mij niet voorstellen dat zij hier vandaag iets anders zal vertellen dan gisteren. Hoewel wij hopen van wel, durf ik daar niet op te rekenen.

Na de bespreking in de commissie is het wel de bedoeling dat wij de regering daarover bevragen. Minister Lalieux spreekt weliswaar namens de regering, zoals elke minister dat doet, maar die stemmen gaan wel eens de confrontatie aan met elkaar. Vandaar dat het mij logisch lijkt dat de eerste minister hierop antwoordt.

Bovendien hoort de vraag aan minister Van Peteghem over de fiscale hervormingen ook op het niveau van de eerste minister te worden beantwoord. Hij is hier trouwens aanwezig. Hij is niet verontschuldigd, maar hij zou wel eens spoorlags kunnen vertrekken op het moment dat wij hem willen horen. Om die redenen wil ik vragen dat we de eerste minister, als woordvoerder van het regeringsbeleid, zouden kunnen horen naar aanleiding van de vragen over de aangekondigde plannen met betrekking tot zowel de pensioenhervorming als de fiscale hervorming.

02.03 Melissa Depraetere (Vooruit): Mijn collega Joris Vandenbroucke heeft een vraag in het debat over de fiscale hervorming. Ik sluit me graag aan bij het verzoek van de oppositie om de eerste minister die vraag te laten beantwoorden. (*Applaus*)

Onze vraag is zeer duidelijk gericht aan de eerste minister en minister Van Peteghem kan die volgens mij niet beantwoorden. Daarenboven hebben wij die vraag gisterenmiddag ingediend als eerste vraag. Als de eerste minister dan toch hier zal zijn om te antwoorden, dan kan het debat over de fiscaliteit misschien naar voren worden geschoven, zoals die werd ingediend.

De **voorzitster**: Collega's, ik vraag onze diensten om contact op te nemen met de eerste minister.

02.04 Maggie De Block (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mag ik erop wijzen dat 23 van de 24 vragen van vandaag aan de eerste minister werden gericht? Onze regering heeft 20 ministers en staatssecretarissen. Het is dus wel een beetje raar dat alle vragen enkel aan de eerste minister worden gericht. Dat zou dus betekenen dat andere ministers hun competentie niet kennen.

We moeten ook niet overdrijven. Hij is hier bijna altijd, dus hou het een beetje redelijk.

De **voorzitster**: Ik stel voor om onze mondelinge vragen te beginnen met die aan de heer Michel, zodat de eerste minister zich bij ons kan voegen.

Le premier ministre aura ainsi la possibilité de nous rejoindre.

Et je n'oublie pas, avant cela, de vous dire qu'il y a un scrutin.

02.05 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, het is voor mij niet helemaal duidelijk wat er beslist is. Ik herhaal dat ik de heer Michel zijn ogenblik gun. Daarna is het echter absoluut aan de eerste minister om voor het hoogtepunt van de middag te zorgen.

La **présidente**: Chers collègues, ce qui est clair, c'est que nous pouvons commencer avec la question adressée à M. Mathieu Michel, qui est présent et qui peut répondre à la question.

Pour les autres questions, nous attendons M. le premier ministre pour solliciter son avis sur vos demandes.

Scrutin secret

Geheime stemming

03 Cour des comptes – Remplacement du président de la Chambre française

03 Rekenhof – Vervanging van de voorzitter van de Franse Kamer

L'ordre du jour appelle le scrutin secret en vue de la nomination d'un nouveau président de la Chambre française de la Cour des comptes.

Aan de orde is de geheime stemming met het oog op de benoeming van een nieuwe voorzitter van de Franse Kamer van het Rekenhof.

Les candidatures ont été annoncées en séance plénière du 24 novembre 2022.
De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 24 november 2022.

La sous-commission "Cour des comptes" a entendu les candidats le 1er février 2023.
De subcommissie "Rekenhof" heeft de kandidaten op 1 februari 2023 gehoord.

Le rapporteur a fait rapport de ces auditions lors de la Conférence des présidents du 15 février 2023.
De rapporteur heeft verslag uitgebracht over deze hoorzitting tijdens de Conferentie van voorzitters van 15 februari 2023.

Le document portant le nom des candidats vous a été distribué. **(3163/1)**
Het stuk met de namen van de kandidaten werd rondgedeeld. **(3163/1)**

Les bulletins de vote seront distribués en salle 3, où vous pouvez émettre votre vote à partir de maintenant jusqu'à 18 h 00.
De stembiljetten zullen worden uitgedeeld in zaal 3, waar u uw stem kan uitbrengen vanaf nu tot 18.00 uur.

Il y a lieu de voter en traçant une croix dans la case figurant en regard du nom du candidat choisi.
Om te stemmen, moet men een kruisje in het vakje naast de naam van de gekozen kandidaat plaatsen.

Sont nuls, les suffrages exprimés en faveur de plus d'un candidat.
Zijn ongeldig de stemmen uitgebracht op meer dan één kandidaat.

Le scrutin étant secret, les bulletins ne peuvent être signés.
Daar de stemming geheim is, mogen de stembiljetten niet worden ondertekend.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.
Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

Dès que le scrutin secret est clos, je vous propose de procéder au dépouillement du scrutin secret dans la salle 3, en présence des scrutateurs.
Zodra de geheime stemming gesloten is, stel ik u voor dat de stembiljetten van de geheime stemming geteld worden in zaal 3, in aanwezigheid van de stemopnemers.

Je vous propose de désigner les deux membres les plus jeunes siégeant au bureau ce jour pour dépouiller les scrutins, Mathieu Bihet et Chanelle Bonaventure.
Ik stel u voor om voor de stemopneming de jongste twee leden aan te wijzen die heden aan het bureau hebben plaatsgenomen, Mathieu Bihet en Chanelle Bonaventure.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus zal geschieden.

Vragen

Questions

04 Question de Mathieu Bihet à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les ingérences, la manipulation, la désinformation et la protection de la démocratie" (55003263P)

04 Vraag van Mathieu Bihet aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Inmenging, manipulatie, desinformatie en de bescherming van de democratie" (55003263P)

04.01 Mathieu Bihet (MR): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, ma question était également adressée à M. De Croo mais je m'en voudrais de rejoindre les ricanements de l'opposition, ce que font malheureusement certains partis de la majorité concernant l'actualité et les questions à lui adresser.

Il y a quelques jours, une enquête de grande ampleur baptisée "Story Killers" conduite par un consortium de journalistes d'investigation a révélé un marché obscur de mercenaires de l'information qui diffusent des informations erronées et orientées dans différents journaux. Des sociétés étrangères se sont spécialisées dans l'influence, la manipulation électorale et la désinformation. En France, ces sociétés ont une influence considérable. Elles ont par exemple eu recours à un journaliste de BFM TV pour diffuser à l'antenne des informations biaisées et orientées. Ces opérations d'entrisme constituent une menace fondamentale pour notre démocratie, pour la sincérité des informations diffusées et une atteinte à la profession de journaliste.

Cette enquête ne met pas seulement en lumière des opérations d'entrisme. En effet, ces sociétés sont également spécialisées et intervenues dans pas moins de 33 campagnes électorales au niveau présidentiel et, dans 27 cas, leur intervention a été couronnée de succès. Ce constat est interpellant. Ces mercenaires ont développé une plate-forme en ligne dont l'efficacité est redoutable puisqu'elle permet de fabriquer des centaines et des milliers de comptes de faux profils pour activer sur les réseaux sociaux des propos et des opinions soi-disant objectifs en vue d'influencer les utilisateurs. Début 2023, il y avait d'ailleurs près de 40 000 profils encore actifs.

Monsieur le secrétaire d'État, pourriez-vous nous dire si ces influences étrangères ont touché des rédactions belges? Avez-vous connaissance de cas concrets? Considérant les échéances électorales à venir, pouvez-vous nous garantir et nous assurer que notre pays est fin prêt à faire face à ces influences étrangères? Enfin, l'accord de gouvernement prévoit de faire de la lutte contre la désinformation et la propagande des priorités. Quelles sont vos propositions?

04.02 Mathieu Michel, secrétaire d'État: Madame la présidente, monsieur Bihet, comme cela a été évoqué, la désinformation est une menace grave contre les démocraties.

Nous n'avons pas connaissance de cas concrets où notre pays aurait subi ce genre de fait.

Par ailleurs, je tiens à vous rassurer, les services de renseignement sont particulièrement attentifs à la situation et le seront tout autant en vue des élections de 2024.

Le gouvernement a fait de la lutte contre les *fake news* une priorité essentielle. De quelle façon peut-on lutter contre les *fake news*? J'évoquerai deux aspects: d'une part, construire les outils et, d'autre part, construire l'esprit critique. En ce qui concerne les outils, tant nos services de renseignement que le Centre pour la Cybersécurité Belgique (CCB) sont très actifs. Au-delà de cela, nous participons activement aux outils développés en Europe, notamment le DSA qui permet de davantage responsabiliser les plates-formes, avec des *reportings* qui sont prévus. Nous sommes dans les temps, notamment pour implémenter le *Digital Coordinator* qui sera l'autorité en la matière. Mais la Belgique veut aller plus loin.

Vous savez que l'internet a été conçu de façon anonyme. Plus récemment, nous avons évoqué la responsabilité des plates-formes avec le DSA. Aujourd'hui, je pense qu'il sera intéressant – c'est le travail que nous faisons – de s'intéresser à la responsabilité des utilisateurs. Comment peut-on aujourd'hui identifier l'identité virtuelle? Comment peut-on réussir à identifier un faux profil et un vrai profil? C'est exactement le travail que nous réalisons aujourd'hui, notamment en Belgique, mais nous participons également aux travaux réalisés autour de NIS2 qui est une directive européenne en la matière.

Si le fédéral travaille très clairement sur les outils qui permettront d'exprimer son esprit critique, il me semble essentiel aussi que les institutions fédérées travaillent sur la formation et l'enseignement parce qu'il n'y aura jamais meilleure protection que l'esprit critique en la matière, la désinformation étant effectivement une menace excessivement grave pour nos démocraties.

04.03 Mathieu Bihet (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses.

Le MR et l'ensemble des partenaires de la majorité – je l'espère – vous soutiennent pleinement dans la lutte contre la désinformation. Cela devrait être une priorité pour tous les membres de ce Parlement, malgré les

amitiés certaines de certains partis avec certains du côté de la Russie. Tout doit être mis en œuvre pour lutter contre la désinformation de notre pays. Nos valeurs démocratiques sont en jeu. Je sais que ça dérange certains, mais ces questions doivent retenir toute notre attention et notre vigilance.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La **présidente**: Dans les questions suivantes de Mme Lanjri et de MM. Hedeboom, Patrick Prévot et Van der Donckt, il est question de la réforme des pensions. Mme Lalieux est présente pour répondre mais il me semble avoir entendu la volonté que M. le premier ministre réagisse également.

Mijnheer de premier, sommige leden hebben gevraagd of u ook kunt antwoorden op de vragen over de pensioenhervorming.

04.04 Eerste minister **Alexander De Croo**: Zoals mevrouw Lanjri zeer goed weet, kiest de regering zelf wie de vragen beantwoordt. Het is dus absoluut logisch dat de minister van Pensioenen de vragen over de pensioenhervorming zal beantwoorden.

04.05 **Peter De Roover** (N-VA): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw komst en voor het feit dat u op die manier ter beschikking bent van het Parlement.

Zoals ik daarnet heb gezegd, zijn de vragen aan mevrouw Lalieux gisteren al gesteld in de commissie. Haar antwoord kennen wij dus. Wij zouden graag hebben, mijnheer de premier, dat u zich hier ook uit namens de volledige regering. Terwijl u in druk overleg bent met de heer Verherstraeten, koppel ik daar de vraag aan van de collega's van Vooruit, namelijk dat u ook de vragen zou beantwoorden die te maken hebben met de fiscale hervorming.

Het is toch opvallend dat u schijnbaar zelf uitkiest voor welke vragen u beschikbaar bent voor het Parlement, terwijl het Parlement u uitnodigt om een antwoord te geven op bepaalde andere bekommernissen. Die worden heel dikwijls in de commissies behandeld door de betrokken ministers, maar wanneer er onduidelijkheid blijft over het regeringsbeleid als zodanig, dan bent u diegene die het zich niet kunt veroorloven om het Parlement in het ongewisse te laten door te zeggen dat u het werk overlaat aan uw ministers, dat u wel in de tribune zult gaan zitten om te bekijken wat er gebeurt, maar dat u zelf niet het woord zult nemen. Dan ontloopt u uw verantwoordelijkheid en dat is onaanvaardbaar.

04.06 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mijnheer De Roover, kom mij nu niet vertellen dat ik in de commissievergaderingen niet beschikbaar ben om op vragen te antwoorden. Bijna wekelijks maakt u van de gelegenheid gebruik om mij in de commissie vragen te stellen.

Weet u, het is interessant om populair te zijn in het Parlement. Bij deze sessie zijn 23 van de 24 vragen aan mij gericht. Een regering is meer dan de premier, ik hoop dat u dat begrijpt. Dat de vragen over de hervorming van de pensioenen beantwoord worden door de minister van Pensioenen, lijkt mij de logica zelve. Dat is ook in voorgaande legislaturen telkens zo verlopen.

04.07 **Maggie De Block** (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, ik heb al gezegd dat ik het echt belachelijk vind dat alle vragen aan de premier worden gesteld. (*Rumoer*) Laat mij uitspreken!

Er zijn ook vakministers en bovendien wordt alles tevens in de schoot van de regering besproken. Die vakministers zijn bekwaam genoeg om de Kamerleden te woord te staan. Jullie maken van dit halfroond een circus!

04.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, nous avons effectivement été avertis de votre arrivée tardive et du fait que vous deviez nous quitter à 16 h 30. Nous nous devons, bien entendu, de respecter votre agenda.

Toutefois, des questions sont adressées au gouvernement au sujet de la réforme des pensions et de la réforme fiscale.

Nous connaissons la position de M. Van Peteghem ainsi que celle de M. Lachaert, qui est opposé à une réforme fiscale. Mais nous voudrions, aujourd'hui, connaître votre position à ce sujet. Il en va de même pour ce qui concerne la réforme des pensions.

Tant que vous êtes présent dans cet hémicycle, vous pourriez, en votre qualité de chef de gouvernement, avoir la politesse de répondre aux questions qui vous sont adressées.

04.09 Peter De Roover (N-VA): Premier, door omstandigheden hebben wij eerst de staatssecretaris de vragen laten beantwoorden, want u had verplichtingen, waar ik begrip voor heb. Intussen bent u hier. Het is waarschijnlijk nooit voorgekomen dat een eerste minister hier gewoon in de tribune of in het halfroond komt luisteren, zoals u nu, naar wat de antwoorden zijn in verband met kwesties waarover grote onenigheid heerst in de regering. Als dat niet het geval was, zou u wel degelijk op uw plaats zitten.

Met uw weigering om u, wegens de diverse blijken van onenigheid in uw regering, daarover te laten ondervragen en het Parlement – nochtans op vraag van de parlementsleden – te woord te staan, alsook met het feit dat u als Pontius Pilatus uw handen in onschuld wast, omdat u wel zult luisteren naar wat iemand anders hier zegt, maar niet meer het risico wilt lopen om in dergelijke delicate aangelegenheden in het halfroond dingen te zeggen waar u later dik spijt van krijgt – zoals in het verleden wel al gebeurd is –, geeft u hier een manifest brevet van onbekwaamheid en gebrek aan verantwoordelijkheid af. U bent dan niet langer de premier van de regering, maar degene die de zaken gewoon vanop de achtergrond aan het bekijken is.

04.10 Eerste minister Alexander De Croo: De regering beantwoordt de vragen conform het Reglement. Het Reglement laat toe dat de regering bepaalt wie er antwoordt. Als u nu zegt dat het Reglement niet meer van toepassing is, dan is er een probleem met het functioneren van het Parlement.

04.11 Barbara Pas (VB): Mijnheer de eerste minister, er is inderdaad een Reglement en het is aan de parlementsleden om te kiezen aan wie zij hun vraag richten. Met alle respect voor de vakministers, die een eigen mening hebben over hun dossiers, in de regering wordt die onmiddellijk afgeschoten door de coalitiepartners. Mevrouw De Block, u sprak gisteren zelf nog over een flou artistique met betrekking tot de pensioenhervorming.

Mijnheer de eerste minister, ik vind het de logica zelve dat de leider van een regering, ook al is hij lid van het zevende partijtje, het mag uitleggen als zijn regering het over zaken niet eens is. Wij zitten met zo'n hechte ploeg van 11 miljoen dat coalitiepartners petitie tegen elkaar lanceren, en dan schuift u een en ander nog eens af op de vakministers, omdat u uw verantwoordelijkheid niet wilt nemen. Dat is zeer veelzeggend.

04.12 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, wij hadden via de diensten bericht gekregen dat de eerste minister op onze fiscale vragen en de vragen over de pensioenhervorming zou antwoorden; het kabinet had groen licht gegeven. Maar dan is er dus iets veranderd bij de kabinetten. Wij hebben pas twee minuten voor het begin van de plenaire vergadering een mail ontvangen dat de plannen waren gewijzigd.

Ik begrijp dat het voor u niet gemakkelijk is, mijnheer de minister, omdat alle regeringsleden gewoon iets anders zeggen. Het is logisch dat wij als oppositiepartij niet willen weten wie A of B zegt, maar wel wat de regering daarvan denkt. Mevrouw De Block, de politieke reden waarom er vandaag 23 vragen aan de eerste minister worden gericht, is de grote onenigheid in de regering. Nogmaals, het interesseert mij niet wat mevrouw Lalieux zegt of dat de heer Bouchez vanmorgen het tegenovergestelde zei. Ik wil weten wat de regering zal doen. Daarom moet u plaatsnemen.

De **voorzitter:** We gaan over tot de vraag van mevrouw Lanjri. *(Luid protest op de banken)*

Alles is gezegd. Het is nu eenmaal de keuze van de regering. Punt.

04.13 Melissa Depraetere (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik deed enkel een constructief voorstel. De eerste minister kan hier tot 16.30 uur aanwezig zijn. Kunnen we dan niet van start gaan met de debatten waarin vragen worden gericht aan de eerste minister? Als dat niet het pensioendebat is, kunnen we dan met de fiscale hervorming starten? Daar is gisteren al een vraag over ingediend. Ook over de Paleizenstraat is gisteren al een vraag ingediend. Over het pensioendebat is dat niet zo. Als de tijd beperkt is, kunnen we dan misschien gewoon de volgorde van indiening van de vragen respecteren? Dan zouden wij graag met de vragen

over de fiscale hervorming starten.

De **voorzitter**: Wat is uw mening, mijnheer de premier?

We beginnen met het pensioendebat.

05 **Samengevoegde vragen van**

- **Nahima Lanjri aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De pensioenhervorming" (55003251P)**
- **Raoul Hedebouw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De pensioenhervorming" (55003256P)**
- **Patrick Prévot aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De pensioenhervorming" (55003269P)**
- **Wim Van der Donckt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het Europees relanceplan en de budgetneutraliteit van de pensioenhervorming" (55003273P)**

05 **Questions jointes de**

- **Nahima Lanjri à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réforme des pensions" (55003251P)**
- **Raoul Hedebouw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réforme des pensions" (55003256P)**
- **Patrick Prévot à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réforme des pensions" (55003269P)**
- **Wim Van der Donckt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le plan de relance européen et la neutralité budgétaire de la réforme des pensions" (55003273P)**

05.01 Nahima Lanjri (cd&v): Mevrouw de minister, collega's, wij vragen dat mensen langer werken. Wat zien wij echter in de praktijk? Wij zien dat vijftigplussers maar al te vaak al te snel worden afgeschreven. De werkgevers vinden hen te duur, denken dat ze niet flexibel genoeg zijn en dat ze niet meer meekunnen. Wij zien dat er betutteling is en discriminatie. Dat probleem moeten wij aanpakken.

Mevrouw de minister, respect voor zestigplussers zal echter niet worden bereikt met boetes en quota. Wat wij nodig hebben, is een structurele pensioenhervorming. Cd&v pleit voor een hervorming die drempels wegwerkt om voort te werken. Wie wil werken, moet dat ook kunnen, ongeacht de leeftijd. Wie langer werkt, moet daarvoor uiteraard ook beloond worden.

Wij hebben de rode voorstellen gezien en wij hebben nadien de blauwe voorstellen gezien. Het is tijd om nu te landen in het moedige midden. Daar zult u cd&v vinden.

Alle partijen moeten ervoor zorgen dat zij de landing van de pensioenhervorming zo snel mogelijk inzetten, zodat mensen effectief langer kunnen werken als zij dat willen en zodat iedereen een deftig pensioen krijgt, ook de jongere generaties. Het lanceren van allerlei ideetjes en zeker van petitie door een regeringspartij helpt daarbij niet. U lanceert trouwens een petitie aan uzelf. U levert immers zelf de bevoegde minister. Dat is niet meer dan een mediastunt. Wij betreuren dat dan ook. Dit zal de samenwerking niet vooruithelpen. Daarmee zullen wij de landing van de pensioenhervorming niet inzetten.

Mevrouw de minister, is dit doorgepraat met de regering? Wanneer bent u van plan om dit te bespreken binnen de regering? (*Rumoer*)

Om de relancemiddelen te krijgen, moeten wij een budgetneutrale hervorming inzetten. Is dat, zoals u zegt, ten opzichte van juni 2022, of ten opzichte van 2019, zoals de premier heeft gezegd?

De **voorzitter**: Collega's, mag ik een beetje respect vragen?

05.02 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Madame la ministre, monsieur le premier ministre, ma question – qui s'adresse à vous deux – sera très simple. Il paraît que vous avez décidé, une nouvelle fois, d'économiser deux milliards d'euros sur les pensions.

Weer eens heeft de regering de beslissing genomen om 2 miljard euro te snoeien in de pensioenen. Mevrouw de minister, ik ben het beu dat men in ons land elke keer weer op de gepensioneerden kapt. Opnieuw besparingen, besparingen, besparingen! Miljarden euro's verdwijnen uit ons land door fiscale fraude en daar heeft men geen probleem mee, maar u snoeit wel weer 2 miljard euro in de pensioenen! Hoe durft u! België heeft nochtans al de laagste pensioenen van West-Europa. In Frankrijk, Oostenrijk en Portugal geeft de overheid veel meer uit aan de pensioenen, maar in België, dat al de laagste pensioenen heeft, snijdt men er nog eens in! Het is een schande!

Il est temps de résister! En effet, j'entends qu'il est notamment question d'alourdir les conditions pour avoir droit à la pension anticipée. Or, ce sont pourtant les femmes qui ont le plus de mal à pouvoir accéder à celle-ci. En effet, seulement 45 % d'entre elles y ont accès. Et vous voulez, en plus, les pénaliser davantage, en réduisant encore leur accès à la pension anticipée. C'est scandaleux! Il faut pouvoir le dire!

J'entends que la résistance s'organise. J'entends aussi, depuis des années, le PS crier au scandale, en accusant le PTB d'organiser des pétitions, encore et encore, en se demandant comment il peut en faire autant. Bienvenue dans le camp des pétitionnaires!

Madame la ministre, vu que le PTB, mais aussi le PS, se mobilisent contre vos réformes, allez-vous, enfin, donner la priorité aux pensionnés et arrêter de couper dans le budget des pensions?

05.03 Patrick Prévot (PS): Madame la ministre, je suis très content de vous interroger. Quand une ministre socialiste se fait le porte-voix du gouvernement sur un dossier aussi important que les pensions, c'est évidemment une bonne chose. Vous allez aussi pouvoir démonter cette intox, car je vois que certains ont la mémoire courte. Ce gouvernement ne touchera pas aux pensions minimum.

Je voudrais aussi avoir un petit mot pour le PTB et pour Raoul Hedebouw. Je voudrais démonter vos *fake news*. Je veux simplement rappeler au PTB qu'avant que le PS ne monte au gouvernement, les pensions étaient à moins de 1 300 euros. Depuis que nous sommes entrés au gouvernement, nous avons œuvré pour les augmenter. Au mois de janvier 2024, les pensions seront à plus de 1 650 euros net. Vous l'avez demandé, nous l'avons fait! Si on peut vous faire plaisir, monsieur Hedebouw, franchement, n'hésitez jamais!

Je voudrais aussi revenir auprès de mes amis libéraux. Je sais que votre président est pour l'instant fortement occupé à faire des tractions et des pompages dans des émissions de télé-réalité, mais s'il avait un peu plus de temps, il pourrait aussi relire l'accord de gouvernement et y voir que, pour nous les socialistes, c'était non: on ne toucherait pas aux pensions minimum. Et avec ces *fake news* – j'ai encore entendu le président s'exprimer ce matin à la radio – nous allons créer une instabilité et une peur chez ces 850 000 pensionnés qui aujourd'hui attendent évidemment cette augmentation que l'on a promise. Je suis content que notre premier ministre soit présent. Ce gouvernement va évidemment acter très prochainement cette augmentation pour qu'elle soit effective dès le 1er janvier.

Madame la ministre, j'aimerais que vous puissiez répéter, au nom de tout le gouvernement, qu'on ne touchera pas à cette pension minimum, que vous allez défendre des mesures qui permettent plus de solidarité entre les hautes et les basses pensions, et que vous allez également défendre des mesures pour limiter l'impact sur les pensions des femmes.

05.04 Wim Van der Donckt (N-VA): Goedemiddag, mevrouw de minister. Het is niet dat ik u niet graag zie, maar we hebben elkaar gisteren heel lang gezien en ik zal me daarom toch tot de eerste minister richten.

Mijnheer de premier, het is me toch wat met die pensioenhervorming. Al sedert 21 september 2021 wachten wij in het Parlement op een grondige hervorming, maar veel verder dan wat gazettenpraat – met alle respect voor de media – is uw regering nog niet geraakt. Het siert u wel, als we de kranten mogen geloven, dat u uw minister van Pensioenen maandag opnieuw op het matje hebt geroepen na haar zoveelste niet-doorgesproken mediaescapade. Ik heb nochtans niet echt de indruk dat uw demarche veel indruk heeft gemaakt, want uw woorden waren nog niet koud toen uw coalitiepartner al uitpakte met een heuse online pensioenenquête tegen haar coalitiepartners, in casu de liberalen, waartoe ook u behoort.

Gisteren hebben zowel Open Vld als cd&v zich in het grote pensioendebat in de commissie zeer kritisch uitgelaten over die mediaballonnen van uw pensioenminister, terwijl de MR schitterde door afwezigheid. Mijnheer de premier, uw regering ging een engagement aan – niet alleen ten opzichte van de Europese Commissie, maar ook tegenover alle burgers – om de betaalbaarheid van de huidige en toekomstige pensioenen te garanderen. Ondertussen dreigt ook deze belofte alweer te verzanden in een nieuwe beschamende episode van een blauw-rode pensioenoorlog, met als voornaamste slachtoffers degenen die werken, ondernemen en sparen in dit land. Intussen explodeert de vergrijzingskost. Hoewel iedereen weet waar de knelpunten zitten, slaagt uw regering er niet in om de nodige knopen door te hakken.

Mijnheer de premier, u staat voor een tweesprong. Wat zult u nu eigenlijk kiezen? Zult u lijdzaam het mediaopbod en de petitie van de partij van de siësta ondergaan, of kiest u voor een daadkrachtig beleid om die hervormingen ten bedrage van 1,2 % van het bbp te bereiken? Dat is mijn vraag aan u.

05.05 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, chers collègues, je crois que vous allez me comprendre, notamment ceux qui étaient présents hier en commission. Je ne vais pas répéter la réponse que j'ai donnée pendant cinquante minutes hier en commission. Comme M. Van der Donckt vient de le dire, le débat était riche et intéressant. Hier, tous les partis m'ont interrogée. Je ne reviens donc pas sur ce que j'ai dit hier en commission. Le MR ne m'interroge pas aujourd'hui. Il n'y a donc pas de problème, monsieur Van der Donckt.

Ce que je voulais quand même rappeler dans la proposition que je fais, c'est que celle-ci a, d'une part, la volonté d'aller chercher un accord juste et équilibré et de répondre d'autre part à l'ensemble des points du gouvernement.

Il y a premièrement un soutien fort à l'emploi. Nous l'avons déjà fait par une période effective de travail et par un bonus pension. Nous continuerons à le faire. Deuxièmement, il faut diminuer l'impact en matière d'inégalités entre les hommes et les femmes. Nous le ferons effectivement par des corrections et nous y serons toujours attentifs. Troisièmement, il y a la convergence entre les régimes. Par exemple, vous savez que la péréquation et la convergence dans l'accès à la pension minimum sont sur la table. Quatrièmement, il y a la solidarité entre les hautes et les basses pensions. Quand le coût des pensions est élevé, il faut que chacun participe à cette solidarité. J'ai l'impression que ce sont effectivement aussi des mesures justes que nous pouvons étudier ensemble. Enfin, j'aime à parler en même temps de la soutenabilité sociale et financière, telle qu'on nous le demande et telle que la proposition le fait à l'horizon 2070.

Pour répondre à votre question, les discussions seront entamées, demain, au kern.

Je suis d'accord avec Mme Lanjri pour dire que la réforme des pensions doit aboutir rapidement pour rassurer les travailleurs, pour faire de notre système un système socialement et financièrement soutenable, mais aussi pour pouvoir présenter notre copie à la Commission européenne qui – je le rappelle – n'a pas chiffré les économies.

Je voudrais également rappeler que les personnes réunies autour de la table ne veulent pas revenir sur ce sur quoi on s'était engagé concernant l'augmentation de la pension minimum. Elles ne souhaitent pas non plus remettre en cause les textes votés dans ce Parlement. Il en va de même pour le coefficient de correction des indépendants.

05.06 Nahima Lanjri (cd&v): Mevrouw de minister, we moeten inderdaad iedereen een deftig pensioen kunnen garanderen. Dat betekent een pensioen naargelang men gewerkt heeft. Wie langer gewerkt heeft, heeft recht op meer pensioen. Uiteraard moet ook het minimumpensioen, zoals afgesproken, gegarandeerd worden. Dat kan alleen, zoals u weet, als we ook werk maken van een deftige, duurzame hervorming, een rechtvaardige pensioenhervorming. U kunt op ons rekenen om die rechtvaardige pensioenhervorming in te zetten. Zet die alstublieft zo snel mogelijk in gang. Zorg ervoor dat de landing van de pensioenhervorming er komt in maart, zoals afgesproken. Aan ons zult u alvast een partner hebben die daaraan wil meewerken.

05.07 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Madame la ministre, vous n'avez répondu à aucune question. Vous avez proposé, une nouvelle fois, d'épargner deux milliards d'euros dans les pensions. Je vous ai demandé pourquoi couper à nouveau dans ce budget des pensions, alors que ce sont ces pensionnés qui en ont le plus besoin. J'en ai un peu marre. Allez chercher l'argent dans la fraude fiscale! Allez chercher l'argent ailleurs! Une fois de plus, ce sont les pensionnés qui en feront les frais. Je ne comprends pas.

Vous n'avez pas répondu non plus à ma question relative à la révision des périodes assimilées pour les femmes pour la pension anticipée. Elles ne sont que 45 % à avoir droit au départ à la retraite à 63 ans en comptabilisant 42 ans de carrière et maintenant, on va encore toucher à cela! Elles seront davantage victimes. Vous n'avez pas répondu. Cela ne va pas!

Vous n'avez rien dit sur la question des métiers pénibles. Le gouvernement a proposé de travailler jusque 67 ans. Pas un mot sur les métiers pénibles! Je trouve, madame la ministre, que vous pliez sous cette pression

de la droite et cela, je ne le comprends pas. C'est pour cette raison que nous allons faire non seulement des pétitions mais aussi nous mobiliser dans la rue. J'espère que tous les militants de gauche vont se battre pour que des pensions dignes soient payées à l'ensemble des travailleurs.

05.08 Patrick Prévot (PS): Madame la ministre, moi, je vous ai posé une question pour avoir une réponse. M. Hedeboom vous a posé une question pour pouvoir faire une vidéo qu'il diffusera après à coups de centaines et de milliers d'euros sur les réseaux sociaux. C'est évidemment une différence entre la politique du PTB et la nôtre, mais il est vrai que des centaines de milliers d'euros par an dans les réseaux sociaux, les capitalistes de Facebook, *in the pocket*, comme on dit, monsieur Hedeboom! Cela en fait des pensions minimum avec de l'argent public!

Madame la ministre, je retiens de votre intervention, votre volonté d'aller au bout de l'accord du gouvernement, de ne pas toucher aux pensions minimum, d'avoir une attention pour les femmes et de ne pas toucher aux pensions des indépendants et respecter, en tout cas, ce qui a été promis. Pour tout cela, je vous remercie.

05.09 Wim Van der Donckt (N-VA): Mevrouw de minister, hartelijk dank om te antwoorden – of beter, niet te antwoorden – namens de premier.

Mijnheer de premier, ik blijf mij toch tot u richten. Wat er hier allemaal gebeurt, stelt mij noch de burger gerust. Nochtans hebt u nog veel werk. Er ligt hier namelijk nog een aantal onafgewerkte werven.

De eerste is uiteraard de pensioenhervorming. Als ik het debat hier vandaag hoor, denk ik niet dat daar veel van in huis zal komen. Hoe zit het daarnaast met de arbeidsmarkthervorming en de werkzaamheidsgraad van 80 %? Dat zal een verre droom blijken te zijn. Het energiedossier loopt vast in de groene dogma's en de overheidsschuld is desastreus. De fiscale hervorming is dood en begraven en het begrotingstekort ontspoorde. Het migratiebeleid is daarenboven dramatisch.

Een mens, mijnheer de premier, zou voor minder heimwee krijgen naar 22 april 2010. U weet het ongetwijfeld nog. U hebt toen een verstandige beslissing genomen door de stekker eruit te trekken. Misschien moet u dat nu nog eens doen. Ik heb hem bij voor u, namens de ontgoochelde Vlaamse burgers (...)

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Samengevoegde vragen van**

- Theo Francken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De ontruiming van een Brussels kraakpand en de verplaatsing van de problemen naar Vlaanderen" (55003249P)
- Franky Demon aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De ontruiming in de Paleizenstraat" (55003250P)
- Vanessa Matz aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat en de nieuwe huisvesting voor de bewoners" (55003252P)
- Eva Platteau aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003254P)
- Tom Van Grieken aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003258P)
- Maggie De Block aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003262P)
- Ben Segers aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003264P)
- Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De ontruiming v.e. Brussels kraakpand en het onbeschaamd doorsturen van de problemen naar Vlaanderen" (55003267P)
- Hervé Rigot aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003268P)

06 **Questions jointes de**

- Theo Francken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'évacuation d'un squat bruxellois et le déplacement des problèmes vers la Flandre" (55003249P)
- Franky Demon à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'évacuation à la rue des Palais" (55003250P)
- Vanessa Matz à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'évacuation du squat de la rue des Palais et le relogement de ses occupants" (55003252P)
- Eva Platteau à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'évacuation du squat de la rue des Palais" (55003254P)
- Tom Van Grieken à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'évacuation du squat de la rue des Palais" (55003258P)
- Maggie De Block à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'évacuation du squat de la rue des Palais" (55003262P)
- Ben Segers à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'évacuation du squat de la rue des Palais" (55003264P)
- Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'évacuation d'un squat bruxellois et le renvoi sans vergogne des problèmes vers la Flandre" (55003267P)
- Hervé Rigot à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'évacuation du squat de la rue des Palais" (55003268P)

06.01 **Theo Francken** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de premier, mevrouw de staatssecretaris, hoe ontruimt men een kraakpand? Hoe pakt men dat aan? Zo luidt de centrale vraag.

Evident is dat niet. Stap een is dat men niet participeert in een regering die over links gaat en een bijzonder naïef beleid voert, want dat resulteert in kraakpanden, wat natuurlijk niemand wenst. Stap twee is dat men mensen die in een asielpcedure zitten, zo snel mogelijk asielopvang bezorgt. Wie niet in een asielpcedure zit, moet naar een terugkeercentrum worden gestuurd, een gesloten centrum, waar ook plaats is, en op die manier probeert men de krakers verwijderd te krijgen. Stap drie, men probeert de enkele mensen met wie men niet direct raad weet, tijdelijk kort onder te brengen. Dat moet gebeuren in coördinatie, in overleg met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met de federale regering en ook met onze burgemeesters. Daar is het gisteren misgelopen.

Ik moet zeggen dat mij dat enorm pijn gedaan heeft, niet alleen omdat het om Vlaams-Brabant gaat, niet alleen omdat de betrokken burgemeester van N-VA-signatuur is, maar omdat ikzelf ook burgemeester ben. Als burgemeester weet ik dat het tijdens de crisissen van de afgelopen jaren – de coronacrisis, de crisis door de oorlog in Oekraïne, de opvang van Oekraïners en de inflatiecrisis – telkens weer de burgemeesters waren op wie u met de regering kon rekenen. Zowel de Vlaamse als de federale regering konden rekenen op de burgemeesters, de lokale besturen en de gouverneurs. Wat er gisteren gebeurd is, vind ik dan ook bijzonder betreutswaardig.

Ik heb een aantal vragen, want er is heel veel onduidelijkheid.

Mevrouw de Moor, was u ervan op de hoogte dat bewoners van het kraakpand naar Ruisbroek gebracht zouden worden, ja of nee?

Ten tweede, waarom hebt u de burgemeester niet gecontacteerd? Minister-president Rudi Vervoort zegt dat de afspraak luidde dat u de burgemeester zou bellen. Klopt dat? En zo ja, waarom hebt u dat niet gedaan?

Ten derde, wat zal er nu gebeuren?

06.02 Franky Demon (cd&v): Mevrouw de staatssecretaris, de voorbije maanden hebt u er alles aan gedaan om zoveel mogelijk bewoners met recht op opvang weg te halen uit het kraakpand in de Paleizenstraat. Meer dan 750 asielzoekers kregen op die manier een duurzame opvangplek toegewezen.

De voorbije twee dagen werd onder de coördinatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overgegaan tot de definitieve ontruiming van het pand. Het gewest zou zorgen voor de noodopvang, waarna u geleidelijk de betrokkenen zou kunnen overbrengen naar het opvangnetwerk van Fedasil.

Het minste wat wij kunnen opmerken, is dat de coördinatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te wensen overliet, met een chaotische ontruiming tot gevolg. Vannacht sliepen er inderdaad opnieuw mensen op straat. De Brusselse diensten vonden er dan blijkbaar niets beters op dan kamers te boeken in een hotel in Vlaanderen, zonder enig overleg met de burgemeester. Laten we duidelijk zijn: ook ik zou als lokale bestuurder misnoegd zijn. Cd&v is er bovendien nog steeds niet van overtuigd dat hotelopvang een duurzame oplossing is.

Sommige partijen komen u hier elke week met het opgestoken vingertje de les lezen. Wat doen zij echter zelf?

Defensie blijft ons inziens achter in de zoektocht naar bijkomende opvangplekken. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest laat de ontruiming ontsporen. Een KSA-leider, een chiroleider of een scoutsleider zou het mijns inziens beter aanpakken.

Mevrouw de staatssecretaris, indien één zaak duidelijk is, dan is dat de nood aan structurele oplossingen. Die structurele oplossingen hebt u klaarliggen. Het is nu aan de regering om ze af te kloppen.

Ik heb twee vragen. Hoe zult u zo snel mogelijk de situatie rechtekken? (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Demon, uw spreektijd zit erop.

06.03 Vanessa Matz (Les Engagés): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, madame la secrétaire d'État, je voudrais simplement dire que nous avons fondé énormément d'espoirs sur le fait qu'on avait annoncé – enfin – que ce squat, expression de l'indignité personnalisée, avec des conditions sanitaires déplorables, avec l'insécurité qui y régnait, allait être fermé, et que chaque demandeur d'asile allait trouver une place d'accueil. Vous vous y étiez engagée avec toutes les parties du gouvernement.

Or, que doit-on constater? Qu'une partie des demandeurs d'asile concernés ont été transférés dans des hôtels en Flandre et qu'une autre partie dort la nuit dehors. Il est ici question d'environ 200 personnes, selon les associations sur place. C'est totalement indigne!

Nous vous avons fait confiance. Nous vous avons incités à essayer de trouver des solutions, et on se trouve toujours à la case départ.

Je continue de dire que la totalité des composantes du gouvernement a traîné les pieds sur ce dossier, n'a jamais voulu anticiper et a fait le minimum en laissant – je ne suis pas ici pour la défendre – la secrétaire d'État dans un bel embarras.

Chacun avait la possibilité d'aider dans le cadre de ses compétences (la Régie des Bâtiments, la Défense, la Mobilité avec les gares). C'est également le cas de la Région bruxelloise. C'est indigne d'un État de droit. Je répète que toutes les composantes du gouvernement sont responsables de cette situation.

Pourriez-vous me faire connaître les mesures d'extrême urgence que vous comptez prendre pour que toutes les personnes qui ont droit à l'accueil soient relogées dès ce soir?

06.04 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de staatssecretaris, geen mensen op straat, dat is de belofte die de regering heeft gemaakt. Alle asielzoekers zouden een slaapplek krijgen, desnoods in de noodopvang. Gisteren werd die belofte opnieuw geschonden, want afgelopen nacht sliepen er weer tientallen asielzoekers op straat als gevolg van de chaotische ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat.

Het is goed dat het kraakpand ontruimd is. Voor ons had dat al veel eerder mogen gebeuren. Bijna duizend mensen leefden daar in gevaarlijke, mensonterende omstandigheden.

Iedereen kon op voorhand weten dat de ontruiming een complexe operatie zou zijn. Daar was veel samenwerking en crisismanagement voor nodig. Toch was er gisteren chaos. Was er dan geen plan?

Laten wij vooral niet de verantwoordelijkheid naar anderen doorschuiven. De verantwoordelijkheid om mensen op te vangen ligt immers bij het federale niveau. U bent verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers. De opvangwet is daar duidelijk over. De regering moet de wet uitvoeren. Dat is wat wij vragen, niet meer en niet minder.

Al een jaar lang leggen wij van Ecolo en Groen voorstellen op tafel in de regering om de opvangcrisis op te lossen. Maar telkens hebben u, mevrouw de staatssecretaris, en de andere partijen ervoor gekozen de situatie verder te laten escaleren. Dat heeft geleid tot de situatie die wij vandaag kennen, nodeloos complex, en met veel menselijk leed. Dat had voorkomen kunnen worden als de regering van in het begin daadkrachtig had opgetreden en taboes had laten varen.

Mevrouw de staatssecretaris, mijnheer de eerste minister, ik vraag u maar één ding. Wanneer zullen wij een daadkrachtig crisismanagement zien? (*Rumoer*)

De **voorzitster**: Collega's, een beetje stilte, alstublieft.

06.05 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de eerste minister, mijnheer de staatssecretaris, u hebt geen oppositie meer nodig om in verlegenheid te worden gebracht, en dan moet het Vlaams Belang nog aan het woord komen.

Ik wil van wal steken met een citaat: "Nicole de Moor is de grootste migratie-expert die er in heel de Wetstraat rondloopt." Zo werd u zeven maanden geleden aangekondigd, mevrouw de staatssecretaris. Wat u op zeven maanden hebt gepresteerd, is indrukwekkend. Ik heb het even opgelijst: verhoging van het aantal opvangplaatsen tot 34.000, ongezien; het hoogste aantal asielaanvragen sinds 2015, maar liefst 37.000; de opvangkosten, een historisch record, 703 miljoen alleen al voor 2022; de bezetting van het kabinet van de eerste minister, nog nooit gebeurd; kraakpanden waar schurft en tbc welig tieren en de omstandigheden menonwaardig zijn; en een deurwaarder die spullen van Fedasil heeft aangeslagen en zelfs met de koffiezet is gaan lopen.

En dan moest de kers op de taart nog komen: gisteren ving u opnieuw gelukszoekers en asielzoekers op in een hotel in Sint-Pieters-Leeuw. Er waren nochtans dure eden gezworen. De heer Mahdi zei in 2021 dat asielzoekers in een hotel een slecht idee was, want dat zou een aanzuigeffect creëren, en de heer De Croo zei vorig jaar dat hotelkamers voor asielzoekers geen oplossing zijn.

Dat is toch gênant, mevrouw de Moor? En dan trekt u, omdat u niets anders kunt, de emokaart! U hebt het moeilijk en wordt daar emotioneel van.

Wel, weet u waarvan ik emotioneel word? Wachtlijsten voor sociale woningen voor onze eigen burgers, terwijl asielzoekers op hotel zitten. Oudere mensen die hun rusthuisfactuur niet kunnen betalen, terwijl asielzoekers op hotel zitten. Energiearmoede die jaar na jaar toeneemt, mensen die hun energiefactuur niet kunnen betalen, terwijl asielzoekers op hotel zitten.

Ik heb maar één duidelijke vraag. Zult u nu eindelijk stoppen met asielzoekers op te vangen in hotels? De bevolking is het spuug- en spuugzat.

06.06 Maggie De Block (Open Vld): Mijnheer de premier, mevrouw de staatssecretaris, collega's, de situatie in de Paleizenstraat de afgelopen dagen en weken toont aan wat we in dit land meer moeten doen: samenwerken, veel samenwerken. Als we als politici problemen willen aanpakken, moeten we samen naar oplossingen zoeken en moeten de verschillende overheden transparant communiceren met mekaar. Bij de ontruiming van het kraakpand in de Paleizenstraat is het omgekeerde gebeurd, met als gevolg chaos en mensonwaardige toestanden in onze hoofdstad.

Mevrouw de staatssecretaris, ik ben een beetje ervaringsdeskundige. Ik weet als geen ander dat uw taak bijzonder moeilijk is, al helemaal als u in de wind wordt gezet door een ander beleidsniveau in ons land. Men brengt geen 163 asielzoekers onder in een hotel op het grondgebied van een ander gewest zonder de betrokken overheden te consulteren, zonder de burgemeester te bellen, zonder de gezondheidsdiensten op de hoogte te stellen. Het is immers ook een sanitaire crisis. Het is absoluut onaanvaardbaar hoe men daarmee is omgegaan. Van andere manifestaties weet ik dat Brussel maar een zakdoek groot is. In de ene straat ressorteert men onder de bevoegdheid van de ene burgemeester, en draagt men u de straat over, wat ik heb weten doen, valt men onder de bevoegdheid van een andere. Zo gaat dat daar. Ik verzeker u dat dat niets oplost.

Hoe moet het nu verder met de uitgedreven personen uit het kraakpand in de Paleizenstraat? Wat zijn uw concrete plannen om de asielzoekers zo snel mogelijk uit het hotel te halen en te laten doorstromen naar het bestaande opvangnetwerk?

06.07 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de staatssecretaris, met een blauw bandje om de arm wachtten de mensen uit de Paleizenstraat op de beloofde bus en opvang, maar in plaats van die bus kwam zowaar het waterkanon. Een agent op straat maakte het pijnlijk duidelijk aan een journalist, toen hij zei dat de politie verantwoordelijk was voor de ontruiming, maar dat men voor de rest bij een ander moest zijn. Dat zijn geen goede afspraken. Hoe is het in godsnaam zover kunnen komen?

Ik zei deze zomer al, mevrouw de staatssecretaris, dat wij nood hebben aan een verbinder bij Asiel en Migratie. Alleen samen staan wij sterk. Dat geldt ook voor dit dossier, maar het tegenovergestelde gebeurt nu. Er worden 30 hotelkamers gereserveerd voor 90 mensen, terwijl de bus 160 mensen afzet. Buurtbewoners moeten alsnog zorgen voor eten en onderdak voor mensen met een blauw bandje die alsnog voor het Klein Kasteeltje slapen. Dat zijn geen goede afspraken. Dat is geen samenwerking.

In ons land zijn kleine verenigingen in staat om festivals op poten te zetten en veldritten te organiseren. Dan moet de overheid er toch in slagen om deze evacuatie tot een goed einde te brengen? Vooruit heeft altijd gezegd dat hiermee geen politieke spelletjes gespeeld mogen worden, maar dat er heldere afspraken moeten komen met de deelstaten en de gemeenten, met Fedasil en met de ordediensten. Stop daarom met vingerwijzen. Dat is ook vandaag weer veel te veel gebeurd. Werk samen, los het op.

Hoe is het zover kunnen komen? Mogen wij rekenen op betere afspraken tijdens de volgende stappen, met alle overheden samen?

06.08 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de premier, mevrouw de staatssecretaris, "een menselijk, gecontroleerd en correct asielbeleid begint met een correcte procedure en de nodige kwaliteitsvolle opvang. De asiel- en opvangketen zal in zijn geheel worden gemonitord en geanalyseerd om tijdig schommelingen in zowel in- als uitstroom te voorspellen en efficiënt te beheren. Het opvangnetwerk wordt flexibel georganiseerd zodat er soepel ingespeeld kan worden op fluctuerende omstandigheden en onder andere bufferplaatsen." Zo klonk uw regeringsverklaring, mijnheer de eerste minister.

Ondertussen hebben jullie er een zootje van gemaakt. Vorige week moest u nog als de Stomme van Portici naar de Europese migratietop, omdat de linkse sandaalbende niet akkoord ging om iets te doen aan de Europese buitengrenzen. Met medewerking van de activistische asielloobby werd uw asielbeleid al 7.000 keer veroordeeld, met dwangsommen die tot honderden miljoenen kunnen oplopen. Uw kabinet, mevrouw de Moor, is vlugger ontruimd door een deurwaarder dan het kraakpand in de Paleizenstraat. Er werden al 34.000 opvangplaatsen gecreëerd en het is nog niet genoeg.

In 2017 kreeg de heer Francken 260 miljoen euro voor asielopvang. U krijgt nu 703 miljoen, dat is drie keer zoveel. Ondertussen tiert de mensenhandel welig voort. Van de aanvragers zijn 80 % jonge mannen die eerder gelukszoekers zijn dan asielzoekers. Ze komen omdat we het land van melk en honing blijven en we daar niets aan doen.

Er is criminaliteit en overlast en er zijn drugs en vechtpartijen. De oplossing blijft echter altijd dezelfde, namelijk de gemeenten en burgemeesters, nu zelfs over de gewestgrenzen heen en zonder hen te informeren. Ik spreek trouwens uit ervaring, want ik heb ook 170 asielzoekers gehuisvest. Ze zaten toen op een camping. Nu heeft men ze nog op hotel gestoken.

Wanneer, mijnheer de premier, zult u uw regeerakkoord uitvoeren?

06.09 **Hervé Rigot (PS):** Monsieur le premier ministre, madame la secrétaire d'État, avant toute chose, j'aimerais dire que je remercie la Région de Bruxelles-Capitale, la Ville de Bruxelles, les Bruxelloises et les Bruxellois. Je les remercie parce que, alors que certains ici sont en train de faire de la politique politicienne, se font mousser et rédigent des *tweets*, les Bruxellois ont apporté une réponse à une condition inacceptable, ce que vous ne faites pas et ce que de nombreux ne font pas.

Une situation inacceptable: un squat ne peut pas être une réponse humaine à un besoin et à un droit de demandeur d'asile. Bruxelles a pris ses responsabilités en sortant ces personnes d'une condition inacceptable! Bruxelles a pris ses responsabilités en trouvant des solutions de logement temporaires! Et aujourd'hui, j'en entends certains se faire mousser et être en campagne électorale, certainement au nord du pays plus qu'au sud encore. Ce n'est pas cela que je veux entendre des politiques! J'en ai ras-le-bol d'entendre cela! À un moment donné, il faut des responsabilités, il faut le courage de ses idées et ne pas se poser la question de ce que ça paie en voix ou non, monsieur Francken!

Il faut oser le dire et oser le faire! Et moi je dis que cette solution n'était pas acceptable. Et malheureusement, elle n'est que temporaire. Il faut effectivement, au niveau fédéral, trouver des réponses parce que, ce matin, il y a encore trop de personnes – des personnes sortant du squat, mais aussi d'autres – qui ont droit à l'accueil, qui sont à la rue. Et c'est ensemble que nous devons trouver des solutions. Parce que ces personnes ont un droit à l'accueil.

Madame la secrétaire d'État, à quel rythme pouvez-vous proposer un accueil dans le réseau aux personnes qui sont dans des places d'urgence ouvertes par Bruxelles? Quelles sont vos perspectives de réponse structurelle?

Comment Fedasil participe-t-elle à la recherche de solutions pour celles et ceux qui sont, c'est vrai, dans des hôtels. Mais un hôtel, même s'il s'agit d'une solution temporaire, n'est pas une ligne rouge. La ligne rouge, c'est de laisser les gens à la rue ou dans les squats.

06.10 **Eerste minister Alexander De Croo:** Beste collega's, in een crisis is niets eenvoudig. We hebben dat kunnen vaststellen tijdens de covidcrisis en de energiecrisis en we zien dat ook tijdens deze asielcrisis. Deze crisis is bijzonder moeilijk voor mensen die in zich in penibele omstandigheden bevinden. Het is ook bijzonder moeilijk om zo'n crisis te beheersen. Mijnheer Francken, u bent een van de sterkste parlementsleden in dit halfroond. U hebt namelijk kennis van een domein door zowel studie als praktijkervaring. U hebt immers in die positie gezeten en u hebt ook in bijzonder moeilijke omstandigheden moeten werken. We hebben dat toen samen gedaan. Situaties als die in het Maximiliaanpark onder de vorige regering waren bijzonder lastig. Op moeilijke momenten heeft de regering toen steeds besloten de handen in elkaar te slaan, ondanks het feit dat de regeringspartijen daar verschillende meningen over hadden. Ik hoop dat u daar ook rekening mee zult houden in uw repliek.

Niets is eenvoudig, en zeggen dat men het maar op deze of gene manier had moeten doen, is geen oplossing. Ik denk dat u zich zeer goed bewust bent van het feit dat de zaken moeilijk zijn. Dat weerhoudt mij er echter niet van om de zaken die fout lopen te benoemen. De manier waarop de zaken gisteren verlopen zijn, is niet aanvaardbaar, zo kan dat niet lopen. We weten dat de beslissing tot ontruiming genomen wordt door de burgemeester en dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarmee samenwerkt. Als zij dan beslissen om te ontruimen en mensen naar een andere gemeente te brengen, dan is het logisch dat zij de burgemeester van

die gemeente op de hoogte moeten brengen. Ik ga ervan uit dat de minister-president en de burgemeester die zaak intussen ter hand hebben genomen. Als er iets fout loopt, dan moeten we daarop wijzen, maar we moeten ook aanvaarden dat men soms onopzettelijk fouten maakt. Ik hoop dat men die fout zal kunnen rechtzetten.

Verder wil ik duidelijk stellen dat de bevoegde staatssecretaris in bijzonder moeilijke omstandigheden voortreffelijk werk levert. Zij doet dat niet alleen, maar samen met Defensie, de Regie der Gebouwen en zovele anderen. Dit is geen simpel domein, maar ik stel vast dat er de voorbije weken meer dan 700 mensen door Fedasil gecontroleerd zijn en naar de gecreëerde opvangplaatsen werden gebracht.

Madame Matz, vous nous dites que ce gouvernement n'a rien fait. Comment osez-vous affirmer cela? Depuis l'année dernière, 8 000 places ont été ouvertes. À ce jour, on n'a jamais eu autant de places collectives! Est-ce la panacée? Non. Mais prétendre que ce gouvernement n'a rien fait, il fallait oser! Il fallait oser le dire au vu du personnel de Fedasil et de tous ces volontaires qui travaillent dans des circonstances peu évidentes et qui essaient de trouver une solution humaine à une crise extrêmement difficile à gérer.

Ik zei daarnet dat wij de problemen moeten durven te benoemen. Dat betekent dat ook bredere problemen moeten worden benoemd. Een situatie als deze, waarin de instroom te hoog is en de Europese landen er niet voldoende in slagen om mensen die geen recht hebben op bescherming terug te sturen, is niet houdbaar.

Daar moeten wij aan werken en dat doen wij ook. Wij doen dat samen met andere landen. Vorige week was er een Europese top over asiel en migratie. Die kwam er omdat Mark Rutte en ikzelf samen de kar hebben getrokken om dat onderwerp op tafel te leggen. Ik zal vanavond de kanselier van Oostenrijk, de heer Nehammer, ontmoeten. Dat gebeurt eveneens om die reden, namelijk om specifiek met hem te kunnen bekijken op welke manier wij de gemaakte afspraken rond secundaire migratie en het Dublinakkoord kunnen doen naleven. Die afspraken zijn gemaakt, maar worden vandaag niet gerespecteerd.

C'est pour cela qu'il faut travailler ensemble, pour éviter une sorte de "shopping" de l'asile qui s'organise avec des trafiquants, pour pouvoir mieux contrôler nos frontières et pour construire une solidarité entre pays européens lorsqu'il y a des pics comme nous en connaissons en Belgique actuellement.

Mijnheer Dedecker, ik heb op die Europese top positie ingenomen namens ons land. Natuurlijk heb ik positie ingenomen. Het regeerakkoord is op dat vlak ook zeer duidelijk. Het regeerakkoord zegt dat ons land een voorloper zal zijn in Europese samenwerking. Het regeerakkoord zegt dat wij Europese samenwerking willen om de buitengrenzen beter te kunnen beschermen. Er is absoluut geen enkele twijfel binnen de regering over de manier waarop wij dat doen. Natuurlijk gaat het over een veelheid aan oplossingen. Dat valt niet te herleiden tot een discussie voor of tegen één vorm van grensbewaking.

Laten wij ook niet vergeten dat ons land daarnaast zijn solidariteit toont. Meer dan 100.000 Oekraïners worden in ons land opgevangen. In bijna alle scholen in ons land zitten er Oekraïense kinderen, gebaseerd op de ongelooflijke solidariteit die er in ons land is.

Dames en heren, dit lossen wij op, zoals mevrouw De Block zei, door samen te werken. Wij moeten samenwerken in de opvang. Wij moeten samenwerken aan een betere controle van onze buitengrenzen. Wij moeten samenwerken voor terugkeer van mensen die geen recht hebben op bescherming. Wie recht heeft op bescherming moet die kunnen krijgen, maar dat kunnen wij alleen maar doen als degenen die er geen recht op hebben ook teruggestuurd worden.

Ik ben ervan overtuigd dat, ondanks het feit dat een aantal zaken fout gelopen is – wij moeten ook geen schrik hebben om met de vinger te wijzen als het fout loopt, om het duidelijk te maken –, deze regering, samen met vele anderen, er alles aan zal doen om verder een humaan asiel- en migratiebeleid te voeren.

06.11 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Collega's, de voorbije twee dagen werd er door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de gemeente Schaarbeek een operatie uitgerold om het kraakpand in de Paleizenstraat te ontruimen. Die operatie is voor Fedasil eigenlijk al in december gestart. Sinds 22 december zet ik samen met Fedasil alles op alles om asielzoekers uit het kraakpand in de Paleizenstraat gradueel over te brengen naar de opvangcentra van Fedasil. We zetten prioritair in op een oplossing voor die mensen omwille van de bijzonder schrijnende hygiënische omstandigheden in dat kraakpand. Als het met een vingerknip was gelukt om iedereen op te vangen, had ik dat uiteraard graag gedaan. Het ging echter om een grote groep

mensen die in het pand verbleef.

Ondertussen komen er ook elke dag nieuwe asielzoekers aan in ons land. Families met minderjarige kinderen en kinderen zonder ouders geven wij altijd voorrang in het opvangnetwerk, omdat zij het meest kwetsbaar zijn.

C'est pourquoi nous avons transféré graduellement – autrement dit, quelques dizaines par jour – les demandeurs d'asile du squat de la rue des Palais vers les centres d'accueil Fedasil. Nous avons lancé l'opération le 22 décembre. Mardi matin, nous en avons ainsi logé 750. Depuis le début, il était également clair qu'ils n'étaient pas les seuls à vivre dans le bâtiment. Tout le monde a besoin d'une solution. Comme c'est ma compétence, je me suis occupé d'eux.

Pour savoir quels demandeurs d'asile occupaient les locaux, nous avons travaillé avec des organisations de terrain et avec les avocats. De cette manière, nous avons pu en identifier 175, que nous avons invités dans le réseau d'accueil de Fedasil. Les 19 et 20 janvier, la Région de Bruxelles-Capitale a organisé un *screening* social des habitants de la rue des Palais, auquel Fedasil a également participé. Un groupe supplémentaire de 735 personnes ayant droit à l'accueil ont pu, de la sorte, être identifiés.

En raison de la situation sanitaire préoccupante, j'ai aussi libéré des fonds destinés à la Croix-Rouge à partir du 22 décembre pour installer un container devant le squat, afin d'y abriter un centre de soins médicaux.

À la demande de la commune de Schaerbeek, il a été convenu avec la Région bruxelloise d'organiser ensuite – en l'occurrence, cette semaine – une évacuation complète du bâtiment. Il a de même été convenu que les personnes y restant seraient transférées vers les places d'accueil d'urgence de la Région, d'où elles seront par la suite transférées progressivement vers les centres d'accueil de Fedasil, comme nous le faisons depuis un mois et demi.

De evacuatie en de organisatie van de noodopvang werden geleid door verschillende Brusselse diensten. Mijn diensten waren daar niet rechtstreeks bij betrokken. Dat is heel moeizaam verlopen, onder meer omdat er te weinig noodopvang was voorzien. Bovendien was ook een grote groep asielzoekers en daklozen van andere locaties naar de Paleizenstraat gekomen.

Ik betreur dat er daardoor mensen naar een hotel in Sint-Pieters-Leeuw werden gestuurd, zelfs zonder dat er voorafgaand overleg was met de burgemeester. Overleggen met lokale overheden is iets wat ik zelf altijd wel doe. Bovendien blijf ik erbij dat hotelopvang geen duurzame oplossing is. Wij zullen daarom de asielzoekers uit de noodopvang in Sint-Pieters-Leeuw nu voorrang geven en prioritair laten doorstromen naar de opvang van Fedasil. Niemand heeft er belang bij als beleidsniveaus naar elkaar verwijzen en elkaar zwartepieten toespelen.

De operatie van de voorbije dagen is niet goed verlopen. Daar moeten wij eerlijk in zijn, maar wij moeten nu vooruitkijken en verder aan oplossingen werken. Ik heb de voorbije maanden constructief samengewerkt met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en met de collega's in de federale regering, en ik zal dat ook in de toekomst blijven doen.

Het is belangrijk dat wij de deur van het kraakpand in de Paleizenstraat finaal kunnen dichttrekken. Wij maken zo een einde aan de schrijnende omstandigheden in het pand, maar dat is niet het einde van de opvangcrisis. Er zijn nog altijd heel veel asielzoekers die wij niet meteen een opvangplaats kunnen bieden. De weg is nog lang en de instroom in ons land is nog altijd hoog. Ik zal dus blijven verder werken aan meer opvangplaatsen, maar ik hoop dat iedereen vandaag meer dan ooit beseft dat wij er niet zullen komen als wij niet ook werk maken van structurele hervormingen, van het beperken van de instroom, van heldere wetten en procedures, van slagkrachtige instellingen en van een eerlijke spreiding van asielzoekers binnen Europa. Ik zet daarvoor alles op alles en ik hoop dat ik ook daarvoor op uw steun kan rekenen.

06.12 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de premier, mevrouw de staatssecretaris, dank u voor het antwoord. Het is waar, het zijn moeilijke tijden, mijnheer de premier. Het is crisis en dan moet men z'n best doen en proberen samen te werken. Als leider van een regering, van een westers land, moet men echter ook een visie hebben en branie tonen. U gaat nu naar Oostenrijk, maar waarom volgt u Nederland niet, waar de Tweede Kamer afgelopen week, met steun van de liberale VVD en het christendemocratische CDA, een motie met het oog op een paradigmashift heeft goedgekeurd, en kiest u niet eindelijk voor de Australische aanpak, met

externalisering van de asielprocedure buiten de grenzen van de Europese Unie?

Bovendien, als u meent dat dat het fout is gelopen, mijnheer de premier, bel dan de burgemeester van Sint-Pieters-Leeuw op en geef toe dat het fout is gelopen. Daar is niks verkeerd aan.

Tot slot, mevrouw de staatssecretaris, zegt u dat u maar zijdelings betrokken was. Ik heb gehoord dat uw kabinet dinsdag aanwezig was op de vergadering bij de heer Vervoort waar werd beslist om de opvang Sint-Pieters-Leeuw open te doen. Is dat waar of niet? Dan was u niet zijdelings betrokken, dan was u gewoon aanwezig. (...)

06.13 Franky Demon (cd&v): Niemand wil dat mensen nog op straat slapen, u zeker niet, mevrouw de staatssecretaris. U hebt er het afgelopen jaar alles aan gedaan om bijkomende opvangplaatsen te creëren. U kunt het echter niet alleen. Het komt de voltallige regering toe om verantwoordelijkheid op te nemen, niet alleen voor oplossingen op de korte termijn, maar vooral ook op lange termijn, met hervormingen. Het momentum is er, mijnheer de premier, laten we het grijpen! Cd&v is er klaar voor en we hopen u en uw regering ook. Mevrouw de staatssecretaris, de weg is lang, maar van één ding ben ik zeker: de gids is ervaren.

06.14 Vanessa Matz (Les Engagés): Merci, monsieur le premier ministre et madame la secrétaire d'État, pour vos réponses très détaillées et la séquence des événements, qui est importante. Je voudrais dire que le moment est important pour envisager des réformes structurelles, mais surtout doter Fedasil de moyens et de personnel en suffisance. Il faut arrêter de supprimer les places tampons. Il faut avoir des places tampons d'accueil en suffisance pour faire face aux arrivées de réfugiés.

Je regrette infiniment que vous n'ayez pas apporté de réponse à la question fondamentale qui visait à savoir où allaient dormir les 200 personnes qui ont dormi dehors cette nuit. Où vont-elles dormir? Une solution leur sera-t-elle proposée dès ce soir pour qu'elles soient à l'abri? Je n'ai pas entendu cela. Je sais que vous faites des efforts mais il reste beaucoup de choses à faire et je pense que l'ensemble du gouvernement doit se mobiliser pour ces places d'accueil.

06.15 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, u geeft toe dat er gisteren fouten zijn gemaakt bij de ontruiming van het kraakpand en dat het crisismanagement een samenwerking vereist om de opvangcrisis op te lossen. We zullen de regio's en de lokale besturen inderdaad ook nodig hebben om de humanitaire crisis op te lossen.

Gisteren kregen we in de commissie voor Binnenlandse Zaken nog een terugkoppeling van een deskundige inzake crisismanagement. De belangrijkste conclusie luidde dat er in ons land geen crisiscultuur is. Dat werd gisteren opnieuw pijnlijk duidelijk.

Het moet mij van het hart dat, nu er mensen in een bed liggen, er meer verontwaardiging lijkt te zijn dan toen ze nog op straat sliepen. Niemand beweert hier dat hotelopvang duurzaam is. Dat is een tijdelijke maatregel en dat zal het ook altijd zijn, in afwachting van een duurzame oplossing.

06.16 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de staatssecretaris, ik heb u meermaals horen zeggen dat we de instroom moeten beperken en dan wijst u altijd naar het Europese niveau. Dan is het toch te gek voor woorden dat u zich niet aansluit bij moedige landen zoals Denemarken, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, die asielopvang buiten de Europese Unie willen? U moet niet alleen wijzen naar Europa. Hebt u zich al eens afgevraagd waarom al die asielzoekers niet in Portugal, Spanje, Griekenland of Italië blijven, maar naar hier komen? Dat is omdat we een gulle sociale zekerheid hebben, want na uw bed, bad en brood voor 703 miljoen per jaar hebben ze, eens erkend, recht op een sociale woning, een leefloon en kindergeld.

In al uw lange antwoorden heb ik geen garanties gekregen dat er geen asielzoekers meer in hotels zullen worden opgevangen. Daarom roept mijn partij op om komende zaterdag om 09.30 uur actie te voeren aan het ibishotel in Sint-Pieters-Leeuw, en ik hoop velen van u daar te zien.

06.17 Maggie De Block (Open Vld): Tja, als men op een zaterdag niets beters te doen heeft ...

Mevrouw de Moor, dank u voor uw antwoord. Samenwerken is de boodschap. Ik besef dat het niet van uw

kant alleen kan komen. Ik ben er zeker van dat als de samenwerking beter loopt en de communicatie onderling beter wordt, u wel tot een oplossing zult komen. Wij hebben daar vertrouwen in.

Mijnheer Van Grieken, het Verenigd Koninkrijk is al een paar jaar uit de EU.

06.18 Ben Segers (Vooruit): Het is erg dat wij dit debat moeten voeren. De toestand in de Paleizenstraat had nooit mogen ontstaan. De opvang die wij al hebben, had moeten volstaan.

Alsmaar meer opvang creëren, is een eindig verhaal. Dat ziet iedereen. Voor Vooruit is het helder. Zorg sneller voor duidelijkheid, om sneller te kunnen helpen maar ook om sneller moeilijke boodschappen te kunnen geven en zo sneller plaats te maken in de opvang, om dergelijke wantoestanden te voorkomen en de problemen op te lossen.

Het valt niet uit te leggen dat migratieprocedures die reeds in andere landen doorlopen werden, hier nog eens dunnetjes overgedaan worden.

Het valt ook niet langer uit te leggen dat de procedures in België zo lang duren. Langere procedures betekent ook steeds meer opvang.

Voor Vooruit is het daarom helder. De procedures moeten zeer dringend korter worden. Daarvoor kunt u op de volle steun van Vooruit rekenen, mevrouw de staatssecretaris.

06.19 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de eerste minister, u hebt gelijk dat de oplossing niet eenvoudig is als men in een crisis zit. Maar dat is wel eenvoudig als u die crisis zelf veroorzaakt. Ik hoor u spreken over de Dublinakkoorden. Die worden al een kwarteeuw niet gerespecteerd. Ik hoor u spreken over de versterking van de buitengrenzen. Daar is al een kwarteeuw niets voor gebeurd, op in Hongarije na.

België is het land van melk en honing. Ik geef een voorbeeld. U had het over 100.000 Oekraïners. Ik meende dat er maar 64.000 waren? Welnu, in Nederland is 80 % van de Oekraïners daar aan het werk. Hier 20 %. Waarom? België is het land van melk en honing, het land waar iedereen gepamperd wordt!

Structurele hervormingen en heldere wetten? Wat dat betreft, ben ik het met u over eens, mevrouw de Moor. Opvang buiten de grenzen? Daar ben ik het nog meer met u over eens.

Maar ik wil u toch iets zeggen over tijdelijke opvang. De burgemeester van Jabbeke, een notoir cd&v'er, kreeg op drie maanden tijd twee asielcentra in zijn maag gesplitst. Over het woord tijdelijk zei hij ooit iets prachtigs: hij vergeleek dat met zijn schoonmoeder die maar voor veertien dagen kwam en er ondertussen al tien jaar woonde.

06.20 Hervé Rigot (PS): Monsieur le premier ministre, madame la secrétaire d'État, je le répète depuis 24 heures: certains pensent que la ligne rouge est dépassée parce qu'on a offert temporairement des places d'accueil à certains demandeurs d'asile dans des hôtels. La ligne rouge aurait été dépassée si nous avions gardé dans des squats des hommes et des femmes dans une situation de précarité et de danger. La ligne rouge est dépassée quand certains de mes collègues utilisent cette situation pour faire un débat communautariste alors qu'on parle d'un débat de droit et d'un débat humain et utilisent cela comme une campagne électorale. Là, la ligne rouge est dépassée!

Mais soyez rassurée, madame la secrétaire d'État, le groupe socialiste a entendu votre message. Et nous vous soutiendrons parce que, oui, l'autorité fédérale doit prendre ses responsabilités, et nous le ferons en tant que partenaire loyal, parce que nous ne sommes pas en campagne, parce qu'avec la Défense, nous continuerons à vous soutenir, et parce qu'il s'agit d'un droit pour les demandeurs d'asile, d'une obligation pour l'État belge et d'une question de solidarité et d'humanité!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- Georges Dallemagne à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les décisions prises par le Conseil national de sécurité" (55003253P)
- Tim Vandenput à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les décisions du Conseil national de sécurité concernant la guerre contre les drogues" (55003265P)
- Philippe Pivin à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les suites des décisions du Conseil national de sécurité dans la lutte contre la drogue" (55003266P)

07 Samengevoegde vragen van

- Georges Dallemagne aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad" (55003253P)
- Tim Vandenput aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad in verband met de war on drugs" (55003265P)
- Philippe Pivin aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het vervolg van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad inzake de war on drugs" (55003266P)

07.01 **Georges Dallemagne** (Les Engagés): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, monsieur le ministre de la Justice, j'ai envie de dire que votre Conseil national de sécurité de ce matin, c'est un peu un coup de com. Vous annoncez bien évidemment beaucoup de bonnes mesures mais on a quand même un peu l'impression d'une resucée. C'est une expression francophone pour exprimer une répétition, quelque chose qui a déjà été annoncé précédemment. Voici un mois notamment, votre collègue Mme Verlinden avait déjà annoncé le Commissariat aux stupéfiants, l'accroissement de forces policières et l'augmentation du nombre de scanners.

Maintenant qu'il y a ce coup de com, quelle sera la mise en œuvre, quels seront les moyens, quel sera le rythme d'exécution de ces différentes mesures?

Monsieur le ministre de la Justice, je pense que vous annoncez aussi une augmentation des amendes pour les consommateurs de cocaïne. Vous faites bien! Effectivement, ils participent à tout ce système de narcotrafic. On a eu le sentiment que c'était un plan d'action très orienté sur Anvers. Quelles autres actions seront-elles menées sur l'ensemble des frontières maritimes, terrestres et aériennes du pays? Quels seront les moyens octroyés aux bourgmestres pour pouvoir poursuivre notamment les trafiquants et les consommateurs de cocaïne?

Vous aviez également annoncé des mesures concernant l'Ukraine. Pas un mot lors de la conférence de presse sur l'Ukraine! On sait pourtant que l'offensive qui avait été annoncée par la Russie... Pourtant, j'ai suivi votre conférence de presse. Quid de la demande pressante de l'Ukraine de pouvoir leur fournir des armes et des munitions? Quelle sera la position de la Belgique sur le paquet de sanctions qui arrive? On sait que la question des diamants a été retirée du dixième paquet de sanctions à la demande de la Belgique. Quelles sont les mesures sur le combustible nucléaire que nous continuons à recevoir de la Russie?

07.02 **Tim Vandenput** (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Justitie, vanmorgen vergaderde de Nationale Veiligheidsraad over het conflict in Oekraïne en over de strijd tegen de georganiseerde drugscriminaliteit. Over dat tweede punt wil ik het hier hebben.

Zestig procent van de Antwerpenaars, dat is bijna twee op de drie, geeft aan schrik te hebben van de huidige golf van geweld, die zich niet beperkt tot een straat of een wijk. De strijd tegen de georganiseerde criminaliteit is een topprioriteit. Mirakeloplossingen bestaan niet, niet in ons land en ook niet elders, maar we moeten doorduwen en dat doet u beiden ook, mijnheer de premier en mijnheer de minister van Justitie. De drugshandel bemoeilijken, het geweld indijken en de vraag laten dalen, dat zijn de speerpunten. Dat vraagt een totaalaanpak waarin alle actoren, stad, politie, gerecht, in binnenland en buitenland, schouder aan schouder, samenwerken.

Met het Stroomplan XXL zijn al een aantal belangrijke maatregelen in uitvoering gebracht. Vanmorgen zijn daar nog extra maatregelen bij gekomen. Ik heb begrepen dat zeven pijlers het verschil moeten maken in de strijd die we verder willen opvoeren.

Mijnheer de premier, mijnheer de minister van Justitie, wat zal de taak van de drugscommissaris zijn? Kunnen we zijn of haar taak vergelijken met het DGO, het Directoraat-Generaal Ondermijning, dat in Nederland werd

gecreëerd? Kunt u schetsen wanneer de genomen beslissingen op het terrein zichtbaar zullen zijn? Hoever staat het met de uitlevering van de drugsbazen die zich in het buitenland schuilhouden?

07.03 Philippe Pivin (MR): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre de la Justice, le 12 janvier, j'interrogeais une nouvelle fois le ministre des Douanes sur le risque pour notre pays de devenir un narco-État. Je le questionnais, voici donc un mois d'ici, au sujet du manque de douaniers, du manque de *scanning* des *containers*, ainsi que sur l'absence de *screening* de sécurité du personnel. Par ailleurs, j'évoquais évidemment l'indispensable besoin de renforts policiers.

Vous comprendrez que je sois pour partie très satisfait d'avoir entendu ce matin l'annonce des décisions que vient de prendre le gouvernement: une nouvelle unité de commandement, le renfort des services douaniers, le développement du projet "100 % Scanning", le renforcement de la police maritime, un nouveau corps de sécurité pour Anvers et, enfin, la mise en place d'un *screening* de tout le personnel portuaire. Reste, bien entendu, à présent l'exécution de ces décisions.

Monsieur le premier ministre, mes questions seront assez simples et concrètes. Quelles seront les missions exactes de ce commissariat? Quels seront les profils qui le composeront? Quand cette unité de commandement sera-t-elle opérationnelle? Monsieur le ministre de la Justice, comment a-t-on choisi de placer un magistrat à sa tête?

Quel type de *screening* du personnel portuaire entrera-t-il en application et à partir de quand? Quels sont les investissements décidés pour accélérer encore, je l'espère, le *scanning* des *containers* en 2023?

Enfin, s'agissant de la police maritime XL à Anvers, pouvez-vous préciser la nature des renforts prévus et les profils qui les composeront?

07.04 Eerste minister Alexander De Croo: Mevrouw de voorzitter, collega's, ons land zal nooit aanvaarden dat de drugsmafia de wet dicteert in ons land. Ons land zal nooit aanvaarden dat de kwalijke gevolgen van harddrugs en cocaïne onze samenleving blijven ondermijnen en dat drugs levens, vooral die van jongeren, volledig vernietigt.

Nous avons vu, au cours des mois précédents, les drames liés à cette criminalité de la drogue. Nous en avons vu à Anvers, mais en fait, nous en voyons au quotidien dans tellement d'endroits de notre pays. Depuis le début de ce gouvernement, le combat contre l'impact du trafic de drogue a constitué une priorité. On peut le voir avec le démantèlement de Sky ECC qui a mené des centaines de personnes aujourd'hui dans nos prisons, spécifiquement à cause de cette opération. Des saisies record ont également été opérées par nos douanes.

Vandaag hebben we een pakket aan beslissingen genomen, een totaalaanpak die werkt op zeven verschillende dimensies. De minister van Justitie zal er meer gedetailleerd op ingaan. Ik wil alvast de nadruk leggen op de zeer significante versterking van de scheepvaartpolitie in Antwerpen, met een havenbewakingskorps waar honderd mensen en op termijn tweehonderd mensen bij komen. Als wij de problemen willen aanpakken in de stad Antwerpen, dan moeten wij in de haven de situatie opnieuw onder controle krijgen. Dat zullen we samen doen, samen met de lokale autoriteiten, met eenheid van commando over het gehele gebied van de haven, zowel rechteroever als linkeroever, die tot een ander gerechtelijk arrondissement en een andere politiezone behoort.

We hebben nog meer beslissingen genomen, want het gaat niet enkel over politieel optreden, maar om een bredere aanpak.

Monsieur Dallemagne, vous dites avoir écouté la conférence de presse. Peut-être avez-vous été inattentif par moments, car j'ai parlé de l'Ukraine et du CNS pendant quasiment la moitié du temps. Nous avons évoqué la situation sur le terrain, mais aussi l'incidence que cela pourrait avoir dans notre pays, avec une guerre hybride en Ukraine mais aussi sur le continent européen, avec tellement de risques de sabotage et de déstabilisation. Il va sans dire que nos services sont en état d'alerte en vue d'assurer un suivi continu de cette menace.

Pour ce qui est du paquet de sanctions, notre pays supporte ces paquets de sanctions, qui s'élargissent mais pour lesquels il faut aussi se concentrer sur la mise en œuvre. Nous sommes tous de bonne volonté mais il peut toujours subsister des endroits où ces sanctions peuvent être contournées.

En ce qui concerne le trafic de diamants, notre pays se réjouit que la Commission européenne collabore avec les pays du G7 pour essayer d'établir un embargo sur la vente au détail de diamants. En effet, l'embargo sur les diamants en gros ne pose pas de problème, mais le trafic passera alors par d'autres endroits tels que l'Inde ou Dubaï, et cela n'aura aucune incidence sur les ventes de la Russie. Si on veut avoir un impact sur ce trafic criminel de diamants russes dans le commerce de détail, on doit travailler à une échelle plus grande, et on est très satisfait que la Commission européenne collabore avec l'industrie – à Anvers, par exemple – afin d'élaborer un tel système.

Ik besluit. Daarnet discussieerde men erover welke vragen hier worden gesteld. Ik heb de indruk dat er een voorliefde is om vragen te stellen over dossiers waarin de beslissing nog niet genomen is. Het Parlement is natuurlijk vrij om dergelijke vragen te stellen. Dat begrijp ik. Het is ook logisch dat de bevoegde minister uitlegt wat zijn intentie is en wat de inhoud is van het dossier dat hij aan het kernkabinet en de ministerraad zal voorleggen. Maar sta mij toe om als regering de nadruk te leggen op de genomen beslissingen en de trein aan beslissingen die de regering sinds het begin van dit jaar heeft genomen, in herinnering te brengen. Zij heeft een beslissing genomen over de verlenging van de levensduur van de nucleaire centrales naast alles wat we doen op het vlak van hernieuwbare energie. We zijn tot een akkoord gekomen met ENGIE op 9 januari. Vorige week hebben wij de beslissing genomen over het uitfasen van het sociaal tarief en over de broodnodige hervorming van de energiefactuur met een hervorming naar accijnzen. Vandaag hebben we een beslissing genomen rond een totaalaanpak om de drugscriminaliteit bij de wortel te kunnen uitroeien. Als hoofd van de regering wil ik de nadruk leggen op wat hier beslist is en wij mogen best fier zijn op de trein aan beslissingen die de regering genomen heeft.

07.05 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitter, collega's, de aanpak van de drugscriminaliteit heeft ons van in het begin geïnspireerd. Met de kraak van Sky ECC hebben we een zeer zware slag kunnen toebrengen aan de georganiseerde misdaad. Wij hebben intussen ook een allesomvattend plan gemaakt, het Stroomplan XXL, dat van de bronlanden tot de gebruiker de problematiek aanpakt. Vandaag hebben wij beslist om de uitvoering nog te versnellen. Ik zal kort toelichten wat de beslissing precies inhoudt.

Het probleem situeert zich in de bronlanden.

M. Snoeck qui est directeur de la PJF était en visite en Équateur et en Colombie. On est à un niveau de production massive. Le problème ne cesse d'augmenter. Heureusement, nous avons de bons contacts avec la police locale pour mener cette lutte.

Deuxièmement, il faut évidemment assurer une meilleure sécurité des conteneurs. Demain, notre pays tiendra un sommet avec les Pays-Bas, en présence du bourgmestre d'Anvers, de celui de Rotterdam, des ministres hollandais et des cinq plus importants armateurs du monde pour rendre les conteneurs plus intelligents et plus sûrs, notamment sur les lignes en provenance d'Amérique latine.

Ten derde, eenmaal de containers hier zijn, moet er meer worden gescand.

Monsieur Pivin, vous avez interrogé M. Van Peteghem à ce sujet. Nous avons décidé d'investir 70 millions d'euros, et d'acheter cinq scanners mobiles supplémentaires, en mettant à disposition plus de personnel. Si je me souviens bien, il est ici question de 108 agents des douanes. Cette mesure est en cours d'exécution.

Monsieur Dallemagne, nous avons également décidé de faire du *screening* du personnel. C'est notamment le cas à l'aéroport de Zaventem et cela sera également le cas au port d'Anvers ainsi que dans tous les ports du pays. Cela concerne 16 000 personnes, lesquelles feront l'objet d'un *screening* avant l'entrée en fonction, mais aussi pendant la durée du travail. Il s'agit ici du personnel portuaire, du personnel IT, des membres de direction des entreprises portuaires et même des CEO des ports. Ce *screening* se fera via le registre pénal, mais aussi via les contacts que nous avons, la situation financière et toutes les banques de données dont nous disposons. Un énorme travail va donc être fait. Mais comme nous avons renforcé notre Sûreté de l'État, nous serons en mesure le faire.

Bien évidemment, s'il s'avère qu'une personne est entrée en contact avec le milieu de la drogue, elle ne sera pas engagée ou elle sera licenciée, comme c'est notamment le cas à Zaventem.

D'autres décisions ont été prises. Hier encore, nous avons eu des contacts, avec le bourgmestre d'Anvers notamment, qui se sont avérés positifs. De plus, lors du Conseil national de sécurité, nous avons décidé de prévoir plus de personnel entre autres dans le port d'Anvers. Il est ici question de 100 personnes, à court terme, en provenance de Doel ou faisant partie de la réserve fédérale et, à long terme, de plus de 200 personnes. L'objectif est donc de mener plus de contrôles.

Il est vrai que les consommateurs sont coresponsables de la violence. C'est la raison pour laquelle nous avons décidé – la directive du Collège des procureurs généraux est prête – d'augmenter les amendes qui peuvent atteindre 1 000 euros, mais aussi d'obliger les toxicomanes à suivre un traitement en vue de leur sevrage.

De volgende stap betreft de aanstelling van een nationale drugscommissaris. Sommigen zullen opwerpen dat alle focus op Antwerpen ligt en zich afvragen wat er met de rest van het land moet gebeuren. Als de Schelde echter overstroomt, mevrouw Dillen, overstroomt de rest van het land ook.

We zien eveneens dat het drugsgeweld zich overal manifesteert, ook in Luik, Limburg en de Kempen. Vandaar dat we hebben beslist om een nationale drugscommissaris aan te stellen.

C'est un magistrat, avec beaucoup d'expérience, bilingue. La décision sera prise encore aujourd'hui par le Collège des procureurs généraux. Ce magistrat va coordonner le travail que nous menons.

De magistratuur zal het vliegwieltje zijn om de strijd tegen de drugscriminelen verder aan te jagen, en dat in een drugscommissariaat met tien mensen, die wij zullen financieren.

Pour soutenir les communes, le projet de loi sur l'approche administrative sera bientôt soumis au Parlement par la ministre de l'Intérieur.

U ziet dus dat wij veel initiatieven nemen. Wij voeren een moeilijke strijd, die waarschijnlijk nog moeilijker zal worden, en zijn vastberaden om terug te slaan, om het verdienmodel van de criminelen onderuit te halen en om de ruggengraat van de georganiseerde misdaad te breken.

07.06 Georges Dallemagne (Les Engagés): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, je serai de bon compte en vous disant: mieux vaut tard que jamais! En effet, cela fait tout de même un an que les magistrats – notamment les procureurs – et les policiers réclament un plan d'intervention, qu'ils souhaitent que nous soyons bien sur le pont et qu'ils demandent que plusieurs actions soient menées parce que le narcotrafic est un cancer pour notre société, qui corrompt totalement nos institutions. En outre, plusieurs morts en résultent déjà.

Vraisemblablement, il manque encore pour le moment des moyens budgétaires supplémentaires – dont vous n'avez pas parlé –, une ligne du temps, une aide à apporter aux communes. Il importe de passer du déclaratif à l'action. Nous vous attendrons sur la mise en œuvre.

07.07 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, mijnheer de vicepremier, er gaan oplossingen komen op korte termijn maar ook op lange termijn. Het is goed dat er bijkomende middelen en politiemensen komen voor de aanpak van de georganiseerde drugscriminaliteit.

Ik heb één belangrijke term gehoord, namelijk eenheid van commando. Als het crisis is, moet er eenheid van commando zijn. Die zal er komen met de commissaris.

Ik ben ook blij vast te stellen dat er op het terrein tussen de verschillende mensen, maar ook tussen de verschillende beleidsmakers, tussen stad, de federale overheid en over de landsgrenzen heen, wordt samengewerkt en naar oplossingen wordt gezocht voor de mensen in Antwerpen en bij uitbreiding in heel België.

Voor mijn partij is het meer dan logisch, evident zelfs, dat de grote en kleine drugsdealers en ook de gebruikers van drugs zwaar beboet en zwaar gestraft worden.

07.08 Philippe Pivin (MR): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, je vous remercie tous les deux pour les éléments que vous avez fournis. Il s'agit de mesures précises et concrètes. Le quasi-triplement de la

police maritime d'ici un an est un objectif ambitieux qui témoigne d'une belle détermination, mais il faut que l'effectivité de toutes ces mesures se traduise sur le terrain, notamment dans les ports.

Certaines des mesures que vous avez indiquées avaient déjà été évoquées par M. Van Peteghem au mois de janvier. Je pense en tout cas qu'en ce qui concerne le *screening* du personnel et le *scanning* des conteneurs, il faut mettre une pression optimale car je pense qu'il s'agit d'un levier primordial de la lutte. C'est un moyen de fermer radicalement la porte d'entrée au port d'Anvers. Monsieur Dallemagne, personnellement, je ne crois pas à un coup de com' mais je veux croire à un coup d'arrêt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Samengevoegde vragen van

- Joris Vandenbroucke aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De fiscale hervorming" (55003248P)

- Gilles Vanden Burre aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stand van zaken met betrekking tot de fiscale hervorming" (55003255P)

- Sofie Merckx aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De fiscale hervorming" (55003261P)

- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stand van zaken met betrekking tot de hervormingsagenda" (55003272P)

08 Questions jointes de

- Joris Vandenbroucke à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réforme fiscale" (55003248P)

- Gilles Vanden Burre à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'état des lieux de la réforme fiscale" (55003255P)

- Sofie Merckx à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réforme fiscale" (55003261P)

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'état d'avancement de l'agenda des réformes" (55003272P)

08.01 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik ben verbaasd dat de premier het halfroond verlaat. Ik heb mijn vraag ingediend ter attentie van de eerste minister, de heer De Croo, niet van de minister van Financiën, de heer Van Peteghem. Ik heb dat heel bewust gedaan – de andere collega's deden dat wellicht even bewust – omdat ik de premier wil ondervragen over uitspraken van de voorzitter van zijn partij. Die uitspraken gaan regelrecht in tegen afspraken die in oktober 2022 in de regering gemaakt zijn over de fiscale hervorming. Die afspraken zijn gemaakt op gezag van de premier, onder zijn leiding. Daarover kan ik toch moeilijk minister Van Peteghem ondervragen?

Als de eerste minister vandaag niet antwoordt op mijn vraag, trek ik mijn vraag in, maar dien ik ze onmiddellijk opnieuw in zodat ik ze na de krokusvakantie kan stellen. Ik vind het niet oké dat het Parlement op deze manier de speelbal dreigt te worden van de regering. Het is mijn recht als parlements lid om te kiezen welk regeringslid ik ondervraag. Ik zou vandaag graag de eerste minister ondervragen.

08.02 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, dat de oppositie hier iedere keer op een houtje moet bijten wanneer ze vraagt dat de premier zich ter beschikking stelt van het Parlement is droef, maar dat zijn we intussen gewend. Het gaat nu echter een stap verder. Een regeringspartij stelt een vraag aan de premier en hij verlaat het halfroond. Nochtans zijn wij niet op de hoogte gebracht van activiteiten die het hem onmogelijk maken om hier te zijn.

Tegen die achtergrond steun ik de vraag van de Vooruitfractie, als ik dat goed heb begrepen, om de premier hier te vorderen. Als zij dat niet doen, zullen wij dat voorstel hier indienen. Wij vorderen de premier in het halfroond.

08.03 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, ik sluit mij aan bij de vraag om de premier voor dit debat te vorderen. Er is duidelijk onenigheid binnen de regering.

De eerste minister zei daarnet dat hij hier alleen komt praten als er beslissingen genomen zijn. Dan komt hij ze verdedigen. Het is natuurlijk de rol van het Parlement om beslissingen te beïnvloeden. Daarom willen wij de eerste minister daarover vragen stellen. Ik sluit mij dus aan bij de vraag om de eerste minister te vorderen.

Hij zei dat hij om 16.30 uur het halfroond moest verlaten. Zo werd het gezegd in de Conferentie van voorzitters. Ik denk dat de reden een ontmoeting met de bondskanselier van Oostenrijk is.

08.04 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, je pense qu'il faut être de bon compte. Je ne sais pas si tout le monde écoute les débats de ce Parlement de la même manière, mais cela a été dit on ne peut plus explicitement et clairement au début de notre séance plénière. Le premier ministre était disponible pour les parlementaires jusqu'à 16 h. Cela a été dit clairement, et c'est même indiqué sur les documents qui nous ont été transmis par la Chambre. Je pense qu'au niveau de l'aspect constructif des débats, tout ce cinéma pour convoquer le premier ministre qui a, comme vous le savez, beaucoup d'autres tâches, est un petit peu dommage.

08.05 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Collega, ik wil helemaal geen cinema.

Ik heb om 13.04 uur de agenda van de plenaire vergadering gekregen waarin mijn vraag aan de eerste minister over fiscaliteit als eerste geagendeerd stond, samen met drie vragen van collega's, zoals ze zijn ingediend. Mijn vraag dateert van gisterenmiddag om 16.00 uur. Zeven minuten voor het begin van de vergadering wordt die agenda helemaal omgegooid en blijkt dat de premier niet komt antwoorden op vragen die enkel aan hem gericht zijn. Wie maakt er hier dan een circus van?

Mevrouw de voorzitter, ik stel voor dat we onszelf respecteren en dat we aan de eerste minister vragen om te komen antwoorden op de vragen die we aan hem hebben gesteld en niet aan minister Van Peteghem.

08.06 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Madame la présidente, j'ai rédigé une motion d'ordre pour demander de convoquer le premier ministre à ce débat. Je vous la remets.

08.07 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, la vérité a ses droits. Ce qui compte, c'est évidemment ce qui est dit et décidé au sujet de l'organisation en Conférence des présidents. Monsieur De Maegd, il a bien été indiqué hier que le premier ministre était disponible jusqu'à 16 h 30. Voilà pour le premier point. Les collègues chefs de groupe et la présidente pourront certainement le confirmer.

S'agissant du deuxième point, madame la présidente, comme j'observe la réaction des uns et des autres, si une décision devait être prise par les partis présents dans l'hémicycle, je pense qu'une majorité se constituerait pour appuyer la demande de la présence du premier ministre. C'est primordial. Il faut en tenir compte et ainsi rappeler ce dernier.

08.08 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, er doet zich bovendien een heel vreemde aangelegenheid voor. Niet alleen heeft de collega een vraag gesteld aan de premier, maar ik word meegenomen in een vraag die ik in de commissie niet aan de minister van Financiën heb gesteld. Ik word meegenomen voor een vraag die ik aan de premier heb gesteld. Wat doe ik dan in dit circus? Dat wordt het namelijk op deze manier.

Ik stel een vraag aan de premier en ik word meegenomen in een vraag die dan beantwoord wordt door de minister van Financiën. Dit is toch allemaal te gek voor woorden? De collega stelt een vraag aan de premier omdat er dingen gebeurd zijn in de voorbije dagen. Wat doet de premier echter? Hij verlaat het halfroond.

Daarnet heeft hij tenminste nog geluisterd, ook al is hij niet tussengekomen. Nu vertrekt hij zelfs gewoon. Dit is onbegrijpelijk en eigenlijk spuwen in het gezicht van dit halfroond. We kunnen dit als instelling niet accepteren.

De **voorzitter**: We zullen proberen de premier te contacteren. Kunnen we al beginnen met deze vragen of niet? De heer Van Peteghem is toch aanwezig? Wat doen we?

Mevrouw Verlinden is er niet.

In afwachting van het antwoord schors ik de vergadering.

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

*De vergadering wordt geschorst om 16.15 uur.
La séance est suspendue à 16 h 15.*

*La séance est reprise à 16 h 32.
De vergadering wordt hervat om 16.32 uur.*

De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

La **présidente**: Chers collègues, je vous rappelle la situation. Nous avons des questions adressées au premier ministre mais auxquelles M. le ministre Van Peteghem va répondre. Certains membres auraient souhaité la présence de M. le premier ministre. M. le premier ministre a quitté la séance et nous avons essayé de le récupérer sur son trajet. Malgré nos différents appels, nous n'avons pas pu obtenir une réponse positive, à l'évidence puisqu'il n'est toujours pas présent ici. Entre-temps, malgré toutes ces démarches, il est 16 h 30. Vous savez qu'il avait clairement fait savoir qu'à 16 h 30, il devait quitter l'hémicycle pour se rendre à l'étranger pour une rencontre et qu'il ne serait plus disponible pour notre assemblée et que, même dix minutes avant, il eût été trop tard. Je veux bien le cirque de 16 h 30 mais même dix minutes avant, c'était trop tard de le retenir ici dans notre assemblée. J'entends que certains souhaitaient évidemment poser leurs questions précisément à M. le premier ministre.

08.09 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, tot drie minuten geleden had de premier tijd om te antwoorden op mijn vragen en de vragen van andere leden over fiscaliteit. Wij hebben hier twintig minuten tijd verloren. Ik begrijp dat het nu niet meer mogelijk is. Ik heb mijn vraag effectief ingetrokken, maar zal ze opnieuw indienen. Ik verwacht dat tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering het eerste debat zal gaan over de fiscale hervorming, in aanwezigheid van de eerste minister.

08.10 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Madame la présidente, c'est un spectacle assez honteux. Le premier ministre s'est enfui comme un voleur alors qu'il s'avait très bien depuis 14 h 00 qu'on avait demandé sa présence pour ce débat précis. J'ai déposé une motion d'ordre. On nous dit qu'il doit prendre l'avion. Mais il me semble que c'est un avion Falcon du gouvernement, donc il aurait pu décoller éventuellement plus tard, étant donné qu'il s'agit d'un vol privé. Ce n'est vraiment pas sérieux vis-à-vis de nous. Je demande que ma motion soit soumise au vote.

La **présidente**: J'entends votre demande, mais même si nous soumettons votre motion au vote, en imaginant que votre demande soit acceptée, vous avez, en Conférence des présidents, accepté le principe que M. le premier ministre ne serait pas présent à partir de 16 h 30. C'est une réalité et il n'y a pas d'élément nouveau. Je suis désolée. Nous devons aussi nous en tenir aux accords que nous prenons.

08.11 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Madame la présidente, notre groupe considère que c'est un sujet très important. C'est pour cela que je suis aussi inscrit dans le débat à venir. Nous souhaitons tenir ce débat. Le vice-premier ministre est présent. Nous pouvons encore discuter très longtemps. Je pense que le spectacle que l'on offre depuis quelques minutes n'est pas digne des débats que nous devrions pouvoir tenir dans cette assemblée. S'il vous plaît, commençons! Le vice-premier ministre est là. Nous aurons ce débat avec d'autres ministres, y compris le premier s'il le faut à l'avenir. Commençons! Je pense que le cirque a été beaucoup trop long!

08.12 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, over sommige zaken kunnen we het eens zijn: "*Pas digne*", *nous sommes tous d'accord*. De regering maakt er inderdaad een circus van. Mevrouw de voorzitter, u hebt gezegd dat de eerste minister niet meer in het Parlement aanwezig zou zijn om 16.30 uur, maar de vragen werden voor 16.30 uur gesteld. Ik vraag me dus af waarom die stemming niet eerder heeft plaatsgevonden. Waarom hebt u die stemming uitgesteld tot het ogenblik waarop ze zinledig werd? Waarom hebt u dit Huis eigenlijk twintig minuten laten wachten? Want op het tijdstip van indiening van de motie – ook wij hebben er een klaarliggen, maar het heeft geen zin om twee keer een motie in te dienen –, het ogenblik waarop de aanwezigheid van de eerste minister gevorderd werd, bevond hij zich wel nog in de mogelijkheid om hierheen te komen. Mevrouw de voorzitter, waarom hebt u twintig minuten gewacht, tot het moment waarop u wist dat er niet meer over de motie gestemd kon worden?

De **voorzitter**: Mijnheer De Roover, wij hebben niet gewacht, wij hebben pogingen ondernomen om de

premier toch te laten komen.

08.13 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Madame la présidente, je demande qu'on applique le Règlement. L'article 50 stipule que "la Chambre peut requérir la présence d'un membre du gouvernement sur proposition d'un membre formulée par écrit", ce que j'ai fait. Je demande donc qu'on passe au vote sur la motion qui demande que le premier ministre soit présent. Je précise que cette demande a été formulée bien avant 16 h 30, heure à laquelle le premier ministre savait très bien que la demande était formulée. Je suis sûre qu'il a été averti directement.

La présidente: À un moment donné, madame Merckx, vous devez vous rendre à l'évidence. Même si la motion est votée, il n'est plus en mesure de venir aujourd'hui. Nous avons accepté en Conférence des présidents le principe selon lequel il ne serait plus disponible à partir de 16 h 30. Nous l'avons accepté collectivement.

Dat is een beslissing van de Conferentie van voorzitters. Zo is het. We gaan verder met de mondelinge vragen.

Monsieur Vanden Burre, je vous demande de venir poser votre question et je demande à monsieur Van Peteghem, vice-premier ministre et ministre des Finances, de bien vouloir venir pour la réponse

08.14 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Madame la présidente, chers collègues, monsieur le ministre des Finances, il s'agit ici d'un débat important, comme je le disais, et qui nous tient vraiment à cœur. En fait, ma question est assez simple, monsieur le vice-premier: qui dans ce gouvernement souhaite encore procéder à une réforme fiscale?

Je vous pose la question parce que c'est vrai que les déclarations des derniers jours jettent le flou sur le projet que vous avez déjà déposé au gouvernement. J'ai l'impression que ce projet de réforme fiscale est un peu le monstre du Loch Ness de la rue de la Loi: on en parle beaucoup, tout le monde l'a vu de loin, on s'en rapproche chaque semaine de plus en plus, et dès qu'on est tout près, dès qu'on va le toucher, pouf! Déclaration de l'un ou l'autre président de parti de la majorité et, tout d'un coup, ce projet retourne malheureusement dans les cartons de la rue de la Loi.

C'est d'autant plus incompréhensible que, selon moi, tous les partis de cette coalition envisagent dans leur programme électoral de diminuer la fiscalité sur le travail pour les bas et moyens salaires, et ce à juste titre. C'est donc d'autant plus incompréhensible. Je vais être très clair aujourd'hui, monsieur le vice-premier: pour Ecolo-Groen, c'est une réforme prioritaire. Une réforme que nous souhaitons mener selon trois axes.

Le premier est la baisse de la fiscalité sur le travail pour les bas et moyens revenus, les 6 milliards d'euros que vous avez mis sur la table dans votre plan, jusqu'à 200 euros nets par mois de gain pour ces bas et moyens salaire. Deuxièmement, la justice fiscale: demander aux épaules les plus larges de contribuer davantage et de réformer certaines niches. Enfin, troisièmement, introduire une fiscalité environnementale renforcée.

Voilà nos priorités. Elles sont en lien avec les vôtres, avançons! Ma question est simple: quand et avec qui?

08.15 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, à en croire les médias, il n'y aura pas de réforme fiscale sous la Vivaldi. Autrement dit, il n'y aura pas plus de justice fiscale en Belgique sous celle-ci.

Cependant, il a fallu seulement trois jours pour déposer votre réforme des accises, avec les 264 euros par an que vous allez chercher chez les ménages via leur facture d'énergie. C'est passé comme une lettre à la poste. Tous les groupes de la Vivaldi ont voté ce texte, y compris le MR, un parti qui n'est soi-disant pas favorable aux taxes. Mais quand il s'agit d'aller chercher l'argent chez les gens, il n'y est pas opposé!

Pourtant, il y a de l'argent en Belgique. Ce n'est pas la crise pour tout le monde. Il n'y a qu'à voir le rapport d'Oxfam qui démontre encore les inégalités qui existent dans notre pays. Si on taxait les multimillionnaires et les milliardaires, il y aurait 20 milliards d'euros en plus par an dans les caisses de l'État.

Regardons ce qu'il en est des multinationales, Solvay, par exemple, qui paie 0,2 % d'impôts sur 500 millions d'euros de bénéfices. Faites la comparaison avec la fiche de paie d'un travailleur! Si on allait chercher l'argent chez les multinationales, on pourrait soulager les travailleurs. En effet, en Belgique, si on gagne 1 500 euros

bruts par mois, on est déjà taxé. Notre pays est un véritable paradis fiscal pour les riches et un enfer fiscal pour les travailleurs.

J'aurais voulu poser ma question au premier ministre qui s'est apparemment enfui comme un voleur. Ce faisant, monsieur le ministre, c'est à vous que je m'adresse. Allez-vous vous atteler à une réforme fiscale? Vaut-il avoir plus de justice fiscale en Belgique?

08.16 Peter De Roover (N-VA): Het gebeurt meermaals, maar het is vandaag echt een historische vergadering, waar de eerste minister er niet zonder kleerscheuren van af zal komen. Niet alleen maken we het mee dat wanneer de oppositie de eerste minister vordert, die vraag niet ter stemming wordt voorgelegd. We maken ook mee dat de eerste minister, wanneer een meerderheidspartij zegt een vraag voor hem te hebben, de vlucht neemt en dat hij, wanneer de eerste burger van het land, de voorzitter van de Kamer, hem opbelt, niet opneemt en niet eens reageert op een vraag van ons Huis. Het absolute dieptepunt is vandaag bereikt.

De eerste minister heeft inzicht gegeven in zijn techniek. Hij zegt alleen te antwoorden wanneer de regering beslissingen neemt. Dan is de kans groot dat we hem hier niet meer zien. Dat is bovendien niet eens juist, want wanneer er een vraag wordt gesteld over de pensioenhervorming, dan is dat een vraag over iets waarover volgens het regeerakkoord al lang geleden een beslissing had moeten zijn genomen. Wanneer een vraag wordt gesteld over de fiscale hervorming, dan is dat een vraag volgens de State of the Union van niet zo heel lang geleden in verband waarmee wij de teksten al vóór nieuwjaar hadden moeten kunnen inzien. Ook die beslissing had moeten worden genomen. Wanneer collega Ingels een vraag stelt over de spanningen tussen de regering en de politie, dan heeft dat te maken met wat er daadwerkelijk is gebeurd. De regering vlucht voor haar verantwoordelijkheid ten opzichte van de publieke opinie en dat is een gigantisch schandaal.

Mijnheer de minister, ik heb twee vragen. Ten eerste, antwoordt u in naam van de eerste minister? Dat is, in de regering hier, een belangrijk gegeven. Ten tweede, klopt de verklaring van de voorzitter van Open Vld, die hier even was, maar die intussen weer is verdwenen, dat de grote hervorming waarmee men de mensen blij zal maken en waarmee men minder belastingen zal heffen, voor later is? Indien ja, moeten we dan nog een hervorming verwachten die de mensen niet blij zal maken?

08.17 Minister Vincent Van Peteghem: Mevrouw de voorzitter, collega's, er is hier al veel gesproken en gespind. Sta mij echter toe mij aan de feiten te houden. Bij de begrotingsopmaak in oktober 2022 besliste de regering het volgende.

Ik citeer voor u letterlijk: "Om de koopkracht van de werkenden te verhogen, een tewerkstellingsgraad van 80 % te bereiken en om de financiële houdbaarheid van de pensioenen te verzekeren, vraagt de regering au ministre des Finances de soumettre, d'ici décembre 2022, une première phase détaillée et ambitieuse de réforme fiscale, qui aura pour fil conducteur la réduction des charges pesant sur le travail."

De doelstelling en de bedoeling is om te beginnen met de invoering van de hervorming tijdens deze legislatuur.

Ik lees verder. "De hervorming ziet erop toe dat de fiscaliteit neutraler wordt wat de verschillende samenlevingsvormen betreft, de aangifte eenvoudiger wordt wat betreft het aantal codes en de inning en een meer rechtszeker kader biedt aan de burgers en aan de ondernemingen. Ook zal de fiscale hervorming erop gericht zijn de koopkracht van de gezinnen te verhogen door onder meer een verhoging van de belastingvrije som richting het niveau van het leefloon voor een alleenstaande, een versterking van de sociale en fiscale werkbonus en/of het belastingkrediet voor lage activiteitsinkomsten, zonder daarbij de competitiviteit van de ondernemingen te verminderen. Er zal ook de nodige aandacht besteed worden aan de vele milieu- en klimaatuitdagingen. Deze hervorming kan gefinancierd worden door middel van een lastenverschuiving binnen de ruimere fiscaliteit en met besparing op uitgaven en rekening houdend met redelijke terugverdieneffecten.

Elle peut être financée par un effort net qui ne soit pas inférieur au montant nécessaire pour supprimer la partie récente de la cotisation spéciale de sécurité sociale (CSSS).

Bij de bespreking in de IKW wordt de hervorming ondersteund door de gebruikelijke analyses, met aandacht voor het micro- en macroniveau."

Er is veel polemiek, maar ik zie wat er toen is besproken als mijn opdracht en ik zal die opdracht ook uitvoeren. Daar kunt u, het Parlement en mijn collega's in de regering, zoals steeds op rekenen.

08.18 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Merci, monsieur le ministre, pour avoir relu la décision prise au sein du gouvernement. Comme je le disais, il s'agit d'un projet prioritaire pour nous. Chers collègues du Parlement, chers collègues de la majorité, les masques vont devoir tomber très prochainement. Qui veut un tel *tax shift* qui diminue la fiscalité sur le travail et opère des transferts vers plus de justice fiscale et plus de fiscalité environnementale? J'entends certains vouloir juste faire un *tax cut*, c'est-à-dire une diminution de la fiscalité, sans faire aucun *shift*, et donc créer un trou de six milliards d'euros dans le budget. C'est aussi une posture irresponsable pour nous. Nous devons aller vers une fiscalité plus juste, plus verte, qui récompense aujourd'hui ceux et celles qui ont des salaires bas et moyens. C'est à ce sujet que nous comptons sur vous à très court terme, monsieur le ministre.

08.19 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Dat is niet echt een antwoord, mijnheer de minister. We hebben allemaal het budgettaire akkoord ook gelezen. De vraag is hoever het staat met de uitvoering ervan en wat ermee gebeurt.

U maant ons aan bij de feiten te blijven. Welnu, de feiten zijn heel duidelijk. De maskers moeten afvallen. De maskers zijn al afgevallen. De accijnsverhoging is al goedgekeurd, die is al in de pocket. 264 euro zal de regering halen bij de mensen via de energiefactuur. Dat is al beslist.

Wat de regering nog altijd niet heeft beslist, omdat het blijkbaar een groot probleem is – de eerste minister is zelfs gevluht, hij durft er niet op te antwoorden –, is om eindelijk eens werk te maken van de verschillende behandeling van enerzijds de gewone man, die 1.500 euro verdient en daarop wordt belast, en anderzijds de multinationals, multimiljonairs en miljardairs, die hier bijna geen belastingen betalen.

08.20 Peter De Roover (N-VA): Ik neem er gewoon het blad bij met de vragen die vandaag zijn gesteld. Er zijn de vragen over de pensioenhervorming. De ene regeringspartij heeft een petitie tegen de andere regeringspartij. Collega Laaouej, hebt u de petitie tegen de MR al ondertekend? Het zou mij interesseren. Naar aanleiding van de vragen over de ontruiming van het Brusselse kraakpand vernemen we dat de regering eindelijk een beleid moet beginnen te voeren en horen we hoe mevrouw de Moor de mantel wordt uitgeveegd door Ecolo-Groen. Straks krijgen we de vraag over de polarisatie tussen de regering en de politie. In godsnaam, er is eigenlijk niets wat nog beweegt.

Uw antwoord is misschien geruststellend in de zin van dat u van alles zult doen, maar de deadlines zijn reeds verstreken, collega. In de State of the Union is er een datum op gekleefd, er zouden teksten zijn. Wij hebben nog niets gezien, om de heel eenvoudige reden dat uw ploeg tot niets in staat is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Samengevoegde vragen van

- **Yngvild Ingels** aan **Alexander De Croo** (eerste minister) over "De polarisatie tussen regering en politie" (55003259P)

- **Ortwin Depoortere** aan **Alexander De Croo** (eerste minister) over "Het krantenartikel over de noodkreet van het spoorpersoneel" (55003260P)

09 Questions jointes de

- **Yngvild Ingels** à **Alexander De Croo** (premier ministre) sur "La polarisation entre le gouvernement et la police" (55003259P)

- **Ortwin Depoortere** à **Alexander De Croo** (premier ministre) sur "L'article de presse concernant le cri d'alarme du personnel des chemins de fer" (55003260P)

09.01 Yngvild Ingels (N-VA): Mijnheer de minister, mevrouw de minister, al maanden zit het er bovenarms op tussen de regering en de politievakbonden. Al maanden horen we van de politie uitspraken zoals "een compleet gebrek aan respect" en "een absolute vertrouwensbreuk". Al maanden zijn er talloze politieacties. De manifestaties en stakingsaanzeggingen volgen elkaar op. Ja, er zijn de laatste weken ook acties geweest bij samenkomsten van Open Vld waar ernstige vragen bij te stellen zijn. Dat is zo.

We verwachten allemaal bijzonder veel van de politie. We rekenen op elke politieman en -vrouw om in te staan voor de veiligheid van dit land. De uitdagingen zijn niet min, collega's. We zien dat ook in het drugsbestrijdingsplan. We rekenen op de politie. Ze staan altijd op de eerste rij. Gisteren waren ze ook massaal aanwezig om de zeer moeilijke situatie in de Paleizenstraat onder controle te houden.

Mevrouw de minister, in uw beleidsnota sprak u de ambitie uit om de aantrekkelijkheid van een job bij de politie te vergroten. Als men de ambitie heeft om voor de politie te gaan werken en de laatste weken naar het nieuws keek, dan zag men steeds toenemend, driester geweld en anderzijds een conflict tussen de regering en de politie. Zou u dan nog zin hebben om bij de politie te gaan? Ik vraag het mij af.

Ik heb slechts één grote vraag. Is het nu echt zo moeilijk om terug met de politie rond te tafel te gaan zitten en samen een oplossing te zoeken? Is het nu echt zo moeilijk om van deze vijandige houding af te raken? Dit kan echt niet langer zo. Dit moet stoppen.

Ik had deze vraag aan de premier gesteld, maar ik vraag het nu aan de beide ministers. Wat zullen jullie doen om uit de impasse te komen en om het vertrouwen tussen de regering en de politie te herstellen?

09.02 Ortwin Depoortere (VB): Mijnheer de minister, mevrouw de minister, een open oorlog, anders kan ik de escalatie tussen de politievakbonden en deze regering niet omschrijven. Iedereen is getuige geweest van het bitsige debat in *Terzake* tussen de heer Lachaert en de heer Houssin van het VSOA Politie. Dat legde bloot dat er geen vertrouwen meer is tussen deze regering en de politievakbonden.

Dat is ook niet te verwonderen. U hebt begin 2022 een protocolakkoord ondertekend, maar u hebt dat schaamteloos naast u neergelegd in het najaar van 2022. Er was een onmiddellijke loonsopslag overeengekomen, maar die wordt nu gespreid in de tijd. De NAVAP-regeling zou blijven bestaan zolang de andere ambtenaren ook geen regeling hadden. Nu wilt u ze afschaffen.

De herwaardering van het beroep van politieagent komt er op deze manier uiteraard niet. Dan heb ik het nog niet gehad over de validatie van de onderhandelingen en van het protocolakkoord.

Mijnheer de minister, er bestaan twee versies. U hebt op 15 februari verklaard op Radio 1: "De heer Houssin hoopt natuurlijk te krijgen wat afgesproken was met de minister van Binnenlandse Zaken, een ontwerpakkoord waarover zij heeft onderhandeld, waar ik niet bij was." Nu, wat blijkt uit mijn informatie? Er is een brief geschreven door de advocaat van de politievakbonden naar deze regering waarin duidelijk staat dat u, of een vertegenwoordiger van uw kabinet, wel degelijk gemachtigd was om dat akkoord te ondertekenen.

Ik wil hier opheldering over, maar ik wil vooral dat de oorlog tussen de regering en de politievakbonden stopt, want anders komt de veiligheid van onze samenleving ernstig in gevaar.

09.03 Minister Vincent Van Quickenborne: Mevrouw de voorzitter, collega's, er wordt met scherp geschoten door bepaalde politiesyndicaten op mijn partijvoorzitter en partijgenoten. Sommigen schuwen zelfs het geweld niet. Mevrouw Ingels heeft daar voorzichtig iets over gezegd. Ik heb de heer Depoortere dat geweld zelfs niet horen veroordelen. Dat is selectiviteit.

Waar moet de discussie echt over gaan? Ze moet gaan over het functioneren van de politie. De politie weet net als de magistraten van Justitie dat ik in mijn hoedanigheid van minister van Justitie hun verdediger en partner ben. Samen met de minister van Binnenlandse Zaken verdedig ik ook hun belangen. Ik doe dat met overtuiging, niet met geweld tegen politie.

Van bij het aantreden van de regering heb ik het College van procureurs-generaal onmiddellijk gevraagd de omzendbrief aan te passen en nultolerantie in te voeren. Dat is gebeurd. Mijnheer Depoortere, ik wil verwijzen naar het verslag dat de Brusselse procureur-generaal in november 2022 aan het Parlement heeft bezorgd. Ik citeer letterlijk dat "de omzendbrief de strengst nageleefde en strengst toegepaste omzendbrief is binnen het hele openbaar ministerie". Bevestigt u dat? Dat is heel goed.

Na de feiten in Schaarbeek heb ik met de politievakbonden samengezeten en afgesproken wat Justitie nog meer kan doen om het geweld tegen de politie te bestrijden. Intussen is de omzendbrief opnieuw aangepast en uitgebreid naar feiten van weerspanningheid. Mevrouw Dillen, u hebt ernaar gevraagd. In het nieuwe

Strafwetboek hebben wij de strafverzwaring voor feiten van geweld tegen politie opgenomen, ook op vraag van de politie. Wij zullen die bepaling ook vervroegd invoeren.

Al dat delicate werk moet ook correct worden verloond. Er moet dus loon naar werken zijn. Mevrouw Verlinden heeft de onderhandelingen ter zake geleid.

Mijnheer Depoortere, wat al het overige betreft, kan ik alleen maar opmerken dat sommigen daar een juridische procedure van hebben gemaakt. Ik wacht met een gerust hart die procedures af.

Uit de onderhandelingen is een akkoord gevolgd dat nu, rekening houdend met de budgettaire beperkingen die er zijn in dit land, zal worden uitgevoerd. Dat betekent dat de loonsverhoging er stapsgewijs zal komen.

De regering heeft echter ook beslist om het systeem waarbij politiemensen op 58-jarige leeftijd kunnen stoppen gradueel te laten uitdoven. Het betreft een systeem dat uw minister Jambon heeft ingevoerd en waar u blijkbaar blijft achter staan. Uw partij, de N-VA, vraagt om de pensioenen te hervormen en de mensen langer te laten werken. Bij de eerste hervorming die wij doorvoeren in het Parlement bij de politie, vraagt u echter om dat niet te doen en toe te geven aan de vakbonden. U vraagt om te plooiën voor de vakbonden en die pensioenleeftijd van 58 jaar in stand te houden. Collega's, dat zal deze regering niet doen. Dat zullen wij niet doen, omdat het niet rechtvaardig is dat mensen op 58-jarige leeftijd stoppen met werken. Mijnheer D'Haese, hoe durft u dat in godsnaam te verdedigen?

Nee, we zullen dat uitvoeren en ook dat stelsel zal systematisch en stapsgewijs uitdoven. Waarom? Wel, omdat ik veel politiemannen en -vrouwen ken die na 58 jaar nog willen werken. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan Alain Remue, een gezegend politiemann die al ouder is dan 60 en nog verder werkt en dat fantastisch doet. Ja, we zullen doen wat we beslist hebben. Mijnheer De Roover, u hebt gezegd dat deze regering niets beslist heeft. Dit hebben we beslist! We voeren het nu uit! Uw partij vraagt om op die beslissing terug te komen. Mevrouw Ingels vraagt om te plooiën voor de vakbonden! Wel, we zullen niet plooiën voor de vakbonden! Dat zullen we niet doen en we zullen het akkoord uitvoeren!

09.04 Minister **Annelies Verlinden**: Collega's, ik zie het beter maken van de politie als mijn verantwoordelijkheid. Daar is nood aan en daarvoor moeten we op verschillende vlakken werken. Ik wil dat graag samen met politiemensen doen. Daarom hebben we ook die Staten-Generaal gelanceerd, om bottom-up na te denken over hoe we de politie van de toekomst kunnen voorbereiden op zeer veel verschillende fronten, zowel de werking van de mensen als de opleiding en de organisatie.

Een aantal leden van bepaalde vakbonden heeft recent voor een andere aanpak gekozen. Zij kiezen niet meer voor dat samenwerken, maar ze oefenen met soms gevaarlijke acties druk uit op verschillende politici. Ik zou graag die gevaarlijke acties, die niets bijdragen, voor hun rekening willen laten. Ik geloof namelijk niet dat onze politiemensen daarmee geholpen worden. Ik geloof zelfs dat het de reputatie van onze politie schade toebrengt als andere politiemensen moeten tussenkomen om hun collega's van de vakbond een halt toe te roepen. Ik denk dat we dan niet goed bezig zijn en ik meen ook dat de zaak van het gehele politiekorps daar niet mee gediend is, integendeel zelfs. Ik denk dat niemand daar iets bij te winnen heeft.

Daarom heb ik altijd gekozen voor een constructieve aanpak en voor dialoog. Dat was niet altijd gemakkelijk – dat hebt u deels kunnen volgen in de pers –, maar mijn deur is wel altijd blijven openstaan en de vakbonden weten dat ook. Wij hebben recent nog overleg gehad en wij hebben met de top van de politie afgesproken dat wij binnenkort opnieuw overleg zullen plegen. Dat is wat bondgenoten doen. Misschien doet elk dat vanuit een ander perspectief, maar wij doen dat wel door middel van samenwerking met het oog op een oplossing, zodat onze politiemensen het respect krijgen dat zij verdienen en wij het politieberoep aantrekkelijker kunnen maken. Dat is onze verantwoordelijkheid, niet enkel van de ministers, maar van alle betrokken actoren, waaronder de vakbonden.

Ik ben dan ook tevreden dat wij, ondanks de moeilijke budgettaire situatie, het sectoraal akkoord wel hebben kunnen bevestigen. Het wordt inderdaad gespreid uitgevoerd, maar het is er gekomen na intense onderhandelingen in het onderhandelingscomité, dat vertegenwoordigers van de minister van Justitie en van mij samen voorzitten.

Daarnaast verbeteren wij het statuut van de politiemensen. Wij zorgen voor adequate opleidingen in heel veel

complexe veiligheidsfenomenen die zij tegemoet moeten gaan. Wij rusten hen uit met bodycams om ervoor te zorgen dat hun veiligheid beter wordt beschermd. Wij verhogen de straffen voor geweld tegen politiemensen en wij zorgen ervoor dat onze politiemensen goed worden begeleid wanneer dat soort incidenten zich voordoen. Wij zorgen voor de mogelijkheid tot specialisatie en mobiliteit in de politiewerking. Dat is ook de reden waarom ik heb gepleit voor grotere zones, maar daar zullen wij dadelijk nog over spreken. Uiteraard zorgen wij ook voor een doorgedreven rekrutering – meer dan ooit – zodat wij meer politiemedewerkers hebben en hun werklast wordt verminderd.

Aan alle politiemensen wil ik graag zeggen dat wij hen en hun zorgen horen. Wij laten geen moment onbenut om voor hun belangen op te komen en wij zullen ook de komende weken en maanden blijven trachten om hun positie en functioneren beter te maken.

09.05 Yngvild Ingels (N-VA): Mijnheer Van Quickenborne, ik heb u gevraagd wat u zult doen om uit de impasse te raken. Het enige wat u doet, is het ene arrogante antwoord na het andere geven. Zult u zo uit de impasse raken? Is dat de oplossing?

Jullie spreken elkaar tegen. Mevrouw Verlinden heeft gelijk, jullie zijn samen voorzitter. U bent covoorzitter, mijnheer de minister. Waarom blijft u dan fakenieuws verspreiden? In het regeerakkoord staat dat de regering fakenieuws wil tegengaan, maar u doet zelf niets anders dan fakenieuws verspreiden. Geef gewoon toe dat u geen waarnemer bent, maar covoorzitter. Geef het toe, *passons*, en zit samen. Sorry, maar de politie verdient dit niet, de burger verdient dit niet, dit is echt een land onwaardig.

(...): Eerst de handtekening van de begroting die niet telt, nu uw handtekening van het sociaal akkoord die niet telt ...

(...): Leugenaar! Covoorzitter!

09.06 Minister Vincent Van Quickenborne: U moet mij geen leugenaar noemen!

(...): Stop met liegen!

De **voorzitster:** Alstublieft, mijnheer Francken! Mijnheer Depoortere, mag ik u vragen om uw repliek te geven?

09.07 Ortwin Depoortere (VB): Minister Van Quickenborne, uw antwoord bewijst wat bewezen moest worden: u hebt geen respect voor de politie en al zeker niet voor de vertegenwoordigers van de politievakbonden. Die escalatie, de open oorlog tussen de politiebonden en deze regering, tussen de politiebonden en u, komt niet uit de lucht vallen. De oorzaak is de schending van het protocolakkoord.

Wat wij moeten doen, is onze politie versterken, zowel qua materieel als qua manschappen, maar ook met loonsopslag, waar zij nu al twintig jaar op wachten, en morele steun. Herwaardeer het politieberoep. Er is ook politieke steun nodig. Voer een echt veiligheidsbeleid, want wij hebben onze veiligheidsdiensten nodig.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "La réforme des zones de police" (55003257P)

10 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De hervorming van de politiezones" (55003257P)

10.01 François De Smet (DéFI): Madame la ministre, chers collègues, nous devons passer de 184 à 40 zones de police. Voici le projet de réforme envisagée par le fédéral pour l'année 2030. Ce n'est malheureusement pas nouveau. En effet, certaines voix s'élèvent régulièrement, plutôt dans le Nord du pays, pour réclamer une fusion des zones de police supposée améliorer l'efficacité et le fonctionnement des polices locales. Mon parti s'y oppose depuis longtemps avec la plus grande énergie. C'est une obsession institutionnelle qui cache en réalité le désir d'une fusion des six zones pluricommunales bruxelloises, prélude à la fusion des communes.

Nous ne sommes pas les seuls à critiquer cette réforme. Les syndicats réagissent en ces termes à cette énième tentative. Je cite la CGSP: "Soit la ministre est mal conseillée, soit elle manque de crédibilité par rapport à la réalité du terrain. Par exemple, avoir une seule zone de police composée de 500 personnes pour s'occuper de l'ensemble de la province du Luxembourg, ce n'est pas possible. Si elle connaissait la réalité du terrain, elle verrait que ce genre de proposition n'est pas réaliste.". Nous pouvons évidemment souscrire à ces déclarations. Madame la ministre, visiblement, vous ne faites que déplacer le problème!

À cet égard, je rappelle que le problème du financement des zones ne réside pas dans leur nombre mais bel et bien dans la clé de répartition fixée par la norme KUL datant de 2002 et totalement inadaptée, notamment sur le plan démographique, et défavorable aux grandes villes.

Madame la ministre, confirmez-vous la volonté du gouvernement de réduire le nombre de zones de police à 40 pour 2030? Cette réforme a-t-elle déjà été discutée au sein du gouvernement? Emporte-t-elle l'accord de tous vos partenaires? Dans l'affirmative, quelles réponses apportez-vous aux syndicats, acteurs de terrain, chefs de corps, collèges de police wallons et bruxellois qui fustigent ce projet en totale déconnexion avec la réalité du terrain? Enfin, ne pensez-vous pas qu'il serait temps de s'attaquer à la révision de la norme KUL?

10.02 Annelies Verlinden, ministre: Monsieur De Smet, comme vous le savez, notre agenda est souvent dicté par les événements du jour. Cependant, les décideurs politiques portent aussi une responsabilité à long terme. C'est la raison pour laquelle je vais m'atteler à façonner la police pour l'avenir.

Nous disposons aujourd'hui d'une organisation policière qui livre un excellent travail, mais mon ambition est de pouvoir tirer la meilleure conclusion dans vingt ans. Nous n'avons jamais employé autant de policiers et, pourtant, certaines zones de police ne parviennent plus à remplir qualitativement les fonctions de base. Les défis auxquels la police est confrontée évoluent rapidement. Il me semble essentiel que les zones de police soient suffisamment équipées pour les relever au mieux.

Pour affronter des questions de sécurité complexes, un paysage policier composé de petites zones de police, dont les capacités pour assurer un service de qualité sont limitées, n'est plus viable. En réduire le nombre en soi n'est pas le but, lequel est plutôt de pouvoir garantir un service de qualité. Des études scientifiques et des discussions sur le terrain ont montré que nous devons évoluer vers des zones d'au moins 500 collaborateurs opérationnels. De la sorte, les zones de police locale pourront se spécialiser davantage, garantissant ainsi de meilleurs services aux citoyens, de manière à en faire plus avec le même nombre de policiers. Des zones de police plus spécialisées offrent également davantage de possibilités de carrière, contribuant ainsi à améliorer l'attrait de la profession.

Lorsque nous évoluons vers des zones de police d'au moins 500 collaborateurs opérationnels, nous réduisons le nombre actuel de 184 zones à un maximum de 40 zones. Dans une première phase, nous privilégions les fusions volontaires. Pour moi, l'agrandissement d'échelle va de pair avec la proximité – laquelle reste un principe crucial. L'autonomie locale doit être respectée et la coopération doit être spontanée. Nous voulons un maximum de policiers à la disposition de notre population, à l'endroit et au moment nécessaires, et de manière qualitative – certainement pas le contraire.

10.03 François De Smet (DéFI): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je vous entends et vous l'aviez déjà dit: "dans un premier temps, de manière volontaire". Cela veut donc dire qu'il y a une place possible pour la contrainte ensuite.

Je m'étonne d'être le seul parlementaire à l'avoir relevé et qu'aucune personne de la majorité ne s'inquiète de cette question. Si je lis bien l'accord de gouvernement, il n'y est pas question de fusion des zones de police. Par contre, il y est bel et bien question de la révision de la norme KUL. Je m'étonne donc vraiment que vous abordiez le problème dans ce sens-là et je m'étonne qu'il n'y ait que l'opposition pour vous le faire remarquer. Je continue à penser que ce n'est pas la bonne manière d'aborder le problème.

Lors des auditions qui ont eu lieu à la suite de l'assassinat du policier à Schaerbeek, le responsable de la zone locale a été très clair. Ce qu'il faut, c'est réviser la norme KUL de financement. Ce n'est pas fusionner les zones de police. J'espère que vous entendrez ces messages du terrain.

La **présidente**: Madame la ministre, monsieur De Smet, je vous remercie. Ceci clôture la séance des questions

et réponses.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Projets de loi et propositions

Wetsontwerpen en voorstellen

11 **Projet de loi modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes, la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie, la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination, et la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, pour ce qui concerne la protection contre les mesures préjudiciables (3021/1-6)**

11 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden, de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, en de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, wat de bescherming tegen nadelige maatregelen betreft (3021/1-6)**

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw Vanrobaeys, verwijst naar het schriftelijk verslag.

11.01 Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, collega's, het is wel wat geweest met de behandeling van het voorliggende wetsontwerp in de commissie. Met het wetsontwerp moest de federale regelgeving in overeenstemming met het arrest-Hakelbracht worden gebracht, iets wat de deelstaten in dit land reeds veel eerder hadden gedaan. Wij steunen het voornemen om dat ook federaal eindelijk op orde te stellen. Alleen kunnen wij niet om de vaststelling heen dat voorliggend wetsontwerp veel verder gaat dan alleen maar het in orde stellen van onze federale regelgeving ten opzichte van het arrest-Hakelbracht.

De behandeling van het wetsontwerp heeft wat voeten in de aarde gehad. Mevrouw de staatssecretaris, het moet mij toch van het hart dat u zich niet de beste leerling van de klas hebt getoond. In een eerste beweging bent u komen aandragen met de foute cursus. Herinner u nog dat het arrest van de Raad van State eigenlijk helemaal niet over dat wetsontwerp ging, maar over een totaal ander wetsontwerp. U had dat pas door nadat ik u erop wees.

Bij een tweede poging kwam u aandragen met een halve cursus. Dat is reeds beter, maar men is daar nog niet veel mee op een examen. De ontwerptekst en de voorontwerptekst waren krek dezelfde. Het was u op dat ogenblik ook nog niet helemaal duidelijk, toen ik daarover vragen stelde in commissie, of de ontwerptekst nu de juiste was dan wel de voorontwerptekst.

U hebt dan een paar weken respijt gekregen om u daarvan te vergewissen, om dan in een derde, loffelijke poging te komen aandragen met de bespreking van een wetsontwerp waaruit blijkt dat u eigenlijk uw cursus niet al te goed kent, al was het maar omdat u heel wat terechte bekommernissen en opmerkingen van de Raad van State feestelijk naast u neerlegt.

Heel wat van die bekommernissen zijn eigenlijk een zeer sterke indicatie van het feit dat met voorliggend wetsontwerp voor heel wat betrokkenen meer rechtszonzekerheid dan rechtszekerheid zal worden gecreëerd. Mevrouw de staatssecretaris, dat is ook de reden dat wij ons vandaag zullen onthouden bij de stemming over het wetsontwerp, net als in de commissie.

11.02 Kathleen Pisman (Ecolo-Groen): Niemand zou ooit gediscrimineerd mogen worden, maar toch gebeurt het elke dag. Het vraagt ook heel veel moed van de slachtoffers om aan te klagen dat hun onrecht is aangedaan.

Wanneer slachtoffers van discriminatie gebruikmaken van juridische instrumenten die hun ter beschikking staan, bevinden zij zich meestal in een bijzonder kwetsbare positie en staan zij vaak bloot aan de represailles van de discriminator. Hetzelfde geldt voor getuigen en voor om het even wie het slachtoffer bijstaat.

Mevrouw Hakelbracht, hier vandaag aanwezig, werd het slachtoffer van discriminatie. Ze werd namelijk niet aangenomen omdat ze zwanger was. Haar manager, mevrouw Vandebon, die haar had voorgedragen als beste kandidaat voor de selectieprocedure, werd kort daarop zelf ook ontslagen.

Het bestaande wettelijke kader combineert drie artikelen uit verschillende richtlijnen die eenieder beschermen die op enige wijze bij een klacht of rechtsvordering betrokken is, ongeacht de wijze waarop de persoon die als getuige optreedt zich kenbaar maakt. Die artikelen werden in het Belgische recht omgezet. Nu zult u denken dat dat goed is, maar de rechtbank oordeelde dat de omzetting via de verschillende antidiscriminatiewetten te eng is opgevat en niet in overeenstemming is met de Europese regelgeving. Zowel het Hof van Justitie van de Europese Unie, met zijn arrest-Hakelbracht, als de Europese Commissie, gelastten daarom België de bescherming uit te breiden.

Het is ongetwijfeld overbodig om uit te weiden over het belang van de tekst voor de slachtoffers van discriminatie, aangezien die zeer uitvoerig besproken werd tijdens de eerste lezing in de commissie. De tweede lezing heeft daarnaast uitsluitel gegeven over elementen die tijdens de eerste lezing onvoldoende verduidelijkt zouden zijn. Er is ook gevolg gegeven aan de wetgevingstechnische nota van de juridische dienst van de Kamer. Ik dank trouwens de juridische dienst voor zijn ondersteuning.

De suggestie van de N-VA om de laatste amendementen ter advies voor te leggen aan de Raad van State, werd in de commissie daarom terecht weerlegd. De discussies in de commissie hebben geresulteerd in het bijzonder belangrijke wetsontwerp dat thans voorligt en cruciaal is om tegemoet te komen aan het arrest-Hakelbracht.

Ik zou de gehele Kamer vandaag dan ook willen oproepen om groen licht te geven voor het wetsontwerp, om zo bij te dragen aan enerzijds een beter uitgebouwde bescherming van de werknemers tegenover de verschillende vormen van discriminatie en anderzijds een gezondere en serene arbeidsverhouding. Dat zijn twee heel belangrijke onderwerpen voor de Ecolo-Groenfractie.

Tot slot wil ik mevrouw Hakelbracht bedanken voor haar aanwezigheid hier en vooral voor de moed en strijdvaardigheid die zij in 2015 toonde door de discriminatie die haar werd aangedaan niet zomaar naast zich neer te leggen en die aan te vechten en op te komen voor haar rechten. Ik wil ook mevrouw Vandebon bedanken voor de solidariteit die zij toonde met haar zwangere sollicitante, solidariteit die ze moest bekopen met haar eigen ontslag. Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen heeft in dat dossier een belangrijke ondersteunende rol gespeeld.

11.03 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, sta mij toe om eerst mijn ongenoegen te uiten over de behandeling van onderhavig wetsontwerp, dat de urgentie verkreeg. De processie van Echternach is er niks tegen. Wat een geknoei en wat een amateurisme!

Laat ik beginnen met de zogenaamde hoogdringende behandeling. In april 2015 werd in het dossier al een inbreukprocedure opgesteld tegen België door de Europese Commissie. Gedurende 7,5 jaar werd er niets ondernomen door politieke onwil en een gebrek aan een politiek akkoord. Dan wordt plots de hoogdringendheid ingeroepen, omdat men vreest dat er financiële sancties zouden kunnen volgen. Dat is te gek voor woorden

Wat de werkzaamheden zelf betreft, de regering vraagt logischerwijze het advies van de Raad van State. We weten niet waar het fout liep, maar men slaagde er wel in om een verkeerd advies op een totaal ander wetsontwerp aan de Kamerleden te bezorgen, zodat een eerste bespreking van het wetsontwerp niet kon plaatsvinden.

Dat de collega's van de meerderheid teksten bespreken zonder te weten waar het over gaat, en dus zonder meer op de groene knop drukken, werd me meer dan duidelijk tijdens de tweede bespreking. De oppositie wees u er een aantal keren op dat er in de tekst van het wetsontwerp op geen enkele manier rekening werd gehouden met de opmerkingen van de Raad van State en met de adviezen die al eerder werden geformuleerd door de Gegevensbeschermingsautoriteit. Ik stelde u de vraag of na de materiële fout rond het advies van de Raad van State het ditmaal misschien de regering zelf was die een fout had gemaakt door een oude versie van de tekst ter bespreking voor te leggen. Dat het maar liefst 45 minuten geduurd heeft vooraleer iemand van de meerderheid begreep waarover ik het had, dat er inderdaad een verkeerde tekst werd voorgelegd, is in feite waanzin. Het was dus consternatie alom bij de meerderheid. De bespreking van het wetsontwerp werd voor de tweede keer uitgesteld. Bovendien kon of wilde u bepaalde vragen tijdens de commissie niet beantwoorden, maar tijdens de tweede lezing repliceerde u wel op opmerkingen van de eerste lezing. Die werkwijze is geen goed voorbeeld van uw politieke vernieuwing.

Ten gronde, wij kunnen de inhoud van het wetsontwerp deels steunen. Immers, sommige bepalingen in het wetsontwerp zijn voor interpretatie vatbaar. De Raad van State heeft in zijn advies bijvoorbeeld gewezen op grijze zones. Ik heb ook nog steeds vragen bij de toenemende juridische complexiteit van bepaalde regels. Er werd, mijns inziens, onvoldoende rekening gehouden met de adviezen van de Raad van State. Bepaalde artikelen zijn nogal flou en voor interpretatie vatbaar.

Gelet op de werkwijze bij de bespreking van het wetsontwerp en het feit dat een aantal artikelen voor interpretatie vatbaar zijn, zal de Vlaams Belangfractie zich onthouden.

11.04 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de staatssecretaris, zoals ik ook in de commissie heb toegelicht, is de PVDA blij met het wetsontwerp. Het beantwoordt aan een eis van Unia om de bescherming tegen represailles in de antidiscriminatiewetgeving aan te passen door de vormvereisten te schrappen en de groep beschermden uit te breiden. Wij zullen het ontwerp daarom ook steunen.

Wij willen wel nog herinneren aan de opmerking in het jaarverslag van Unia dat nog een paar andere punten van de antiracisme- en antidiscriminatiewet zouden moeten worden aangepast. Daar komt onderhavig wetsontwerp niet aan tegemoet. Unia kaart bijvoorbeeld aan dat artikel 4 van het kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Europese Raad van 28 november 2008 foutief is omgezet, waarvoor de Europese Commissie België trouwens in gebreke heeft gesteld. Artikel 4 vraagt bijvoorbeeld dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen opdat racistische en xenofobe motieven voor alle misdrijven als een verzwarende omstandigheid worden beschouwd of door de rechter in aanmerking kunnen worden genomen bij de bepaling van de strafmaat. Tot nu toe is dat in België enkel mogelijk voor een beperkte lijst van misdrijven. Unia heeft ter zake een aantal aanbevelingen gedaan teneinde het Strafwetboek daaraan aan te passen.

U hebt gisteren in commissie voor Gelijke Kansen op de mondelinge vraag ter zake van mijn collega, Maria Vindevoghel, geantwoord dat u daar samen met uw collega, minister Van Quickenborne, werk van maakt en dat in het nieuwe Strafwetboek elk misdrijf binnenkort als haatmisdrijf zal kunnen worden beschouwd, dus niet enkel voor racistische motieven maar voor alle motieven die in het strafrecht zijn opgenomen, dus bijvoorbeeld ook seksistische, transfobe of homofobe motieven. Dat is natuurlijk heel positief. Wij zijn er echter wel bezorgd over dat u voor die aanpassingen geen timing kunt voorleggen. Zitten er misschien nog obstakels in de weg? Welke zijn dat? Kunt u daarover iets meer vertellen? Hoe zult u daar dan komaf mee maken?

U vindt alvast in de PVDA een partner om het proces te versnellen. De aanpassingen aan het Strafwetboek zijn echt noodzakelijk om discriminatie te bestrijden.

11.05 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de staatssecretaris, collega's, het is hier al meermaals gezegd, het wetsontwerp breidt de bescherming van slachtoffers van discriminatie maar ook van intimidatie, geweld, pesten en ongewenst seksueel gedrag uit tot represailles. Het breidt die bescherming tevens uit tot getuigen en klokkenluiders.

Dat is nodig, want de cijfers hierover blijven hallucinant. Er is de nieuwe studie van Stijn Baert die zegt dat er op het vlak van discriminatie eigenlijk heel weinig verbetering is. Dit weekend stonden er nog nieuwe cijfers van IDEWE in de krant waaruit bleek dat 6 % van de werknemers wekelijks wordt gepest op het werk. We kennen al langer dan vandaag de cijfers van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. Een

derde van de meldingen die men binnenkrijgt, gaat over zwangerschap of moederschap.

Mevrouw Hakelbracht, welkom. Dat laatste cijfer, dat derde van de meldingen dat gaat over zwangerschap en moederschap, dat zijn statistieken. Ik vond het daarjuist een heel aangename ontmoeting met u. U bent het gezicht achter die statistieken en dat maakt de verhalen nog veel sprekender. U bent slachtoffer van het soort discriminatie waarvan ik elke keer opnieuw zeg dat die in 2023 – het gebeurde in 2015, maar dat doet er niet toe – eigenlijk niet meer zou mogen bestaan. We zouden dit altijd moeten kunnen uitsluiten, het zou nooit meer mogen gebeuren.

Ik wil u danken voor uw moed en doorzettingsvermogen om daartegen in te gaan. Ik besef dat ingaan tegen discriminatie niet evident is. Men wordt al eens nagekeken, er wordt al eens over u gepraat, zeggend dat u misschien zelf de oorzaak bent. Dat is niet gemakkelijk, maar u hebt uw slag thuisgehaald. Ik wil u, maar ook mevrouw Vandenbon, die getuige was en die werd ontslagen omdat zij voor u is opgekomen, ontzettend bedanken voor de moed die u getoond hebt. Ik begrijp dat u sinds 2015 veel geduld hebt moeten oefenen, te veel misschien.

Met dit wetsontwerp zetten we echter een stap vooruit. Het is een stap vooruit, niet alleen voor u, maar voor alle slachtoffers van discriminatie, pesten, intimidatie, geweld en seksuele intimidatie, maar tevens voor alle vrouwen die nog te veel gediscrimineerd worden omwille van hun zwangerschap en hun moederschap.

Dit is een stap vooruit, mevrouw de staatssecretaris, maar u weet dat wetgeving één zaak is en de praktijk op de werkvloer een andere, dat heb ik in de commissie ook gezegd. U hebt aangekondigd dat u zult inzetten op sensibilisering, op een bewustmakingscampagne. U zou ervoor zorgen dat deze wetgeving, die technisch heel moeilijk is – de lange discussies in de commissie wijzen daar ook op – in heldere taal wordt uitgelegd, zodat de mensen op de werkvloer die daarmee geconfronteerd worden weten welke bijkomende rechten zij krijgen.

Ik hoop dat deze wetgeving, maar vooral ook de sensibilisering en de mentaliteitsverandering, die echt nodig zijn op de werkvloer, eindelijk werknemers en vrouwelijke werknemers zullen beschermen tegen discriminatie, tegen pesten, tegen geweld en tegen seksuele intimidatie.

11.06 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la secrétaire d'État, certains collègues ont rappelé combien le parcours de votre texte a été brouillon. C'est le moins que l'on puisse dire! Mais revenons à l'essentiel car tout doit évidemment être fait pour lutter contre toutes les formes de discrimination et les éviter.

Si, sur ce principe, nous sommes totalement d'accord et s'il est vrai que nous soutiendrons ce texte, nous gardons toutefois de très grandes interrogations sur l'apport réel de votre texte. De fait, il est terriblement complexe et particulièrement flou au niveau de son interprétation. Vous avez d'ailleurs donné plusieurs versions successives lors des différentes réunions de commission. En fonction des questions posées, vos interprétations étaient différentes. La question se pose donc de savoir si, du côté des victimes, ce texte terriblement complexe, technique et peu clair va réellement améliorer les failles actuelles en matière d'application sur le terrain.

Certains collègues de la majorité gouvernementale disent qu'il va falloir le traduire en quelque chose de compréhensible. Permettez-moi de vous dire que c'est d'abord la loi qui doit être compréhensible. Peut-être que, dans les grandes entreprises, d'éminents juristes sont là pour traduire les lois mais le rôle du législateur, en l'occurrence de la secrétaire d'État et du gouvernement, c'est de fournir des textes de loi qui ne puissent pas être sujets à interprétations multiples, ce qui, *in fine*, judiciarise des situations qui ne vont en rien bénéficier d'un envoi en justice et qui auraient pu et dû être traitées au sein même de l'entreprise. Si cette complexité doit être traduite auprès des indépendants et des petites et moyennes entreprises, qui n'ont pas toute une série de juristes à disposition pour traduire une loi complexe et floue en quelque chose de compréhensible, je considère que nous n'avons pas fait, singulièrement la secrétaire d'État, le travail correctement.

Nous verrons ce qu'il en sera lors de l'application de ce texte, et à l'usage, en espérant que ce ne sera pas pire demain qu'aujourd'hui, d'abord et avant tout pour les travailleurs victimes de discriminations.

Enfin, je voudrais dire un mot sur la prévention et l'accompagnement des victimes. Je pense que vous avez fait le choix de passer à côté de l'essentiel, toujours laissé de côté, à savoir tous les investissements réalisés en amont pour prévenir les situations de discrimination plutôt que de juste travailler sur l'aval en matière de

sanctions, mais également pour véritablement accompagner les victimes de discriminations. Sur ces deux volets (prévention et accompagnement des victimes), le projet de loi est muet, tout comme l'est également la politique du gouvernement en la matière.

11.07 Sophie Thémont (PS): Madame la présidente, madame la secrétaire d'État, chers collègues, être victime de violences ou de harcèlement au travail ne devrait jamais être synonyme de silence ou de mise au ban. Les victimes doivent se sentir en confiance pour s'exprimer auprès de collègues, pour chercher de l'aide, tout comme les témoins de ces violences ne peuvent se sentir menacés d'apporter leur soutien à la victime.

Ce projet de loi apporte, enfin, une réponse de la Belgique pour se mettre en conformité avec la jurisprudence, après la fameuse affaire Hakelbracht pour laquelle l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes s'était constitué partie civile.

La Cour de justice de l'Union européenne avait jugé que les lois de 2017 anti-discrimination devaient mieux protéger les plaignants et les témoins de discriminations. C'est maintenant chose faite, avec un certain équilibre entre l'élargissement de la protection, d'une part, et la demande de sécurité juridique des partenaires sociaux, d'autre part. Il s'agit aussi de donner une place au dialogue social, ce qui est primordial dans le monde du travail.

Je veux ici vraiment souligner que ces mesures vont aider à libérer la parole des victimes et des témoins. C'est un signal pour encourager à témoigner en faveur des personnes victimes de discriminations au travail qui sont encore bien trop nombreuses.

C'est pour ces raisons que nous soutiendrons avec enthousiasme ce projet de loi.

11.08 Sarah Schlitz, secrétaire d'État: Chers collègues, je vous remercie tous pour le soutien que vous avez apporté à ce texte, tant pendant nos travaux en commission que lors de vos prises de parole aujourd'hui. Il s'agit d'un texte important car il est attendu depuis 2015. C'est donc un aboutissement de vous voir le voter tout à l'heure en plénière.

Wanneer slachtoffers van discriminatie gebruikmaken van de juridische instrumenten die hun ter beschikking staan, bevinden zij zich meestal in een bijzonder kwetsbare positie en staan ze bloot aan represailles van de discriminator. Hetzelfde geldt voor getuigen of voor eender wie het slachtoffer bijstaat. Antidiscriminatiewetten beschermen degenen die betrokken zijn bij een klacht of rechtszaak wegens discriminatie, of het nu gaat om het slachtoffer of om een getuige. Deze bescherming was echter te beperkt en niet effectief, zoals bevestigd door het Europees Hof van Justitie en de Europese Commissie. Het doel van dit wetsontwerp is de bescherming te verruimen om haar doeltreffend te maken.

Je vais à présent répondre aux quelques questions qui ont été posées. Tout d'abord, madame Fonck, ce projet de loi peut, en effet, paraître long et compliqué. Ces caractéristiques découlent de deux choses. Premièrement, ce projet modifie des lois existantes, avec pour conséquence une lecture plus difficile de ce texte. Toutefois, dès que les modifications y auront été apportées, les dispositions légales dans leur ensemble seront claires. Deuxièmement, ce projet de loi modifie les trois lois antidiscrimination. Les modifications y sont donc systématiquement les mêmes et se répètent. Lorsqu'elles auront été intégrées à chacun des textes, l'ensemble sera plus clair.

Enfin, comme je vous ai répondu en commission, la meilleure manière pour les employeurs de s'assurer qu'ils respectent la loi est de ne pas discriminer.

Mevrouw Daems, met betrekking tot het Strafwetboek verwijs ik u voor de werkplanning door naar mijn collega, minister Van Quickenborne.

Je peux cependant vous assurer de toute ma volonté de faire aboutir cette réforme du Code pénal qui est, en effet, extrêmement importante, notamment sur son volet relatif à la discrimination.

Mevrouw Vanrobaeys, zoals toegelicht in de commissie, inzake de bekendmaking van de bij het wetsontwerp ingestelde regeling spelen de werkgeversorganisaties, de vakbonden en de met discriminatiebestrijding belaste instanties uiteraard een essentiële rol, onder meer via sensibilisering en opleidingen. Zodra het

wetsontwerp aangenomen is, zal het met het oog op de preventie van discriminatie zaak zijn de nieuwe regels onder de aandacht te brengen, te verduidelijken en in bevattelijke taal te verspreiden. Dat alles vindt echter noodzakelijkerwijze in een later stadium plaats.

Je ne peux pas non plus laisser dire que rien n'est fait en matière de prévention des discriminations par le gouvernement. Nous avons adopté en juillet les mesures fédérales qui s'intégreront au plan NAPAR qui contient tout un volet relatif à la discrimination. Il y a notamment tout un programme qui a été mis en place avec Petra De Sutter en matière de discrimination au niveau de la Fonction publique. Il y a aussi UNIA qui accompagne les employeurs via différents modules, notamment le module IDIV qui comporte des recommandations notamment en matière de diversité et de gestion de la diversité au sein des entreprises. Il y a donc des outils et des choses qui se mettent en place depuis plusieurs mois.

Pour conclure, il est important de rappeler que ce projet de loi rend les lois anti-discrimination applicables en pratique et la protection contre les discriminations effective, notamment sur le marché du travail tant pour les témoins que pour les victimes. En effet, cela ne sert à rien d'avoir des lois anti-discrimination si, lorsque les personnes discriminées s'en saisissent, elles risquent des représailles. Cela rend ces lois lettre morte.

Avec ce projet de loi, on permet aussi des solidarités au sein des entreprises. On permet, comme cela a été le cas dans l'affaire dite Hakelbracht, des solidarités. On permet à un ou une collègue de venir témoigner pour soutenir un collègue victime de discrimination et de ne pas subir des représailles pour avoir été solidaire envers son ou sa collègue discriminé. Plus globalement, il s'agit évidemment de réduire les discriminations, notamment sur le marché du travail, en envoyant un signal clair aux employeurs. L'objectif est, bien entendu et avant tout, d'éviter que des discriminations ne soient commises. Il est inconcevable que des victimes de discrimination subissent des représailles pour avoir eu recours aux outils juridiques dont elles disposent. Ce projet de loi permet de protéger de manière efficace les victimes de discrimination et de rappeler qu'il n'est pas question dans notre société de tolérer des actes discriminatoires.

Pour conclure, je tiens encore à remercier toutes les victimes de discrimination qui, par leur détermination et leurs actions, ont permis de faire évoluer les lois. Je remercie en particulier Mme Hakelbracht, qui est présente ici, et Mme Vandenbon, qui l'a accompagnée dans son parcours pour obtenir gain de cause, mais aussi pour faire accorder des droits à tous les travailleurs lorsqu'ils subissent des représailles au motif qu'ils ont fait valoir leurs droits.

Enfin, je remercie l'Institut pour l'Égalité des femmes et des hommes, qui a assumé brillamment son rôle dans cette affaire et qui a permis une extension générale des droits.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3021/6)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3021/6)**

Le projet de loi compte 18 articles.
Het wetsontwerp telt 18 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 18 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 18 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

12 **Projet de loi modifiant la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités (3001/1-4)**

12 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (3001/1-4)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Vanrobaeys, rapporteur, verwijst naar haar schriftelijk verslag.

12.01 **Valerie Van Peel** (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal het kort houden, want u hebt in de commissie op de vragen geantwoord. Men kan veel van u zeggen, maar u antwoordt wel op de vragen. U hebt in de commissie zelfs positief geantwoord op onze vraag om de boetes van het RIZIV gelijk te trekken. Wij appreciëren dat.

Wat de andere vragen betreft, ik heb nog even met u gedebatteerd, maar uw antwoorden volstonden niet om mij van een onthouding te doen afzien. Maar ik zal de zaken niet op de spits drijven. Het wetsontwerp bevat een paar goede aspecten en dat heb ik in de commissie ook gezegd. Dat blijft ook zo, zeker als het gaat over een duidelijker wettelijk kader met betrekking tot de klachten, de sanctiemogelijkheden en de lijst van mandaten.

Anderzijds zien wij nog steeds een paar gemiste kansen. We hebben even gediscussieerd over de tijdelijkheid of niet van een bepaalde financiering aan de ziekenfondsen. Het zou getuigen van intellectuele eerlijkheid als u toegaf dat u die nu in stand houdt, terwijl ze altijd al als tijdelijk was bedoeld en de termijn ter zake al lang voorbij is. Voorts blijven we bevreesd voor belangenvermenging in een paar bepalingen. U werpt op dat onze vrees ongegrond is, maar daarmee hebt u die niet helemaal weggenomen.

In de bepaling over het onbezoldigd mandaat van bestuurder in de raad van bestuur hebt u het woord onbezoldigd geschrapt. U vond het niet echt nodig om, zoals wij vroegen, een kader van maximumbedragen vast te leggen, omdat het vertrouwen groot is. Wat dat laatste betreft, zitten wij niet helemaal op dezelfde lijn.

Kortom, wij blijven bij onze onthouding bij de stemming over de tekst. Voor ons betekent onthouding dat u onzes inziens goed werk hebt geleverd, maar dat u een paar steken hebt laten vallen.

12.02 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, wij zullen onderhavig wetsontwerp steunen. Er was inderdaad een technische update nodig. Bovendien bevat uw wetsontwerp meerdere positieve punten, zoals een verbetering van het klachtenbeheer, grotere transparantie over de presentiegelden en mandaten en een verbeterde aanpak van belangenconflicten bij de bestuurders.

Wij hebben wel een belangrijke bedenking. De ziekenfondsen zijn meer dan enkel de uitvoerders van het beleid van de regering. Zij liepen juist voor op het beleid, niet achter. Ziekenfondsen zijn ontstaan in de 19de eeuw, lang voordat de overheid in gezondheidszorg voorzag. Ze hebben mee de sterke gezondheidszorg in ons land vandaag mogelijk gemaakt. Het zou u daarom sieren als u ook naar de ziekenfondsen luistert, bijvoorbeeld als zij zeggen dat sancties voor langdurig zieken contraproductief zijn en de meest kwetsbare mensen eerst zullen treffen.

De N-VA heeft het, ideologisch, steeds over besparingen. Maar naar onze mening zijn goed werkende ziekenfondsen noodzakelijk en daarvoor zijn ook budgetten nodig. Er is al genoeg bespaard, mijnheer de minister, het mag nu wel eens stoppen.

We hebben ons in commissie ook verzet tegen de artikelen 6 en 12 van onderhavig wetsontwerp. Vanaf nu

hoeft maar een minderheid van de leden van de algemene vergadering van een ziekenfonds fysiek aanwezig te zijn om beslissingen te nemen. Dat ondergraaft een gezonde interne democratie en beweging van onderuit. Wil men de mensen inspraak geven, dan moet men ervoor zorgen dat er zoveel mogelijk aanwezig zijn in de vergadering en mag men zich niet beperken tot creatieve oplossingen zoals het doorgeven van stemmen om toch maar aan het noodzakelijke aantal stemmen te geraken. Dat is niet de bedoeling van zulke vergaderingen. Dat is een minder goed element in de wettekst.

De PVDA zal voorstemmen.

[12.03] Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw de voorzitter, collega's, wij hebben een goed debat gehad in de commissie. Mevrouw Van Peel, ik dank u voor de constructieve uiteenzetting. Mijnheer Colebunders, al zijn er enkele meningsverschillen, ook u dank ik voor de constructieve uiteenzetting en de steun.

Het ontwerp combineert een zorg om professionalisering, transparantie en verantwoordingsplicht. Het ligt nog steeds in de lijn van het Toekomstpact, dat tot stand kwam in de vorige legislatuur. Wij zijn in deze regeerperiode op een aantal punten reeds wat verder gegaan dan wat gepland was in dat Toekomstpact, bijvoorbeeld inzake transparantie. Ik vind dat goed.

Mevrouw Van Peel, u hebt inderdaad ook andere debatten aangestipt. Daarop heb ik gezegd dat we in sommige debatten inderdaad van mening verschillen, bijvoorbeeld over de vraag hoeveel betoelaging de ziekenfondsen moeten krijgen en wat met de tegemoetkoming die zij krijgen voor de integratie van de zelfstandigen. Ik vond dat echter niet het voorwerp van onderhavig ontwerp. Hoe dan ook, wij hebben naar elkaar geluisterd.

Wat onder andere de begrenzing van de zitpenningen betreft, heb ik u in de commissie uiteengezet hoe de controledienst daarnaar kijkt. Ik heb zelfs wat concrete cijfers aangehaald om te duiden wat men nu normaal vindt. Ik heb niet gezegd dat er nooit een strakkere reglementering mag komen. Dan zouden wij de kar voor het paard spannen. In die zin wil ik inderdaad wat meer vertrouwen geven. Als echter blijkt dat wij echt zelf moeten ingrijpen, met plafonds die de overheid zelf definieert, als dat moet, zullen wij dat doen. Voorlopig is dat mijns inziens niet nodig. Wij moeten dat hoe dan ook blijven evalueren.

Ten slotte herhaal ik de stelling van de heer Colebunders en mevrouw Fonck in de commissie, wat ik steun, dat ziekenfondsen historisch ook bewegingen van vrijwilligers zijn en werken op basis van maatschappelijk engagement. Dat moeten wij natuurlijk ook proberen zo te houden.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3001/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3001/4)**

Le projet de loi compte 41 articles.
Het wetsontwerp telt 41 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 41 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 41 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 **Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants: 1) l'Accord entre le Gouvernement de la République française, le Gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord modifiant et complétant l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord concernant la circulation des trains entre la Belgique et le Royaume-Uni empruntant la liaison fixe transmanche et son protocole, signé à Bruxelles le 15 décembre 1993, et 2) l'Accord particulier entre le Gouvernement de la République française, le Gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord relatif aux questions de sûreté concernant les trains empruntant la liaison fixe transmanche, faits à Bruxelles le 7 juillet 2020 (3060/1-3)**

13 **Wetsontwerp houdende instemming met de volgende internationale akten: 1) de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek, de Regering van het Koninkrijk België, de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot wijziging en aanvulling van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België, de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland met betrekking tot het treinverkeer tussen België en het Verenigd Koninkrijk via de vaste kanaalverbinding met protocol, gedaan te Brussel op 15 december 1993, en 2) de Bijzondere Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek, de Regering van het Koninkrijk België, de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland inzake veiligheidsvraagstukken met betrekking tot de treinen via de vaste kanaalverbinding, gedaan te Brussel op 7 juli 2020 (3060/1-3)**

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3060/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3060/1)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

14 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le gouvernement du Royaume de Belgique, le gouvernement de la Communauté flamande, le gouvernement de la Communauté française, le gouvernement de la Communauté germanophone, le gouvernement de la Région flamande, le gouvernement de la Région wallonne, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et le gouvernement de la République française en matière de transferts de corps par voie terrestre des personnes décédées, fait à Paris le 9 mars 2020 (2935/1-3)**

14 **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse Gemeenschap, de regering van de Franse Gemeenschap, de regering van de Duitstalige Gemeenschap, de regering van het Vlaamse Gewest, de regering van het Waalse Gewest, de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020 (2935/1-3)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, de heer De Vriendt, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2935/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2935/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 **Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Convention du Conseil de l'Europe pour la prévention du terrorisme, fait à Riga le 22 octobre 2015 (3029/1-3)**

15 **Wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, gedaan te Riga op 22 oktober 2015 (3029/1-3)**

Sans rapport
Zonder verslag

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3029/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3029/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 **Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 190 concernant l'élimination de la violence et du harcèlement dans le monde du travail, adoptée à Genève le 21 juin 2019 par la Conférence internationale du Travail à sa 108e session (3030/1-3)**

16 **Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 190 betreffende de uitbanning van geweld en intimidatie in de wereld van werk, aangenomen te Genève op 21 juni 2019 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 108ste zitting (3030/1-3)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, de heer Briers, verwijst naar het schriftelijk verslag.

16.01 **Michel De Maegd** (MR): Madame la présidente, chers collègues, la lutte contre la violence et le harcèlement sur le lieu de travail est un combat de chaque instant. Chaque heure qui passe, quelque part dans notre pays un ouvrier, un employé, un cadre peut, à raison ou pas, selon les cas, se sentir brimé, injurié, disqualifié, injustement, par des malentendus mais aussi – plus grave – par les failles d'un système, par un management inefficace ou défaillant. Parfois, trop souvent, cela aboutit à des drames.

Des drames comme celui qui s'est déroulé avant-hier soir à la RTBF, la télévision de service public. Un journaliste talentueux, longtemps présent dans les travées de notre Parlement et du 16, rue de la Loi, reconnu pour son engagement, et qui était en congé de maladie pour burn-out depuis quelques semaines. Avant-hier, il est brièvement revenu sur son lieu de travail. Il s'est jeté d'une fenêtre du dixième étage, le dixième, l'étage de la direction. Pour nombre de ses collègues qui m'ont interpellé depuis hier, il s'agirait d'un message ultime envoyé à sa hiérarchie. Laissant orphelines deux jeunes filles et une épouse, désormais unies dans le chagrin

et l'incompréhension.

Permettez-moi, chers collègues, madame la présidente, d'avoir ce soir une pensée sincère pour ses proches. Chaque dossier de ce genre est ultrasensible, et il ne faut donc pas préjuger de l'enquête interne qui sera diligentée, enquête que j'espère, bien entendu, indépendante. Toutefois, comment ne pas être interloqué par le communiqué de la Société des journalistes, approuvé à l'unanimité et publié hier soir?

Qu'y lit-on? Je cite: "Ce suicide fait écho à la situation de plusieurs membres de la rédaction qui ont exprimé leur détresse. Les témoignages de mal-être, de souffrance et de violence au travail se sont succédés. Il y a d'autres Alain dans la rédaction." Et, pour suivre, ces mots terribles, et qu'il faudra bien sûr objectiver: "Trop de collègues s'effondrent sans cesse. Ce qu'on croit être des situations de détresse isolée sont le reflet d'un modèle qui dysfonctionne."

Chers collègues, ce communiqué qui fait froid dans le dos est un véritable SOS de 155 journalistes du service public en plein désarroi. Il y a d'autres Alain à la RTBF qu'Alain Dremière. Voici deux ans, un monteur s'était lui aussi ôté la vie en se jetant du onzième étage.

En réalité, et ce constat est cruel, il y a d'autres Alain ailleurs aussi dans le monde du travail, où les luttes d'influence, les querelles intestines, les pressions de chefs, de sous-chefs ou de sous-sous-chefs minent, ou parfois – et c'est plus graves – brisent des vies.

Le suicide est aujourd'hui la première cause de mortalité des 15-44 ans dans notre pays. Soyons clairs, tous ne sont pas liés à des faits de violence ou de harcèlement sur le lieu de travail, mais cette évidence ne constitue en rien un argument pour passer sous silence les victimes de ce fléau de notre société.

En tant que libéral, j'ai la conviction chevillée au cœur que le travail est l'un des principaux vecteurs d'émancipation, le chemin le plus efficace vers les différentes formes de liberté, mais le travail ne doit être synonyme ni de violence, ni de harcèlement.

En mémoire d'Alain Dremière et de tous les Alain, je fais le vœu que ce projet de loi, premier texte international contraignant visant à lutter contre la violence et le harcèlement au travail, soit partout le déclencheur d'une vaste et sérieuse réflexion sur ces drames.

Madame la présidente, madame la ministre, chers collègues, je saisis aussi l'occasion de l'adoption de ce projet de loi pour rappeler l'importance de l'Organisation internationale du Travail, cette organisation internationale née à l'issue des négociations de paix de Versailles en 1919. C'est l'occasion pour mon groupe politique de souligner son adhésion historique à des normes encadrant le travail et les conditions de travail et à des normes qui fixent les règles régissant le travail de chaque citoyen. Ces règles ne sont pas imposées de façon unilatérale, obligeant les travailleurs, quel que soit leur statut ou leur secteur d'activité. Non, ces règles sont issues de la concertation entre les travailleurs, les employeurs et le gouvernement. Cette idée de concertation sociale est fondamentale dans notre modèle sociétal belge.

Madame la présidente, dans cet hémicycle, combien de fois n'avons-nous pas fait appel à sa nécessité lors de tel ou tel mouvement social? Combien de fois n'avons-nous pas rappelé un premier ministre – cela a encore été le cas cet après-midi – ou un ministre de l'Emploi, de revenir aux bases du dialogue social?

Cette concertation doit être défendue et préservée, comme doit l'être la démocratie. Nous devons nous efforcer de mettre en œuvre ces conventions, de poursuivre la qualification de nouveaux droits et de rendre la pacification des relations de travail universelle. C'est l'objectif de cette Convention.

Elle est la première norme internationale qui intègre de façon globale et inclusive tous les éléments de cette problématique. Elle réunit ces éléments de façon intégrée et demande que la violence et le harcèlement soient interdits, empêchés et traités dans les lois et les politiques pertinentes ainsi que dans le cadre de la négociation collective.

Elle reconnaît également que les femmes et les autres groupes vulnérables de travailleurs sont touchés de façon disproportionnée par la violence et le harcèlement au travail, et souligne l'importance de garantir le droit à l'égalité et à la non-discrimination en matière d'emploi.

Elle prévoit l'instauration de moyens de protection et de prévention en faveur des travailleurs. Elle souligne la nécessité de garantir des voies de recours et de réparation pour ceux-ci, avec un rôle pour les États membres qui doivent mettre en place des formations et des actions de sensibilisation dans ce domaine.

Cette ratification, madame la présidente, chers collègues, montre l'engagement de notre pays sur la question de l'égalité entre les femmes et les hommes dans le monde du travail, engagement qui doit être universel.

16.02 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, wij zullen dit wetsontwerp uiteraard ook steunen, aangezien het een verdienste is dat dit verdrag een zeer ruim toepassingsgebied heeft en het gendergerelateerde intimidatie of gendergerelateerd geweld opneemt en als ontoelaatbaar gedrag kwalificeert. Onze huidige federale antidiscriminatiewetgeving en de wet rond het welzijn op het werk zijn daar nu al compatibel mee. In die zin is dat een goede zaak, maar dat betekent niet dat dit in de realiteit en op de werkvloer al wordt afgedwongen. Ik wil daar nog even bij stilstaan, want geweld en seksuele intimidatie op de werkvloer zijn jammer genoeg nog steeds wijdverspreid.

Ik wil daarbij ook even verwijzen naar een studie die door ACV Voeding en Diensten besteld werd en enkele jaren geleden werd uitgevoerd in de schoonmaaksector. De bevindingen zijn ontluisterend en ronduit verbijsterend. Liefst 31,7 % van de respondenten kreeg ooit te maken met seksueel geweld op het werk, dat zeer uiteenlopende vormen aanneemt. Het gaat van verbaal geweld en ongewenste aanrakingen tot hard fysiek geweld. Van alle respondenten gaven zelfs vijftien vrouwen aan dat ze aangerand of verkracht werden op het werk. Daarnaast blijkt uit het onderzoek aan dat slechts een op de vier daarna aangifte doet. Ook blijkt dat de werkgevers vaak te weinig begrip tonen en dat in sommige gevallen schoonmakers, bijvoorbeeld poetshulpen met dienstencheques, teruggestuurd worden naar die plaatsen waar zij geconfronteerd werden met die seksuele intimidatie of dat seksueel geweld. Uit het onderzoek blijkt ook nog dat twee vrouwen op de drie psychische gevolgen ondervonden na dat geweld op de werkvloer, gaande van angst, moeite om goed te functioneren op het werk tot slaapproblemen en zelfs zelfmoordneigingen.

Beste collega's, ondanks de omzetting van dat protocol in een nieuwe wet en ondanks het feit dat die antidiscriminatiewetgeving en de wet inzake welzijn op het werk er al zijn, mag het niet voor de zoveelste keer blijven bij verklaringen en een omzetting van deze algemene bepalingen. Er moeten ook initiatieven worden genomen om dat op het terrein af te dwingen.

Daarvoor zijn drie pistes belangrijk, die onze fractie ook wil benadrukken. Als eerste moeten de syndicale delegaties op het terrein zelf worden versterkt. Zij zijn immers nog altijd het best geplaatst om dergelijke zaken vast te stellen en om ervoor te zorgen dat ze voorkomen kunnen worden. Om dat luik te versterken, is het nodig om die syndicale delegatie en de bijhorende sociale verkiezingen al te organiseren zodra een bedrijf twintig werknemers telt.

Ten tweede, heel belangrijk, ook de sociale inspectie moet worden versterkt om toe te zien op de naleving, want hier zijn nog te weinig inspecteurs mee belast om echt vat te krijgen op deze problematiek. Ook hier blijven we bij ons pleidooi om de openbare diensten op dat vlak verder te versterken.

Ten slotte moeten er binnen de bedrijven zelf opleidingen voorzien worden om met dergelijke situaties te kunnen omgaan en het bewustzijn daaromtrent te verhogen.

Dat zijn aanbevelingen die belangrijk zijn om mee te nemen, maar zoals gezegd zullen wij deze omzetting steunen.

16.03 Hadja Lahbib, ministre: Madame la présidente, le hasard a fait que je représente le gouvernement pour le vote de cette loi, au lendemain du drame qui s'est joué à la RTBF. Ce drame soulève en moi beaucoup d'émotion et de souvenirs. J'ai une pensée émue pour celui qui était un de mes anciens collègues, un homme plein d'humour et de passion. Il était passionné d'information. C'était un homme très agréable. J'ai une pensée pour sa femme et ses deux enfants et pour tous ceux qui travaillent à la RTBF et qui doivent aussi affronter ces souvenirs et cette réalité dramatique.

Par les lois, nous pouvons changer les réalités et je vous remercie de soutenir cette loi.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3030/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3030/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 Proposition de résolution visant à soutenir les efforts diplomatiques du gouvernement fédéral afin d'obtenir une solution durable dans le conflit qui oppose l'Arménie à l'Azerbaïdjan (3044/1-5)

17 Voorstel van resolutie teneinde de diplomatieke inspanningen van de federale regering om tot een duurzame oplossing te komen voor het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan te ondersteunen (3044/1-5)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Michel De Maegd, Goedeke Liekens.

Discussion **Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3044/4)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(3044/4)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution visant à soutenir les efforts diplomatiques du gouvernement fédéral afin d'obtenir une solution durable dans le conflit qui oppose l'Arménie à l'Azerbaïdjan, incluant une libération du corridor de Latchine".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van resolutie betreffende de ondersteuning van de diplomatieke inspanningen van de federale regering om tot een duurzame oplossing te komen voor het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan, inclusief de bevrijding van de Lachin-corridor".

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw Goedeke Liekens, verwijst naar het schriftelijk verslag.

17.01 **Peter De Roover** (N-VA): Geachte collega's, wij hebben op het vlak van warme oorlogen – die dus daadwerkelijk gevoerd worden en waarbij het niet enkel bij dreigementen of intimidatie blijft – een bijzonder slecht 2022 gehad. Iedereen denkt daarbij vanzelfsprekend aan de dramatische gebeurtenissen in Oekraïne, die terecht onze bijzondere aandacht hebben getrokken.

In de bijna letterlijke schaduw van de gebeurtenissen in Oekraïne zouden we ook getuige moeten zijn geweest van de spanningen die af en toe weer opklaarden tussen Azerbeidzjan en Armenië. In 2022 zijn deze koude spanningen ook weer opgewarmd. Er deden zich daar situaties voor die wij ons gelukkig niet kunnen voorstellen omdat ze zo wreed zijn. Er waren militaire mini-offensieven die vele mensen het leven hebben gekost. Er waren intimidatiepogingen die verder gingen dan bedreigingen en ook hebben geresulteerd in daadwerkelijke agressie.

De Europese Unie is daarbij niet geheel machteloos gebleven, ook al heeft ze uiteraard niet dezelfde mediatieke rol gespeeld als in het conflict in Oekraïne. Het initiatief van collega De Maegd was echter terecht en ik dank hem daarvoor. Het ligt ook in het verlengde van eerdere initiatieven rond de situatie van Armenië waaraan ik mocht meewerken en die ik mee mocht indienen. Het Parlement heeft daaromtrent ook eerder duidelijk stelling genomen.

Wat is de essentie van de tekst die vandaag – ik hoop zo breed mogelijk – zal worden goedgekeurd? Het Parlement veroordeelt de agressie van Azerbeidzjan tegen Armenië ten stelligste. Wij vragen dat er onmiddellijk een staakt-het-vuren wordt gerespecteerd. Het is natuurlijk zo dat een resolutie op een bepaald ogenblik wordt geschreven en naargelang de situatie ook niet elke dag kan worden herschreven, maar de situatie ter plekke is en blijft bijzonder precair.

Wij verzoeken de federale regering verder om initiatieven te ondersteunen, maar ook om waar mogelijk zelf initiatieven te nemen om ervoor te zorgen dat beide partijen niet tot actieve gewelddaden en geweldpleging kunnen overgaan en om er voorts ook voor te zorgen dat Azerbeidzjan door het internationaal forum wordt gewezen op de verantwoordelijkheid die het draagt.

De omstandigheden maken dat Azerbeidzjan zich als producent-uitvoerder van energieproducten in een heel andere economische situatie bevindt dan Armenië. Puur technisch gezien is Armenië wellicht geen partij voor Azerbeidzjan. Op dat ogenblik moet de internationale gemeenschap natuurlijk de basisrechten verdedigen, ook het basisrecht van zelfbeschikking. Dat wil zeggen dat dit land een rol kan spelen op internationale fora. Dat is ook wat wij nadrukkelijk mogen vragen aan de hier aanwezige minister van Buitenlandse Zaken.

Ik zal hier samen met mijn fractie de agressie tegen Armenië opnieuw veroordelen en de oproep aan de regering om die gebeurtenissen niet passief gade te slaan steunen.

Ik herhaal dat wij in de commissie op een vruchtbare en eensgezinde manier hebben kunnen werken, wat ook wel eens prettig is.

17.02 Ellen Samyn (VB): Collega's, wij hebben de situatie in Artsach al meermaals aangekaart in het halfrond. Na het zogenaamde staakt-het-vuren van november 2020 werd de agressie door Azerbeidzjan gewoon voortgezet. Laten wij niet vergeten dat het staakt-het-vuren door Azerbeidzjan in feite als een overwinning werd beschouwd. U herinnert zich allicht nog de woorden van Azerbeidzjaans president Aliyev: "Wij hebben de honden weggejaagd."

Op 12 december 2022 – daar gaat het voorliggende voorstel van resolutie over – gingen de Azeri's nog een stapje verder in hun agressieoorlog tegen de Armenen in Artsach door de enige humanitaire en economische verbindingsweg tussen Jerevan en Stepanakert, de Lachin-corridor, te sluiten en Artsach zo volledig te isoleren van het Armeense moederland. Dat is een ware humanitaire tragedie.

Meer dan twee maanden later is de corridor nog altijd geblokkeerd, met alle humanitaire gevolgen van dien. De blokkade leidt tot zware problemen inzake gezondheidszorg in de regio, voedselschaarste en brandstoftekorten en brengt dus duizenden levens in Nagorno-Karabach in gevaar. Zowat 120.000 etnische Armenen in Nagorno-Karabach hebben momenteel geen toegang tot essentiële goederen en diensten, zoals levensnoodzakelijke medicijnen en medische zorg. Vooral zwakkere bevolkingsgroepen, zoals ouderen, personen met een handicap, vrouwen en kinderen, zijn hiervan het slachtoffer. Ook het recht op onderwijs staat sterk onder druk, omdat scholen kampen met elektriciteitstekorten en een gebrek aan verwarming door de blokkade. De humanitaire hulp blijkt onvoldoende om de noden te lenigen.

Daarom dient mijn fractie opnieuw haar amendement in opdat de regering zelf rechtstreekse humanitaire steun

zou bieden aan de getroffen bevolking in Artsach. Laten wij dus even solidair zijn met de bevolking in Artsach als de Armeense overheid, die nu humanitaire hulp stuurt naar Turkije en Syrië naar aanleiding van de aardbeving. Het is de eerste keer sinds 1993 dat de Turks-Armeense grens opengaat. De Armenen hebben trucks met 100 ton aan humanitaire goederen geleverd, waaronder voedsel en medicijnen. Ook stuurde Armenië reddingswerkers naar Turkije en Syrië. Het land toont zich zeer solidair en groot in zijn menselijkheid, ondanks de vernietigende oorlog die de Azeri's met de hulp van Turkije tegen zijn volk voeren. Steun dus alstublieft ons amendement, collega's. Laat ook in dezen uw menselijkheid zien.

Wij kunnen niet ontkennen dat Azerbeidzjan het momentum meeheeft. Het profiteert van de Russische zwakte door de Oekraïense oorlog om het staakt-het-vuren te schenden en zoveel mogelijk terreinwinst te boeken. Ik zei reeds in de commissie dat ik in dit dossier bijzonder gefraspeerd bent door de immer laffe en hypocriete houding van de EU. De Europese landen toeteren over energieonafhankelijkheid van Rusland, maar kopen ondertussen wel gas van islamdictaturen als Azerbeidzjan, dat met dat geld zijn oorlog tegen het Armeense volk financiert.

We zijn verheugd dat de indieners van de resolutie eenduidig Azerbeidzjan durven noemen als agressor in het conflict. Er worden dus stappen in de goede richting gezet, al merk ik nog terughoudendheid in deze resolutie betreffende sancties. Men durft wel de Azerbeidzjaanse agressor aan te wijzen, maar men koppelt daar geen sancties aan.

Zal België, zoals steeds, braaf blijven wachten op de EU om actie te ondernemen of zullen we voor één keer zelf het voortouw nemen en actie ondernemen? Dat is immers perfect mogelijk. Sancties tegen derde landen zijn immers in beginsel nog altijd nationale materie.

De Vlaams Belangfractie dient nog een amendement in om de Republiek Artsach te erkennen als een onafhankelijke soevereine staat. Wij vinden dat er niet enkel diplomatieke betrekkingen moeten worden aangeknoopt met de Republiek Artsach, maar dat België ook de moed moet hebben om, desgevallend als eerste land in de wereld, de Republiek Artsach te erkennen als een onafhankelijke soevereine staat. Naast de bescherming van de getroffen burgerbevolking en het Armeense erfgoed, zou dit feit voor de Armenen in Artsach, Armenië en de diaspora van enorme waarde zijn om als bondgenoot in een rechtvaardige strijd onze oprechte solidariteit te tonen. Hopelijk uit u in dezen ook uw steun ten aanzien van mijn amendement. De Vlaams Belangfractie zal vanzelfsprekend deze resolutie steunen.

17.03 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, chers collègues, madame la ministre, notre Assemblée traite souvent, trop souvent malheureusement, de conflits partout dans le monde. Nous sommes proactifs, nous votons des résolutions et c'est bien normal. Nous utilisons les leviers qui sont les nôtres pour agir à notre niveau. Régulièrement, nous dénonçons et condamnons des situations inacceptables. Nous devons continuer à le faire, à mettre cette pression politique sur les régimes qui vont à l'encontre des droits humains, sur les régimes pour lesquels la vie d'enfants, de femmes, d'hommes n'a pas de valeur.

Il ne faudrait cependant pas, à force de travailler sur ces situations dramatiques, en venir à les banaliser, à trouver cela presque normal. Adopter des résolutions comme celle qui nous occupe aujourd'hui n'est jamais anodin. Rappelons-nous, chers collègues, que derrière chacune de ces situations, ce sont des enfants, des personnes âgées, des femmes, des hommes qui souffrent de manière injuste, des familles parfois par milliers qui sont décimées! Ne l'oublions jamais! C'est cela qui doit nous animer. C'est cette réalité qui doit nous rappeler pourquoi nous nous mobilisons, semaine après semaine, au sein de notre Assemblée lorsque nous abordons des résolutions en matière internationale.

Les nouvelles agressions azéries à l'encontre de l'Arménie et du Haut-Karabagh en font partie. En septembre dernier, le territoire souverain de l'Arménie a été attaqué par l'Azerbaïdjan, malgré un accord de cessez-le-feu mettant fin à la guerre en novembre 2020. Des infrastructures civiles ont été visées et des centaines de personnes ont perdu la vie, le tout dans une certaine indifférence internationale, je m'en déssole. Le monde entier avait les yeux braqués sur l'Ukraine et c'est bien normal. Bakou en a profité. En parlant de l'Ukraine, notre premier ministre a tenu ces propos fermes devant les Nations Unies: "Face à une telle agression, personne ne peut rester neutre." Il avait bien sûr raison. L'Arménie a elle aussi été agressée. Face à une telle agression, personne non plus ne peut rester neutre, chers collègues. C'est pourquoi nous nous devons d'agir. C'est pourquoi j'ai déposé ce texte. Quelques jours à peine après le début des hostilités, je me suis rendu sur place avec quelques collègues dans le cadre d'une mission de l'Union interparlementaire. Nous y avons vu la

désolation, le désarroi. Nous avons rencontré des familles déplacées. Nous avons même assisté aux passages de convois funéraires de jeunes soldats. Comment ne pas vouloir crier à l'injustice?

L'Azerbaïdjan ne s'est pas arrêté là. Le 12 décembre dernier, en plein cœur d'un hiver glacial, le régime de Bakou a entamé un blocus du corridor de Latchine, un blocus qui se poursuit aujourd'hui. Le corridor de Latchine, c'est ce couloir, ce cordon ombilical vital qui relie le Haut-Karabagh à l'Arménie et au reste du monde. C'est par lui que passent la nourriture, les médicaments mais aussi le gaz et l'électricité. Ce blocus qui dure depuis maintenant 67 jours fait donc planer une immense menace sur les 120 000 habitants du Haut-Karabagh, parmi lesquels 30 000 enfants et 20 000 personnes âgées.

Leur nourriture est rationnée. Plus de 26 000 tonnes de denrées ont été bloquées à Goris, au-delà du corridor de Latchine. Plus de 750 entreprises ont dû cesser leurs activités, faisant perdre leur emploi à plus de 5 000 personnes et 640 personnes qui devaient subir des interventions chirurgicales n'ont pas pu y avoir droit. La population manque en ce moment de tout, même – tenez-vous bien – de cercueils pour enterrer ses morts.

Chers collègues, à ce jour, 251 bébés sont nés dans ces circonstances terribles au Haut-Karabagh. Cette nouvelle agression azérie en mépris total, je le répète, de l'accord de 2020 doit, elle aussi, être dénoncée et condamnée. Personne ne peut rester neutre.

Madame la présidente, chers collègues, des situations telles que celle-ci doivent nous rappeler pourquoi nous travaillons chaque jour, ici même, non pas pour cumuler les textes, non pas pour notre petite gloire personnelle mais bien pour venir en aide aux gens ici comme ailleurs.

Rappelons-nous que – l'actualité nous le montre malheureusement chaque jour –, si nous avons la chance de vivre dans un pays en paix, ce n'est hélas pas le cas pour une grande partie du monde. Nous devons donc agir. C'est ce que nous faisons. Nous sommes au rendez-vous.

Le vote de cette résolution à l'unanimité en commission, et je l'espère bientôt en séance plénière, envoie un message fort de la Chambre. Nous condamnons ces agressions à répétition. Nous condamnons l'Azerbaïdjan. Nous demandons des actions fortes. Nous demandons que la Belgique et la communauté internationale haussent le ton et nous demandons que des mesures puissent être prises rapidement pour aider humanitairement les 120 000 personnes retenues en otage dans leur propre pays, le Haut-Karabagh. Nous devons dénoncer les actes inhumains, les condamner. Nous ne pouvons pas permettre aux agresseurs de passer inaperçus. Nous devons mettre la pression quand il le faut et, surtout, aidons ceux qui doivent l'être!

17.04 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de voorzitter, collega's, dit is inderdaad al de derde resolutie die we in deze legislatuur zullen aannemen met betrekking tot het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan, conflict dat in alle hevigheid woedt. De blokkade van Lachin is een sinistere, mensonterende en verwerpelijke strategie van Azerbeidzjan om de 120.000 Armeense bewoners van het gebied letterlijk uit te hongeren en uit te roken. Het is de zoveelste nodeloze provocatie in een conflict dat al decennialang duurt en waarbij al meer dan 30.000 mensenlevens in de vernieling werden geschoten.

Het is duidelijk dat dit conflict slechts duurzaam kan worden opgelost door dialoog en niet door geweld en provocaties. Vandaar dat we met deze resolutie de recente opflakkingen van geweld tussen Armenië en Azerbeidzjan duidelijk veroordelen. Ook roepen we Azerbeidzjan op om een einde te maken aan de nodeloze blokkade van de corridor. Ik ben trouwens verheugd dat minister Lahbib, die hier aanwezig is en met wie we gisteren nog een discussie hebben gehad in de commissie voor Buitenlandse Zaken, de ambassadeurs heeft ontvangen en hen duidelijk heeft gewezen op de verantwoordelijkheid ter zake van Azerbeidzjan, waarvoor dank. Ook in deze resolutie hadden we daartoe opgeroepen en ik ben blij dat de minister daaraan gevolg heeft gegeven.

Op die manier speelt België een belangrijke rol, maar het is duidelijk dat als de afspraken rond het staakt-het-vuren, die er al in 2020 waren, niet worden nageleefd, er ook sancties mogen volgen. Wij moeten die vooral niet alleen opleggen, zoals de Vlaams Belangfractie stelde, maar we moeten ze op tafel durven leggen op Europees en internationaal niveau. Dat heeft immers meer impact. Het is van belang dat dat ook in deze resolutie staat. Het is onaanvaardbaar dat men conflicten uitvecht door mensen zonder voedsel en medicijnen te zetten, door kinderen op schoolreis niet naar huis te laten terugkeren vanuit Jerevan en door gasleidingen te saboteren, waardoor mensen in de kou worden gezet.

Vorig jaar leek de dialoog alsmear beter te verlopen, wat opmerkelijk was. De bemiddeling van de Europese Unie speelde daarbij een belangrijke rol, terwijl de Minskakkoorden de voorbije jaren eigenlijk niet veel hadden opgeleverd. Het is heel opmerkelijk dat Charles Michel de partijen in dit conflict verschillende keren rond de tafel heeft kunnen roepen. Dat werd doorbroken doordat president Macron in Praag mee aan tafel aanschoof. Ik denk dat dat een belangrijke les is, ook in internationale conflicten, namelijk dat men bemiddelaars moet hebben die meerzijdig partijdig zijn en die aanvaardbaar zijn voor beide partijen. Wanneer landen die gekwalificeerd worden als zijnde meer pro-Armeens mee aan de tafel aanschuiven, voelt een andere partij zich benadeeld. Wij moeten daar lessen uit trekken, namelijk dat opgebouwde bruggen op die manier opnieuw kunnen instorten, door mensen die ongevraagd aan de tafel aanschuiven.

Met de resolutie vragen wij onze regering dan ook om alle internationale initiatieven voor het vinden van een duurzame oplossing ten volle te ondersteunen. Ik hoop van harte dat de Europese Unie daarin opnieuw haar rol van bemiddelaar kan opnemen, ditmaal zonder andere bemoeienissen.

Collega's, met de resolutie geven wij al voor de derde keer een duidelijk signaal dat eenzijdige provocaties of nog meer geweld het conflict niet zullen beëindigen. Uiteindelijk kan duurzame vrede slechts worden bereikt door dialoog.

Ik hoop van harte dat beide partijen ter zake hun volle verantwoordelijkheid willen opnemen, te beginnen met een deblokking van de Lachin-corridor.

Ik dank de heer De Maegd voor het initiatief dat hij heeft genomen. Wij zullen dat initiatief naar alle waarschijnlijkheid unaniem goedkeuren.

17.05 Georges Dallemagne (Les Engagés): Madame la présidente, notre groupe soutiendra bien évidemment cette proposition de résolution du collègue De Maegd, et je le remercie pour cette initiative. Comme l'a aussi déclaré Mme Van Hoof, c'est la troisième fois que nous revenons sur ce sujet, mais cela méritait de revenir sur le sujet étant donné, notamment, le blocus du corridor de Latchine et les récentes agressions de l'Azerbaïdjan au cœur même du territoire arménien. Les 13 et 14 septembre dernier, nous nous sommes d'ailleurs rendus sur place pour rencontrer les populations déplacées et les blessés.

Madame la ministre des Affaires étrangères, vous êtes présente, et je vous en remercie, car c'est un sujet important, je compte et nous comptons vraiment sur vous. En effet, une demande est adressée au gouvernement fédéral, et même plusieurs. Nous comptons sur vous pour véritablement mettre en œuvre résolument cette résolution, parce que je ne voudrais pas que nous continuions tout au long de cette législature à déposer des résolutions. Je pense qu'on doit effectivement essayer de trouver des solutions à ce conflit.

L'Arménie connaît une véritable menace existentielle, lorsqu'on voit l'agression de l'Azerbaïdjan sur le territoire arménien, dans le Nagorno-Karabagh, lorsqu'on voit les prétentions de la Turquie sur le Nakhitchevan dans le sud, et lorsqu'on voit que l'organisation qui lie la Russie et l'Arménie – l'Organisation du traité de sécurité collective – est aujourd'hui lettre morte. L'Arménie a fait le constat, lors du sommet qui s'est tenu en novembre dernier à Erevan, que cette organisation ne permettait pas d'assurer sa sécurité.

Comme je viens de le dire, l'Arménie est aujourd'hui confrontée à une véritable menace existentielle, et je pèse mes mots. Dès lors, l'Arménie doit pouvoir compter sur des pays comme le nôtre, sur l'Union européenne, pour assurer sa sécurité et sa protection. L'objet de cette proposition de résolution est donc également d'assurer la protection de l'Arménie.

Deux regrets, cependant, si je peux me permettre. D'abord, aucune sanction n'est évoquée à ce stade-ci. Je pense qu'on devra réfléchir à un système de sanctions. On sait que l'approvisionnement de l'Union européenne dépend beaucoup actuellement du gaz azéri. Aucun système de sanctions n'est actuellement prévu dans la résolution. Par ailleurs, j'avais déposé un amendement sur le nettoyage ethnique qui avait eu lieu d'abord dans le Nagorno-Karabagh, ensuite entre le Nagorno-Karabagh et l'Arménie. Je regrette que cet amendement ait été rejeté par la majorité car c'est un véritable et grave problème dans cette région, et notamment dans cette région particulière située entre le Nagorno-Karabagh et l'Arménie.

Encore une fois, on compte beaucoup sur le gouvernement, sur vous, madame la ministre, pour mettre en

œuvre les termes de cette résolution.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Demande/Verzoek 4.18(n)
• 24 – Ellen Samyn cs (3044/5)
Demande/Verzoek 4.19(n)
• 25 – Ellen Samyn cs (3044/5)
* * * * *

Réservés: les amendements.
Aangehouden: de amendementen.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

18 Proposition de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive en vue de créer un droit à l'information pour les victimes (2398/1-6)

18 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis teneinde een informatierecht voor slachtoffers in te stellen (2398/1-6)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Sophie De Wit, Koen Metsu, Theo Francken, Wim Van der Donckt, Christoph D'Haese, Kristien Van Vaerenbergh.

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw Katleen Bury, verwijst naar haar schriftelijk verslag. Mevrouw De Wit heeft het woord in de algemene bespreking.

18.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Collega's, het gebeurt niet elke dag, zeker niet na een plenaire vergadering als die van vandaag, dat we een voorstel kunnen goedkeuren dat in de commissie unaniem werd goedgekeurd en dat eigenlijk van de hand van de oppositie is.

Waar gaat het over? U moet het zich proberen voor te stellen. Stel, u wordt slachtoffer van een gewelddaad. Iemand raakt u in uw psychische of fysieke integriteit. De dader wordt opgepakt en het onderzoek begint te lopen, maar dan is men vandaag als slachtoffer in de strafprocedure geen bepalend iemand meer. Pas wanneer de straf is opgelegd en er strafuitvoering is, waaraan gelukkig de afgelopen jaren veel is gesleuteld, komt het slachtoffer weer wat meer in beeld om geïnformeerd te worden. Tot dan is het slachtoffer echter geen actieve procespartij, maar een onrechtstreeks betrokkene of, in het kader van gewelddaden, het lijdend voorwerp.

Stel u nu voor dat de dader die u heeft verwond wordt vrijgelaten en u weet dat niet, u komt hem nietsvermoedend tegen op straat. Dat is niet oké. Veel arrondissementen hebben daar iets op gevonden: hoewel het niet hoeft, verwittigen ze de slachtoffers toch. Sommige arrondissementen deden dat, andere niet, allemaal op een andere manier. Wij hebben dus een wetsvoorstel ingediend waarbij in het kader van

voorlopige hechtenis het slachtoffer van aantasting van de psychische of fysieke integriteit wel verwittigd wordt wanneer de dader wordt opgepakt of vrijgelaten, onder voorwaarden als elektronisch toezicht of betaling van een borgsom. Er is in een heel gamma van maatregelen voorzien.

We waren daar nog graag verder in gegaan. Ook bij de handhaving van de aanhouding hadden wij graag een verwittiging gezien, maar dat ligt vandaag nog niet voor. Al de rest wel! Er werd gesleuteld aan het voorstel. Wij hebben adviezen gevraagd, heel zinvolle adviezen. We hebben geleerd dat aan beide kanten van de taalgrens de diensten voor slachtofferonthaal het voorstel genegen waren en er zelfs vragende partij voor waren.

Ik wil niet alleen onze fractiemedewerkers bedanken voor hun inzet, maar ook het kabinet van de minister van Justitie dat hier mee de schouders onder heeft gezet. Ik wil ook de meerderheidspartijen bedanken die het voorstel verder hebben verfijnd en uitgewerkt, in het bijzonder collega Aouasti.

Uiteindelijk zijn wij tot een verhaal gekomen waarin het slachtoffer wel degelijk wordt verwittigd, behalve dan bij de handhaving van de voorlopige hechtenis. Ik ga niet liegen, ik vind het jammer dat wij die laatste horde niet hebben kunnen nemen. Gelukkig is er wel de motivering, die ik voor het verslag heel uitdrukkelijk wil herhalen. Als een slachtoffer in dat geval niet verwittigd wordt, mag men ervan uitgaan dat er een handhaving is. Wij keren het om. Er wordt gekeken naar de werklast voor de griffie en de diensten voor slachtofferonthaal.

Hetgeen vandaag voorligt is wel cruciaal. Het is een heel kleine stap, een heel kleine wijziging in de wetgeving, maar voor een slachtoffer – en men moet maar slachtoffer zijn – kan die een heel groot verschil maken. Ik ben blij dat wij dit vandaag kunnen goedkeuren. Het werd unaniem goedgekeurd in de commissie, over alle partijgrenzen heen. Wij hebben ideologie en politieke meningsverschillen kunnen laten varen in het belang van het slachtoffer. De wetgever moet de samenleving dienen en ik denk dat wij dat vandaag ook doen. Wij zetten een mooie stap, een kleine stap die tegelijkertijd een heel grote stap is.

Voorzitter: André Flahaut, oudste lid in jaren.

Président: André Flahaut, doyen d'âge.

Ik wil u er allen voor bedanken. Ik reken erop dat u straks ook allen op het groene stemknopje zult drukken. Dit kan misschien wel een voorbode zijn van meer. Het toont ook aan dat men vanuit het Parlement – het is niet gemakkelijk, het is sleuren en trekken en blijven volhouden – hier en daar een steentje kan verleggen. Dat is gelukt en hier staat een heel tevreden parlements lid.

Ik hoop dat men daar de vruchten van zal plukken op het terrein en dat wij vandaag inderdaad een belangrijke steen verleggen voor de justitie, want wij willen die allemaal straffer en sneller, maar wij willen die ook menselijker. Dat staat in het regeerakkoord van deze regering. Met ons voorstel trachten wij dat mee waar te maken.

18.02 Khalil Aouasti (PS): Monsieur le président, je vous remercie et je vais retourner les remerciements à ma collègue, Mme De Wit, qui est l'auteure de cette proposition de loi. Il importe de pouvoir travailler et trouver des chemins ensemble, surtout lorsqu'ils sont vertueux. Pourquoi dis-je cela? Parce que, comme indiqué en droit pénal, la garantie de l'État de droit est la procédure. Je parle en l'occurrence de celle qui s'applique aux personnes poursuivies devant les juridictions pénales, avec des principes fondamentaux tels que ceux de la présomption d'innocence. Quand on développe un dispositif comme celui-ci, qui offre aux victimes une place complémentaire et plus affirmée, ainsi qu'une information plus fluide et plus simple quant à leurs droits, sans jamais mettre en péril l'autre pied de la procédure pénale, ce ne peut qu'être une évolution favorable et positive.

Le débat a été ouvert par ma collègue. À l'avenir, il est vrai que toutes ces victimes pourront bénéficier, si elles le souhaitent, d'une information directe quant à l'état de la procédure: le mandat d'arrêt a-t-il été délivré ou levé? Des conditions ont-elles été imposées? Le but est qu'elles ne l'apprennent pas par des canaux détournés. Il ne faut pas qu'à leur souffrance légitime s'en ajoute une autre, celle de ne pas être reconnues dans leurs droits. C'est essentiel.

Une collaboration importante s'est nouée, puisque nous avons discuté de la proposition de loi de Mme De Wit avec le cabinet du ministre de la Justice, qui a apporté sa contribution. Pour ma part, j'ai aussi apporté ma modeste contribution à ce texte. Des équilibres ont été trouvés. Mme De Wit a indiqué qu'elle aurait espéré

aller plus loin. Je lui dirais que le mieux peut être l'ennemi du bien. Il faut pouvoir se satisfaire de celui-ci, en constatant qu'une étape est franchie. Peut-être d'autres équilibres auraient-ils pu être mis en péril si nous avions accompli un pas supplémentaire. L'intérêt du dialogue lorsqu'il est constructif, comme le disait l'un de mes anciens professeurs de logique et d'argumentation, c'est de pouvoir argumenter, car "argumenter, c'est négocier la distance entre deux individus". C'est celle que nous avons négociée entre nous, afin de parvenir à ce compromis qui permet sincèrement d'avancer, de consolider les droits des victimes, de disposer d'une information plus fluide, d'apporter une plus-value à la procédure pénale dans le champ des droits des victimes.

On ne pourra que se réjouir, aujourd'hui, si, à l'issue du vote, l'unanimité telle qu'elle s'est dégagée en commission se dégage également en assemblée plénière.

18.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, chers collègues, le texte qui nous est proposé, aujourd'hui, est un bon texte. Nous soutiendrons ce dernier.

Il est essentiel de renforcer la place de la victime dans notre système judiciaire. L'informer davantage dans le cadre d'une procédure de détention préventive constitue un pas en avant.

Cependant, comme je l'ai dit en commission, notre attention a été attirée par Avocats.be qui nous a alertés sur le risque d'une communication trop froide. Le texte prévoit que la victime sera informée des décisions qui la concerne comme, par exemple, de la remise en liberté de son agresseur, avec copie au service d'accueil aux victimes ou à un avocat si elle en a fait la demande.

Je crains fort qu'avec un système dans le cadre duquel la victime ne reçoit qu'un courrier ou un mail, sans accompagnement supplémentaire, elle aura beaucoup de difficulté à comprendre surtout quand il s'agit de matières compliquées. On peut imaginer la réaction d'une victime de violences familiales ou sexuelles qui recevrait, par simple courrier, l'information selon laquelle son agresseur a été libéré. Pour que l'avocat ou le service d'accueil aux victimes soit informé et puisse accompagner la victime, il faut que celle-ci en ait fait la demande expresse. Cette démarche supplémentaire peut constituer un obstacle à l'exercice de ce droit.

On peut aussi se demander à quel point les services d'accueil aux victimes feront preuve de proactivité en prenant l'initiative de contacter la victime, à la suite de cette notification. En disant cela, il n'est évidemment pas question, pour moi, de critiquer le travail des services d'aide aux victimes qui font ce qu'ils peuvent avec les moyens disponibles. Mais on sait, par exemple, qu'en Région Wallonne, la ministre Collignon a mis fin à un subside de deux millions d'euros pour les services d'aide aux victimes. Donc, d'un côté on diminue les moyens de ces services et, d'un autre, on prévoit cette notification des décisions en matière de détention préventive, avec l'espoir que ces derniers pourront offrir un accompagnement alors qu'ils disposent de moins de moyens. Force est de constater une certaine incohérence dans cette logique!

Ce texte, ceci dit, reste une avancée positive pour les victimes. Nous serons attentifs à la manière dont il sera exécuté dans les faits. Mais nous allons, évidemment, soutenir ce texte. Je vous remercie.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraag nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2398/6)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2398/6)**

La proposition de loi compte 4 articles.
Het wetsvoorstel telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

19 **Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 13 juillet 2021 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale portant coordination de la politique de transfert transfrontalier des déchets (3084/1-3)**

19 **Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 juli 2021 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen (3084/1-3)**

Discussion générale Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3084/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3084/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

20 **Projet de loi relatif au fonctionnement et à l'utilisation du système d'information Schengen (SIS) dans le domaine de la coopération policière et de la coopération judiciaire en matière pénale, dans le domaine des vérifications aux frontières et aux fins du retour des ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier (3114/1-3)**

20 **Wetsontwerp betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen (3114/1-3)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur, Mme Eva Platteau, renvoie au rapport écrit.

20.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, chers collègues, je souhaite soulever une série de questions, notamment en matière de vie privée, relativement à ce projet de loi

Comme l'indique l'Autorité de protection des données (APD) dans son avis, le système SIS est susceptible d'engendrer une ingérence importante dans les droits et libertés. Dès son adoption dans les années 2000, il a fait l'objet d'une forte contestation. Des mobilisations ont eu lieu à Strasbourg, réunissant des milliers de défenseurs des droits de l'homme qui s'opposaient à sa mise en place.

Au fil du temps, ce système a pourtant été systématiquement élargi et renforcé en incluant de plus en plus de pays, mais aussi de plus en plus de possibilités d'utilisation et, avec le SIS version 2, de plus en plus de données: des données biométriques (empreintes digitales, photos), l'enregistrement de personnes en situation irrégulière ou représentant une menace pour l'ordre public ou la sécurité nationale, etc.

L'APD critique la complexité de la réglementation SIS. De nombreuses autorités différentes se voient attribuer des responsabilités dans le fonctionnement du système SIS. Cette complexité nécessite que la réglementation soit claire pour qu'on puisse s'y retrouver.

L'APD souligne qu'à ce stade, la réglementation manque de clarté et est lacunaire par rapport à la répartition de la responsabilité entre ces nombreux acteurs. Il suffit d'ailleurs de parcourir le projet de loi pour se rendre compte de cette complexité, qui n'assure effectivement pas la transparence à laquelle les citoyens ont droit quand il s'agit de toucher à leurs données personnelles.

Monsieur le président, chers collègues, pour cette raison, nous nous abstiendrons sur ce projet de loi.

Voorzitter: Eliane Tillieux, voorzitter.

Président: Eliane Tillieux, présidente.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3114/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3114/3)**

Le projet de loi compte 25 articles.
Het wetsontwerp telt 25 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 25 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 25 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Scrutin secret (continuation)

Geheime stemming (voortzetting)

- 21 Cour des comptes – Remplacement du président de la Chambre française – Résultat du scrutin secret**
21 Rekenhof – Vervanging van de voorzitter van de Franse Kamer – Uitslag van de geheime stemming

Votants	102	Stemmen
Blancs ou nuls	0	Blanco of ongeldig
Valables	102	Geldig
Majorité absolue	52	Volstreckte meerderheid

M. Dominique Guide a obtenu 0 voix.

De heer Dominique Guide heeft 0 stemmen gekregen.

M. Pierre Rion a obtenu 27 voix.

De heer Pierre Rion heeft 27 stemmen gekregen.

Mme Florence Thys a obtenu 75 voix.

Mevrouw Florence Thys heeft 75 stemmen gekregen.

Mme Florence Thys ayant obtenu 75 voix, soit la majorité absolue, est nommée présidente à la Cour des comptes (Chambre française).

Aangezien mevrouw Florence Thys 75 stemmen heeft gekregen, dit is de volstreckte meerderheid, is zij benoemd tot voorzitter in het Rekenhof (Franse Kamer).

22 Conseil d'État – Présentation d'un conseiller d'État francophone

22 Raad van State – Voordracht van een Franstalige staatsraad

La liste de trois candidats présentés par le Conseil d'État pour une place de conseiller d'État francophone, vous a été communiquée au cours de la séance plénière du 2 février 2023.

De lijst met drie kandidaten voorgedragen door de Raad van State, voor een ambt van Franstalige staatsraad, werd u medegedeeld tijdens de plenaire vergadering van 2 februari 2023.

La présentation n'étant pas unanime, la Chambre peut, conformément à l'article 70, § 1er, alinéa 8, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, et dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la communication de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une autre liste de trois noms formellement motivée.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, kan de Kamer, overeenkomstig artikel 70, § 1, achtste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede uitdrukkelijk gemotiveerde lijst met drie namen voordragen.

La présentation a été portée à la connaissance de la Chambre le 26 janvier 2023.

De voordracht werd op 26 januari 2023 ter kennis gebracht van de Kamer.

Par conséquent, le délai dont dispose la Chambre pour présenter une autre liste ou pour confirmer la liste expire le 26 février 2023.

Bijgevolg verstrijkt de termijn waarover de Kamer beschikt om een andere lijst voor te dragen of om de lijst te bevestigen, op 26 februari 2023.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 15 février 2023, je vous propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 15 februari 2023 stel ik u voor de door de

Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

23 Groupe de contrôle parlementaire conjoint d'Europol (GCPC EUROPOL)

23 Gezamenlijke parlementaire controlegroep Europol (GPC EUROPOL)

Le groupe Vlaams Belang m'a fait parvenir la candidature de M. Ortwin Depoortere, comme membre suppléant du Groupe de contrôle parlementaire conjoint d'Europol.

De Vlaams Belangfractie heeft mij de kandidatuur bezorgd van de heer Ortwin Depoortere als plaatsvervangend lid van de Gezamenlijke parlementaire controlegroep Europol.

Étant donné qu'il n'y a pas d'autres candidatures, il n'y a pas lieu à scrutin, conformément à l'article 157, n° 6, du Règlement, et je proclame le candidat élu en qualité de membre suppléant du Groupe de contrôle parlementaire conjoint d'Europol.

Aangezien er geen andere kandidaturen zijn, moet er, overeenkomstig artikel 157, nr. 6, van het Reglement, niet gestemd worden en verklaar ik de kandidaat verkozen als plaatsvervangend lid van de Gezamenlijke parlementaire controlegroep Europol.

24 Demandes d'urgence émanant du gouvernement

24 Urgentieverzoeken van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant la loi du 8 mars 2007 créant un Conseil consultatif fédéral des Aînés (n° 3136/1).

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen (nr. 3136/1).

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

24.01 Hadja Lahbib, ministre: Madame la présidente, chers collègues, il s'agit d'une demande d'urgence de la part du ministre des Pensions sur le projet de loi n° 3136 modifiant la loi du 8 mars 2007 créant un Conseil consultatif fédéral des Aînés. L'urgence est demandée afin de pouvoir tenir les délais dans le cadre de la nouvelle composition.

Sinds zijn oprichting heeft de FAVO te kampen met een probleem van absentisme. Afwezigheid bemoeilijkt de werking van de FAVO aangezien hij slechts geldig kan beraadslagen indien ten minste de helft van de gewone en plaatsvervangende leden aanwezig is.

Dans ce contexte, le CCFA a formellement demandé au ministre compétent d'assouplir la composition du Conseil consultatif en modifiant le principe et le mode de représentation. Cette réforme devrait permettre au CCFA de se réunir dans le futur plus facilement et valablement et ainsi de garantir un fonctionnement plus continu.

Het wetsontwerp beoogt daarom het beginsel en de methode van vertegenwoordiging in de samenstelling van de FAVO te wijzigen, zodat de leden niet langer natuurlijke personen zijn, maar organisaties met bevoegdheid op het gebied van ouderenbeleid.

Étant donné que la nouvelle composition du CCFA doit être prête pour le 21 juillet 2023 et qu'il faut passer par un appel à candidatures avant, la procédure d'urgence est donc nécessaire. Je vous remercie.

La **présidente**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant réforme de la fiscalité sur la facture d'énergie (n° 3151/1).

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende hervorming van de fiscaliteit op de energiefactuur (nr. 3151/1).

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

24.02 Hadja Lahbib, ministre: Madame la présidente, le vice-premier ministre Van Peteghem demande l'urgence pour le projet de loi 3151 portant réforme de la fiscalité sur la facture d'énergie.

Het is absoluut noodzakelijk dat het wetsontwerp houdende de hervorming van de fiscaliteit op de energiefactuur zo snel mogelijk kan worden gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*.

Pour faire face rapidement à la hausse des prix de l'électricité et des produits énergétiques, le taux de TVA applicable a été temporairement réduit de 21 % à 6 % pour la fourniture d'électricité, de gaz et de chaleur en 2022.

Gelet op het aanhouden van de energiecrisis, werden de tijdelijke btw-maatregelen verschillende keren verlengd. Zij eindigen echter op 31 maart 2023.

Afin de protéger de manière durable le pouvoir d'achat des ménages et de mieux gérer de manière structurelle les effets de fluctuation des prix de l'électricité et du gaz naturel, le gouvernement a récemment conclu un accord sur les modalités de la réforme de l'impôt fédéral sur les factures d'énergie. La réduction permanente de la TVA sur les livraisons de gaz naturel, d'électricité et de chaleur par les réseaux de chaleur sera liée à une réforme des droits d'accises à partir du 1er avril prochain.

Het is daarom cruciaal dat dit wetsontwerp voor 1 april 2023 in het *Belgisch Staatsblad* wordt gepubliceerd, anders zal het btw-tarief vanaf die dag terug 21 % bedragen. Bovendien is een btw-verlaging met terugwerkende kracht niet toegestaan en dienen de energieleveranciers zo snel mogelijk over vaststaande teksten te beschikken, zodat ze de vereiste wijzigingen aan hun IT-toepassingen kunnen doen teneinde een vlotte overgang naar de accijnshervorming te kunnen garanderen.

24.03 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de minister, ik dank u om de toelichting van dit wetsontwerp voor te lezen, maar dit stuk werd gisteren al in de commissie behandeld.

Waarom vraagt u eigenlijk de urgentie? Dit ontwerp werd gisteren al in de commissie behandeld. Er werd ook een tweede lezing gevraagd, die na de krokusvakantie zal plaatsvinden. Ik stel mij vragen bij uw tussenkomst. Kunt u dat toelichten?

24.04 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Effectivement, je me pose des questions quant à la demande d'urgence, dans le sens où l'article 51 stipule clairement: "En ce qui concerne les projets de loi, l'urgence peut être demandée par le gouvernement au plus tard au moment du dépôt d'un projet de loi à la Chambre". Le dépôt a été fait; cela a même déjà été discuté en commission. Il y a eu un premier vote. Il me semble que la demande d'urgence vient trop tard par rapport au règlement. C'est en tout cas assez bizarre.

La **présidente**: Le gouvernement, lors du dépôt, a demandé l'urgence. Il n'y a pas de difficultés.

24.05 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, le fait qu'il y ait une deuxième lecture n'empêche pas que le dossier soit urgent. Il est passé une première fois. Il était urgent pour la première lecture, il est toujours urgent après. Ce ne sont pas les tentatives de report et d'atermoiement qui réduisent l'urgence.

La **présidente**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

25 Prise en considération de propositions

25 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

25.01 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik onderneem nog een poging om applaus uit te lokken bij de meerderheid. Enkele collega's zullen hun stemgedrag aanpassen aan het feit dat bepaalde collega's om medische redenen niet in staat zijn om hier aanwezig te zijn. De heer Raskin zal zijn stemgedrag aanpassen omdat de heer Dewael niet aanwezig is. Mevrouw Gijbels neemt de afwezigheid van mevrouw Creemers voor haar rekening. De heer Anseeuw zal zijn stemgedrag aanpassen aan de afwezigheid van mevrouw Cornet. Mevrouw Ingels zal haar stemgedrag afstemmen op de afwezigheid van mevrouw Chanson.

25.02 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, notre collègue M. Josy Arens assurera le pairage pour Mme Melissa Hanus. Il adaptera donc son vote. M. Georges Dallemagne assurera le pairage pour Mme Maggy De Block. Il adaptera donc son vote.

25.03 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la présidente, j'aurai l'honneur de paier avec notre collègue Mme Florence Reuter qui ne pouvait malheureusement pas être parmi nous ce soir.

La **présidente**: Merci, chers collègues.

26 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Catherine Fonck sur "L'amende infligée par l'ABC (Autorité belge de la Concurrence) à Novartis pour abus de position dominante (Lucentis)" (n° 373)

26 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Catherine Fonck over "De door de BMA (Belgische Mededingingsautoriteit) aan Novartis opgelegde boete voor misbruik van machtspositie (Lucentis)" (nr. 373)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Santé et de l'Égalité des chances du 14 février 2023.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen van 14 februari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 373/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Catherine Fonck;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Karin Jiroflée.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 373/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Catherine Fonck;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Karin Jiroflée.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

26.01 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, chers collègues, voici un mois, l'Autorité belge de la Concurrence a condamné Novartis en lui infligeant une amende de 2,78 millions d'euros pour abus de position dominante concernant les produits pharmaceutiques Lucentis et Avastin.

Alors que plusieurs études avaient validé l'utilisation de l'Avastin dans une maladie qui s'appelle la dégénérescence maculaire liée à l'âge, principale cause de malvoyance chez les personnes de plus de 50 ans, c'est le Lucentis qui a été utilisé encore et toujours en Belgique pendant des années, et qui l'est d'ailleurs toujours, à un coût vingt fois plus cher, alors même que, dans toute une série d'autres pays européens, les autorités sanitaires avaient validé le traitement le moins cher.

Cela remonte maintenant à des années et cela a donc persisté pendant des années. Si la Belgique avait réagi à temps, plusieurs centaines de millions d'euros auraient été épargnés et auraient pu être utilisés pour d'autres avancées, pour d'autres patients.

Notre motion demande à la fois la transparence sur les raisons pour lesquelles, en Belgique, les décisions n'ont jamais été prises pour valider le médicament le moins cher. Notre motion demande aussi la transparence pour obtenir les documents tant de la Commission de remboursement des médicaments que de l'AFMPS et de l'INAMI. Notre motion demande d'évaluer le préjudice mais aussi d'autoriser enfin ce traitement pour cette maladie.

Si vous vous retranchez, chers collègues de la majorité, derrière la motion pure et simple en la votant, ce sera alors valider le refus de faire toute la transparence. Ce sera refuser de tirer les leçons du passé. Ce sera en fait valider une histoire qui, demain, se répétera avec un autre médicament. J'ose espérer que vous choisirez ici l'intérêt général et pas un vote partitocratique. Je vous remercie.

26.02 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Je voulais également intervenir pour soutenir la motion de recommandation de Mme Fonck, qui demande tout simplement que la lumière soit faite et que soient mis à la disposition du Parlement l'ensemble des documents concernant l'affaire Novartis-Lucentis.

Je voulais surtout exprimer mon étonnement quant à Vooruit qui, lorsqu'il était dans l'opposition il y a quelques années et que le scandale avait déjà fait surface, avait demandé de faire toute la lumière sur cette affaire. Vooruit avait même déposé une proposition de loi afin que l'on puisse regarder dans les contrats secrets, et celui-là en particulier. Et aujourd'hui, alors que Novartis a été condamné pour avoir mis en lumière de manière négative l'autre médicament, qui était moins cher, Vooruit demande de passer à l'ordre du jour et de nier cette demande! Je tenais à dire que j'attendais davantage de notre ministre de la Santé à ce sujet.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)		
Ja	72	Oui
Nee	51	Non
Onthoudingen	7	Abstentions
Totaal	130	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

27 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Catherine Fonck sur "Les infirmiers" (n° 374)

27 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Catherine Fonck over "De verpleegkundigen" (nr. 374)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Santé et de l'Égalité des chances du 14 février 2023.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen van 14 februari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 374/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Catherine Fonck;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Karin Jiroflée.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 374/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Catherine Fonck;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Karin Jiroflée.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

27.01 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, il s'agit d'un dossier fondamental pour nous. Chers collègues, j'ose espérer que vous aurez un sursaut. Aujourd'hui des milliers de lits sont fermés en unités hospitalières, par manque d'infirmiers. Il y a une véritable fuite d'infirmiers dans les hôpitaux, mais aussi une fuite du métier. Les soins à domicile sont sous pression. Le nombre de patients pris en charge par des infirmiers est très élevé, au-delà des normes de sécurité. Il y a également une pénurie pour d'autres métiers paramédicaux comme les technologues en radiothérapie et en radiologie. C'est donc un véritable cercle vicieux qui est enclenché. Il met à mal la qualité des soins et la sécurité des patients et il déshumanise les soins de santé.

Le ministre s'inquiète du recours croissant, par les hôpitaux, à du personnel soignant en sous-traitance et appelle à ce que des plaintes soient déposées à l'Inspection du travail. Mais le ministre devrait surtout s'inquiéter de la pénurie des soignants dans les hôpitaux, à domicile et dans les maisons de repos.

La priorité n° 1 en politique de santé, chers collègues, est pour nous de concrétiser en urgence un plan d'attractivité du métier d'infirmier et des métiers paramédicaux en pénurie, en concertation avec les représentants des soignants, sur la base des propositions concrètes et responsables qu'ils ont formulées, en prenant des mesures à court, à moyen et à long terme. Celles-ci peuvent porter sur les conditions de travail, les rémunérations, les normes d'encadrement, la reconnaissance du métier et la valorisation des spécialisations, la reconnaissance de la pénibilité mais aussi sur les adaptations de fin de carrière, pour valoriser l'expérience des soignants.

Le gouvernement ne cesse de parler d'un agenda d'avenir, mais celui-ci consiste juste à réfléchir et à renvoyer toute décision à après 2024.

Chers collègues, attendre n'est pas une option. Un plan d'attractivité des infirmiers et des métiers paramédicaux est urgentissime, d'abord et avant tout pour les patients.

Chers collègues de la majorité, si vous votez la motion pure et simple, cela signifiera très clairement que vous n'y accordez aucune importance.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)		
Ja	73	Oui
Nee	51	Non
Onthoudingen	7	Abstentions
Totaal	131	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

28 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Greet Daems sur "L'accord sur la réforme et l'extension du système de quotas d'émissions européen" (n° 379)**

28 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Greet Daems over "Het akkoord over de hervorming en de uitbreiding van het Europese emissiehandelssysteem" (nr. 379)**

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Énergie, de l'Environnement et du Climat du 14 février 2023.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat van 14 februari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 379/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Greet Daems;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Séverine de Laveleye.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 379/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Greet Daems;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Séverine de Laveleye.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

28.01 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, collega's, in december werd binnen de EU een akkoord gesloten voor de hervorming en de uitbreiding van het Europees systeem voor emissiehandel. U weet dat wij ons met de PVDA tegen dat onrechtvaardige en inefficiënte systeem verzetten, want de EU kiest met dat systeem voor de voortzetting en de uitbreiding van een marktaanpak om het klimaat te redden, wat totaal inefficiënt en asociaal is. Het ETS heeft nooit gewerkt, de industriële uitstoot in Europa is na meer dan tien jaar amper gedaald, dus het wordt tijd dat wij daaruit onze conclusies trekken. De EU doet net het tegenovergestelde met dat akkoord van december 2022, want door dat akkoord ligt het lot van de transitie van nog meer sectoren in handen van de markt. Daarenboven is er een nieuw ETS-systeem voor verwarming en transport, dat in feite niets minder is dan een vermomde Europese koolstoftaks.

Daarom heb ik aan de minister gevraagd of zij zich zou verzetten tegen dat akkoord. Uit haar antwoord bleek echter dat de minister nog altijd het liberale verhaal verdedigt dat als de ecologische kosten in de prijs verrekend worden, de markt het klimaat wel vanzelf zal redden. De regering ontkent daarmee het resultaat van twintig jaar gefaald Europees klimaatbeleid.

Om die reden heb ik een motie ingediend die de federale regering vraagt om zich te verzetten tegen de uitbreiding van dat marktsysteem, om uit het ETS te stappen en te opteren voor een publieke aanpak van de

klimaattransitie, waarbij wij de privésector bindende normen opleggen, massaal investeren in hernieuwbare energie, wonen en mobiliteit, en de energiesector terug in publieke handen nemen.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 3)		
Ja	102	Oui
Nee	29	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	132	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

29 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Frank Troosters sur "La campagne de la SNCB concernant les agressions de membres du personnel des chemins de fer" (n° 381)

29 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Frank Troosters over "De NMBS-campagne over agressie tegen spoorwegpersoneel" (nr. 381)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Mobilité, des Entreprises publiques et des Institutions fédérales du 15 février 2023.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen van 15 februari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 381/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Frank Troosters;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Nicolas Parent.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 381/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Frank Troosters;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Nicolas Parent.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

29.01 Frank Troosters (VB): Collega's, de laatste week worden wij geconfronteerd met een tsunami van spoorgeweld waarvan het spoorpersoneel het slachtoffer werd. Er waren gisteren incidenten in 's Gravenbrakel, eergisteren in Antwerpen en er waren twee agressie-incidenten in Brussel-Zuid. Daarvoor waren er incidenten in Mol, Lier, Boechout en Kortrijk. De agressiecijfers binnen het spoor gebeuren zitten al langere tijd in de lift. Ze nemen ook angstwekkend snel toe.

Een krachtige reactie van de beleidsverantwoordelijken blijft echter uit, ondanks meerdere oproepen daartoe van mijn partij alsook van het spoorpersoneel zelf. De NMBS heeft een symbolische campagne gelanceerd als protest tegen de agressie tegen trein- en stationspersoneel. Met affiches in de stations van spoorpersoneel dat het slachtoffer werd van agressie en een fluitconcert in de hal van het station Brussel-Noord, waarbij de ministers Gilkinet, Verlinden en Van Quickenborne aanwezig waren, wil de NMBS meer respect vragen voor haar personeel.

De minister van Justitie die vanuit zijn safehouse naar een treinstation komt om op een fluitje te blazen, in plaats van te werken aan een degelijke bestraffing en het opsluiten van daders, boezemt het Vlaams Belang weinig vertrouwen in. De minister van Mobiliteit hierover bevroegd hebbend en geluisterd hebbend naar zijn antwoord, is het voor het Vlaams Belang duidelijk dat de maatregelen die de beleidsverantwoordelijken nemen totaal onvoldoende zijn.

Daarom hebben wij deze motie ter stemming voorgelegd, waarin we vragen om onmiddellijk de nodige maatregelen te nemen om effectief de slagkracht van het Securailpersoneel te verhogen, om op korte termijn te zorgen voor een volledige invulling van de voorziene personeelskaders van zowel de veiligheidsdienst van de NMBS Securail als de spoorwegpolitie en tot slot om bijkomend en onmiddellijk maatregelen te nemen die de samenwerking tussen de veiligheidsdienst van de NMBS en de politiediensten verbeteren.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 4)		
Ja	81	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	132	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

30 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Theo Francken sur "La situation chaotique dans le squat de la rue des Palais et aux alentours" (n° 382)

30 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Theo Francken over "De chaotische situatie aan en in het kraakpand van de Paleizenstraat" (nr. 382)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives du 15 février 2023.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 15 februari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 382/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Theo Francken;

- une motion pure et simple a été déposée par MM. Ben Segers et Tim Vandenput.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 382/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Theo Francken;

- een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Ben Segers en Tim Vandenput.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 5)		
Ja	79	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	130	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

31 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden, de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, en de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, wat de bescherming tegen nadelige maatregelen betreft (3021/6)

31 Projet de loi modifiant la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes, la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie, la loi du 10 mai 2007 tendant à lutter contre certaines formes de discrimination, et la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, pour ce qui concerne la protection contre les mesures préjudiciables (3021/6)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	93	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	39	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. (3021/7)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (3021/7)

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

32 Projet de loi modifiant la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités (3001/4)

32 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (3001/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 7)		
Ja	110	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (3001/5)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. (3001/5)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

33 **Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants: 1) l'Accord entre le Gouvernement de la République française, le Gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord modifiant et complétant l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord concernant la circulation des trains entre la Belgique et le Royaume-Uni empruntant la liaison fixe transmanche et son protocole, signé à Bruxelles le 15 décembre 1993, et 2) l'Accord particulier entre le Gouvernement de la République française, le Gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord relatif aux questions de sûreté concernant les trains empruntant la liaison fixe transmanche, faits à Bruxelles le 7 juillet 2020 (3060/1)**

33 **Wetsontwerp houdende instemming met de volgende internationale akten: 1) de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek, de Regering van het Koninkrijk België, de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot wijziging en aanvulling van de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België, de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland met betrekking tot het treinverkeer tussen België en het Verenigd Koninkrijk via de vaste kanaalverbinding met protocol, gedaan te Brussel op 15 december 1993, en 2) de Bijzondere Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek, de Regering van het Koninkrijk België, de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland inzake veiligheidsvraagstukken met betrekking tot de treinen via de vaste kanaalverbinding, gedaan te Brussel op 7 juli 2020 (3060/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 8)			
Ja	133		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	0	Abstentions	
Totaal	133		Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3060/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3060/4)**

34 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le gouvernement du Royaume de Belgique, le Gouvernement de la Communauté flamande, le Gouvernement de la Communauté française, le Gouvernement de la Communauté germanophone, le Gouvernement de la Région flamande, le Gouvernement de la Région wallonne, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et le Gouvernement de la République française en matière de transferts de corps par voie terrestre des personnes décédées, fait à Paris le 9 mars 2020 (2935/1)**

34 **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de Regering van de Vlaamse Gemeenschap, de Regering van de Franse Gemeenschap, de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, de Regering van het Vlaamse Gewest, de Regering van het Waalse Gewest, de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020 (2935/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 9)		
Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2935/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(2935/4)

35 **Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Convention du Conseil de l'Europe pour le prévention du terrorisme, fait à Riga le 22 octobre 2015 (3029/1)**

35 **Wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, gedaan te Riga op 22 oktober 2015 (3029/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 10)		
Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3029/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3029/4)

36 **Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 190 concernant l'élimination de la violence et du harcèlement dans le monde du travail, adoptée à Genève le 21 juin 2019 par la Conférence internationale du Travail à sa 108e session (3030/1)**

36 **Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 190 betreffende de uitbanning van geweld en intimidatie in de wereld van werk, aangenomen te Genève op 21 juni 2019 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 108ste zitting (3030/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 11)</i>		
Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3030/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3030/4)**

37 Amendements réservés à la proposition de résolution visant à soutenir les efforts diplomatiques du gouvernement fédéral afin d'obtenir une solution durable dans le conflit qui oppose l'Arménie à l'Azerbaïdjan, incluant une libération du corridor de Latchine (nouvel intitulé) (3044/1-5)

37 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de ondersteuning van de diplomatieke inspanningen van de federale regering om tot een duurzame oplossing te komen voor het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan, inclusief de bevrijding van de Lachin-corridor (nieuw opschrift) (3044/1-5)

Vote sur l'amendement n° 24 de Ellen Samyn cs tendant à insérer une demande 4.18(n). **(3044/5)**
 Stemming over amendement nr. 24 van Ellen Samyn cs tot invoeging van een verzoek 4.18(n). **(3044/5)**

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 12)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	93	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
 Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 25 de Ellen Samyn cs tendant à insérer une demande 4.19(n). **(3044/5)**
 Stemming over amendement nr. 25 van Ellen Samyn cs tot invoeging van een verzoek 4.19 (n). **(3044/5)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
 Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 12)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
 Bijgevolg is het amendement verworpen.

38 Ensemble de la proposition de résolution visant à soutenir les efforts diplomatiques du gouvernement fédéral afin d'obtenir une solution durable dans le conflit qui oppose l'Arménie à l'Azerbaïdjan, incluant une libération du corridor de Latchine (nouvel intitulé) (3044/4)

38 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de ondersteuning van de diplomatieke inspanningen van de federale regering om tot een duurzame oplossing te komen voor het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan, inclusief de bevrijding van de Lachin-corridor (nieuw opschrift) (3044/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(3044/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(3044/6)**

39 Proposition de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive en vue de créer un droit à l'information pour les victimes (2398/6)

39 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis teneinde een informatierecht voor slachtoffers in te stellen (2398/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(2398/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2398/7)**

40 Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 13 juillet 2021 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale portant coordination de la politique de transfert transfrontalier des déchets (3084/1)

40 Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 juli 2021 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen (3084/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3084/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3084/4)

41 **Projet de loi relatif au fonctionnement et à l'utilisation du système d'information Schengen (SIS) dans le domaine de la coopération policière et de la coopération judiciaire en matière pénale, dans le domaine des vérifications aux frontières et aux fins du retour des ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier (3114/3)**

41 **Wetsontwerp betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen (3114/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	113	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	125	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3114/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3114/4)

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

42 **Adoption de l'ordre du jour**

42 **Goedkeuring van de agenda**

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance du 2 mars 2023.
 Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van 2 maart 2023.

Y a-t-il une observation à ce sujet? *(Non)*
 Zijn er dienaangaande opmerkingen? *(Nee)*

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
 Bijgevolg is de agenda aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 2 mars 2023 à 14 h 15.
 De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 2 maart 2023 om 14.15 uur.

La séance est levée à 19 h 18.
De vergadering wordt gesloten om 19.18 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 232 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 232 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	072	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	051	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	007	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Arens Josy, Dallemagne Georges, Gijbels Frieda, Ingels Yngvild, Raskin Wouter, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	073	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els,

Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	051	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	007	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Arens Josy, Dallemagne Georges, Gijbels Frieda, Ingels Yngvild, Raskin Wouter, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	102	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	029	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	047	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Gijbels Frieda, Ingels Yngvild, Raskin Wouter

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	047	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Gijbels Frieda, Ingels Yngvild, Raskin Wouter

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	093	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	039	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	110	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravys Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	022	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	133	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt

Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	132	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Rover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	133	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Rover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy

Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	133	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Rover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	017	Ja
-----	-----	----

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	093	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	022	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	132	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert

Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaïne Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Rover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaïne Daniel, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Rover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy

Marie-Colline, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	113	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	012	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry